

Notat

Teknik- og Miljøforvaltningens tiltag og hensigtserklæringer i Overførselssagen 2019-2020

19. maj 2020

Sagsnummer
2019-0286666

Dokumentnummer
2019-0286666-79

Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Venstre indgik den 14. maj 2020 forlig om Overførselssagen 2019-2020 *Coronahjælp og kernevelfærd*. Overførselssagen 2019-2020 behandles endeligt i Borgerrepræsentationen den 4. juni 2020.

Med dette notat præsenteres Teknik- og Miljøforvaltningens udmøntning af tiltag og hensigtserklæringer i aftalen, som hører under Teknik- og Miljøudvalget. Notatet skal læses med det forbehold, at den endelige afklaring af placering af bevillinger mellem forvaltningerne, endnu ikke er endelig afklaret. Der kan derfor ske ændringer frem mod vedtagelsen af aftalen i Borgerrepræsentationen den 4. juni 2020.

Teknik- og Miljøudvalgets bevillinger i Overførselssagen 2019-2020

I Overførselssagen 2019-2020 fik Teknik- og Miljøudvalget samlet tilført 44,5 mio. kr., heraf 26,0 mio. kr. i anlægsbevillinger og 18,5 mio. kr. i driftsbevillinger i årene 2020-2023. Herudover blev der afsat 4,0 mio. kr. i indtægter på parkering.

Teknik- og Miljøudvalgets tiltag i Overførselssagen 2019-2020

De tiltag, som Teknik- og Miljøudvalget fik bevilliget midler til i Overførselssagen 2019-2020, fremgår af tabel 1. Tabellen viser de enkelte tiltags nummerering, titel, bevilling, eventuel stjernemærkning, tidspunkt for frigivelse af bevilling og forventet ibrugtagningstidspunkt. Hele anlægsbevillingen for tiltagene fremgår af tabellen. Det er derimod kun bevillingen i budgetårene 2020-2023, som er medregnet for driftsbevillingerne.

Tabel 1. Teknik- og Miljøforvaltningen tiltag i Overførselssagen 2019-2020.

Nr.	Tiltag (1.000 kr. - 2020 p/l)	Service	Anlæg	*-mrk.	Frigivelse	Ibrugtagning
5	Renovering af spiret på Nordre Kapel på Vestre Kirkegård	2.900	-	-	Juni 2020	April 2021
6	Genopretning af svanehalse ved anlæg ifm. Dronning Louises Bro	3.054	-	-	Juni 2020	Maj 2021
7	Merudgifter til udvidelse af havnebus-rute	-	10.900	10.900	Juni 2020	-
8	Indvendigt vedligehold - herunder ny ansvarsfordeling	-378	-	-	Juni 2020	-
9	Overførsel af mindreforbrug vedr. erhvervsparkering	1.300	-	-	Juni 2020	-
11a	Udeservering på parkeringspladser, undtaget parkeringspladser i Indre By og pladser med belægningsprocent over 100 efter kl. 22	150	-	-	Juni 2020	Juni 2020
11b	Udvidet tilladelse til udeservering på pladser og i parker	1.250	-	-	Juni 2020	Juni 2020
11c	Styrket byggesagsbehandling	5.160	-	-	Juni 2020	Juni 2020
12	Styrkede indsatser for delebiler	665	500	500	Juni 2020	December 2020
13	Yderligere etablering af erhvervsparkeringspladser	-	8.250	8.250	Juni 2020	Marts 2021
14	Etablering af to ubemandede toiletter i Amager Strandpark og på Basar-grunden, samt udvidede åbningstider på Israels Plads	1.245	2.400	2.400	Juni 2020	Juli 2021
15	Overførsel af mindreforbrug vedr. rydning af Erdkehlgården	718	-	-	Juni 2020	Juni 2020
17	Mere badning i havnen fra sommeren 2020	673	1.000	1.000	Juni 2020	-
18	Bispebjerg Kirkegård, Bispebjerg - indgang	630	-	-	Juni 2020	September 2021
20	Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen	-	1.500	1.500	Juni 2020	Maj 2022
21	Belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen	-	250	250	Juni 2020	Maj 2021
22	Ren luft i børnelivszoner i København	535	-	-	Juni 2020	-
23	Øget biodiversitet	600	-	-	Juni 2020	Juni 2020
24	Strømsik	-	1.200	1.200	Juni 2020	September 2020
I alt til Teknik- og Miljøudvalget		18.502	26.000	26.000		

* En stjernemarkering (*-markering) betyder, at Borgerrepræsentationen forventes at frigive hele eller dele af tiltagets anlægsbevilling ved vedtagelsen af overførselssagen den 4. juni 2020. Dermed vil Teknik- og Miljøforvaltningen igangsætte de stjernemarkerede anlægsprojekter uden yderligere forelæggelse for Teknik- og Miljøudvalget. Jf. tabel 1 er det fulde beløb for alle anlægsbevillinger i Overførselssagen 2019-2020 stjernemarkerede.

Aftaleteksten, bevillingen og forvaltningens eventuelle bemærkninger gennemgås efterfølgende i notatet, hvor sidehenvisning til aftaleteksten fremgår i parentes efter tiltagets titel. Der er samtidig henvisning til de publicerede budgetnotater, der ligger til grund for tiltagene i aftalen. Disse budgetnotater fremgår af bilag 2.

Tabel 1 ovenfor er baseret på Økonomiforvaltningens foreløbige regneark. Afrundinger med videre kan bevirke, at der er mindre differencer mellem den bevilling, som fremgår af tabel 1, og den nævnte bevilling i aftaleteksten. I den efterfølgende gennemgang er den faktiske bevilling derfor indsat i en [klamme] i 1000. kr. efter den nævnte bevilling i aftaleteksten.

Hensigtserklæringer og andre udvalgs relevante tiltag i Overførselssagen 2019-2020

De hensigtserklæringer i Overførselssagen 2019-2020, som har særlig relevans for Teknik- og Miljøudvalget, fremgår af tabel 2. Tabellen indeholder også andre udvalgs relevante tiltag. Hvis der er tale om et tiltag, fremgår dette i titlen. I Tabellen viser de enkelte hensigtserklærings og tiltags nummerering og titel. I notatet gennemgås efterfølgende aftaleteksten, forvaltningens eventuelle bemærkninger samt sidehenvisning til aftaleteksten fremgår i parentes efter hensigtserklæringens titel.

Tabel 2. Hensigtserklæringer og andre udvalgs tiltag i Overførselssagen 2019-2020

Nr.	Hensigtserklæringer og andre tiltag
1	Finansiering - afledt drift
2	Finansiering - anlægsmåltal
3	ØK52 Covid-19 relaterede udgifter (tiltag)
4	KF02 Næste generation Digital Post (tiltag)
10	ØK31 Cirkulær økonomi i byggeprojekter med planlægningsbevilling
11d	Byggetilladelser til anvendelsesændring af hoteller til studieboliger
16	Forbedret trafikafvikling og sikre skoleveje på Randbølvej, Vanløse
19	Referencegruppe vedr. helhedsplan i de Gamles By
25	Toftegårds Plads

Teknik- og Miljøforvaltningens tiltag og hensigtserklæringer i Overførselssagen 2019-2020

I det følgende gennemgås Teknik- og Miljøforvaltningens udmøntning af de tiltag og hensigtserklæringer i Overførselssagen 2019-2020, der hører under Teknik- og Miljøudvalget.

1. Finansiering – afledt drift (side 1)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at afledt drift ud over 2023 for de i denne aftale finansierede afledte serviceudgifter, tilvejebringes i budgetforslaget for 2021.

Bemærkning: På Teknik- og Miljøudvalgets område er der med Overførselssagen 2019-2020 afsat afledt drift til 2023 for følgende tiltag: *Etablering af to ubemandede toiletter i Amager Strandpark og på Basargrunden samt udvidede åbningstider på Israels Plads, Genopretning af svanehalse ved anlæg ifm. Dronning Louises Bro og Bispebjerg Kirkegård, Bispebjerg – indgang.*

Afledt drift ud over 2023 tilvejebringes i budgetforslaget for 2021. Det afledte driftsbehov fra 2024 og frem indarbejdes derfor i august-indstillingen til Budget 2021.

2. Finansiering – anlægsmåltal (side 1)

Aftaletekst: Parterne er desuden enige om, at alle anlægsprojekter, der indgår i aftalen stjernemarkeres, og dermed gives anlægsbevilling.

Bemærkning: Det fulde beløb i de anlægsprojekter, som udvalget i aftalen har fået bevilliget midler til, er stjernemarkerede, hvilket betyder, at Teknik- og Miljøforvaltningen igangsætter alle anlægsprojekter uden yderligere forelæggelse for Teknik- og Miljøudvalget.

3. Covid-19 relaterede udgifter (side 1-2)

Aftaletekst: Parterne tager til efterretning, at Regeringen og KL har indgået aftale om, at ekstraordinære kommunale udgifter til COVID-19 relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd, og at Regeringen og KL vil drøfte de samlede rammer om kommunernes økonomi i 2020 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger, som forventes afsluttet primo juni.

Parterne noterer sig, at der på nuværende tidspunkt er betydelig usikkerhed om, hvordan kommunerne kompenseres for merudgifterne, herunder både i forhold til, hvilke udgifter der dækkes, og om Københavns Kommune kompenseres fuldt ud. Partnerne er på denne baggrund enige om, at de samlede faktiske og forventede COVID-19 relaterede centrale og decentrale mer- og mindreudgifter i 2020 opgøres i forbindelse med augustprognosen, som forelægges ØU på mødet 19. august.

De bevillingsmæssige ændringer som følge af COVID-19 håndteres herefter i en særskilt sag, der forelægges ØU den 25. august, som

også vil fastlægge retningslinjer for den fortsatte opfølgning på COVID-19 relaterede udgifter i resten af 2020.

Bemærkning: Det bemærkes, at Teknik- og Miljøforvaltningen som følge af Covid-19 krisen har faldende indtægter på betalingsparke-ring. Forvaltningen vil løbende følge op på denne væsentlige udfor-dring.

4. KF02 Næste generation Digital Post (side 5)

Aftaletekst: Københavns Kommune skal, som led i udrulningen af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2016-2020, implemen-tere en ny fællesoffentlig Digital Post-løsning, Næste generation Di-gital Post.

Bevilling: Der afsættes:

- 3,8 mio. kr. [3.770] årligt på service i 2020 og 2021 til projektle-delse.

- 1,8 mio. kr. [1.769] i 2020 og 1,3 mio. kr. [1.281] på anlæg i 2021 til IT-arkitektur.

Budgetnotat: KF02 Næste generation af Digital Post.

Bemærkning: Bevillingen udmøntes under Kultur- og Fritidsforvalt-ningen.

5. TM07 Renovering af spiret på Nordre Kapel på Vestre Kirkegård (side 3 i delaftale for Overførselssagen 2019-2020)

Aftaletekst: Parterne er enige om at igangsætte en renovering af kobberbeklædningen på spiret, for at forhindre at pladestykker river sig løs, samt udbedring af eventuelle rådskader i den underlig-gende trækonstruktion.

Bevilling: Der afsættes:

- 2,9 mio. kr. [2.900] samlet på service i 2020-2021 til renovering af kobberbeklædningen på spiret.

Budgetnotat: TM7 Renovering af spiret på Nordre Kapel, Vestre Kir-kegård.

6. TM06 - Genopretning af Svanehalse ved Dronning Louises bro (side 6)

Aftaletekst: Parterne er enige om at renovere murværket og svane-halse ved de grønne anlæg i hver ende af Dronning Louises bro.

Bevilling: Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. [1.457] i 2020 og 1,5 mio. kr. [1.457] i 2021 på service til genopretning af arealerne.

- 0,1 mio. kr. [70] på service i 2022 og frem til vedligeholdelse.

Budgetnotat: TM06 Renovering af svanehalse ved anlæg i forbindelse med Dronning Louises Bro.

7. ØK21 Merudgifter til udvidelse af havnebusruten (side 8)

Aftaletekst: Havnebusserne overgår i foråret 2020 til 100 pct. eldrift. Det er med budget 2019 besluttet at forlænge ruten, så den også betjener byudviklingsområderne ved Nordhavn, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge samt området ved Langelinie. Parterne er enige om at afsætte midler til etableringen af havnebusdrift til Nordhavn, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge, samt at beslutning om evt. etablering af havnebusstoppested ved Langelinie afventer den kommende renovering af Langelinie Kaj.

Bevilling: Der afsættes:

- 9,2 mio. kr. [10.900] på anlæg i 2020-2021, til etablering af havnebusstoppesteder ved Nordhavn, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge.

Bemærkning: Der afsættes 9,2 mio. kr. til etableringen af havnebusstoppesteder. Det bemærkes, at der derudover overføres 1,7 mio. kr. fra Økonomiudvalget som følge af billigørelse af ladeinfrastruktur til Teknik- og Miljøudvalget, hvorfor der reelt placeres 10,9 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget. Endvidere bemærkes det, at der er afsat midler til alternativ to i budgetnotatet. Det betyder, at der ikke etableres havnebusstoppested ved Langelinie kaj.

Budgetnotat: ØK21 Merudgifter til udvidelse af havnebusruten.

8. ØK18 Indvendigt vedligehold (side 8-9)

Aftaletekst: Parterne er enige om en ny model for indvendigt vedligehold. Modellen indebærer, at de teknisk tunge opgaver vedrørende afhjælpende vedligehold og serviceaftaler samles i KEID. Dette vil muliggøre en mere effektiv styring og planlægning af vedligeholdsopgaverne, som vil mindske vedligeholdsefterslæbet og frigive tid til kernerdrift hos institutionsledere m.fl. Endvidere indebærer modellen en frivillig abonnementsordning for indvendigt vedligehold til kommunens decentrale enheder.

Det samlede behov for indvendigt vedligehold udgør årligt 34,4 mio. kr. Parterne er enige om, at udvalgene finansierer 70 pct. af det

opgjorte behov, dog maksimalt forvaltningernes indmeldte forbrug, svarende til i alt 13,6 mio. kr.

Parterne er derudover enige om, at restfinansiering af vedligeholdelsesbehovet i 2022 på 10,5 mio. kr. og 2023 på 20,8 mio. kr. finansieres af merindtægter fra salg af rettigheder og ejendomme i 2020.

Bevilling. Der afsættes:

- 20,8 mio. kr. på service i 2021 og 10,3 mio. kr. på service i 2022 til restfinansiering af vedligeholdelsesbehov, som skal sikre overholdelse af lovkrav og sikkerhedsmæssige forhold, samt bidrage til en vedligeholdelsesstand hvor accelererende forfald undgås.

- 7,6 mio. kr. på service i 2020 og 2,2 mio. kr. i 2021 til restfinansiering af initiativer, herunder fortsat registrering af forvaltningernes tekniske installationer, der udgør en sikkerhedsrisiko, fx brand- og elinstallationer, samt implementering og kommunikation af ny ansvarsfordeling og ny abonnementsmodel.

- 2,3 mio. kr. på service i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2021 til indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler.

Bemærkning: I aftalen om Budget 2020 var der forudsat en finansieringsmodel, hvor forvaltningerne overfører midler til KEID svarende til 70 pct. af behovet for vedligehold, og at de sidste 30 pct. dækkes af et varigt økonomisk løft. Det betyder derfor, at der overføres 0,4 mio. kr. [378] fra Teknik- og Miljøudvalget til Økonomiudvalget samlet i perioden 2020-2023, og 0,1 mio. kr. herefter [126] varigt.

9. TM19 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af erhvervsparkeringspladser (side 10)

Aftaletekst: Parterne er enige om at overføre et mindreforbrug i 2019 vedr. etablering af erhvervsparkeringspladser på 1,4 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget.

Bevilling. Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. [1.300] på service i 2020.

Budgetnotat: TM19 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af erhvervsparkeringspladser.

10. Cirkulær økonomi i projekter med planlægningsbevilling (side 10-11)

Aftaletekst: Parterne er enige om at prioritere cirkulær økonomi i byggeri. ByK har screenet byggeprojekter, der fik planlægningsbevilling i budget 2020. Parterne er på den baggrund enige om, at det

i forbindelse med anlægsprojekterne vedr. Hafniaskolen, Heerupskolen, Ketsjersportens hus og Jacob Michaelsens Minde skal prioriteres at styrke den cirkulære økonomi ved fokus på genbrug, genanvendelse, CO2-reduktion og evt. andre miljømæssige elementer. Merudgifter hertil vil indgå i anlægsbevillingen.

11a-11c. ØK58 Genopretningspakke for erhvervslivet pga. coronakrisen (side 12-13)

Aftaletekst: Erhvervslivet og særligt turismebranchen i København er økonomisk meget hårdt ramt af coronakrisen og nedlukningen. Parterne ønsker med en række indsatser at øge både københavnernes og danskernes brug af byen og dermed bidrage til en gradvis genopretning af turismebranchen.

Bevilling. Der afsættes:

- 3,9 mio. kr. [3.810] på service i 2020 og 1,4 mio. kr. [1,350] på service i 2021 til styrket byggesagsbehandling, som følge af stigende investeringer i den kommunale byggeaktivitet i 2020.

- 1,5 mio. kr. [1.400] på service i 2020 til byrumstiltag, afspærring af parker og pladser til ude-servering og øget tilsyn.

- 0,1 mio. kr. [100] på service i 2020 til mindreindtægter fra betalingsparkering.

- 0,1 mio. kr. [100] på finansposter i 2020 som følge af mindreudgifter til statslig modregning af parkeringsindtægter.

Parterne er endvidere enige om midlertidigt at udvide tilladelser for udeservering og vareudstilling på fortove, byens pladser og parker, samt at inddrage parkeringspladser til udeservering.

Parterne er for så vidt angår tilladelser til udeservering enige om følgende pejlemærker:

- at der tages hensyn til borgernes hverdag, så de ikke belastes med bl.a. støj og skrald.

- at der ikke inddrages p-pladser i områder med meget høj parkeringsbelægning.

- at udvidelse og etablering af udeserveringspladser alene må ske fra etableringer med tilstødende facader til det pågældende område; at tilladelser kun kan udstedes til etableringer, der serverer fødevarer; at tilladelser alene kan gælde fra tirsdag-lørdag.

Disse pejlemærker skal udmøntes i et administrationsgrundlag, som skal udmøntes i Teknik- og Miljøudvalget.

Parterne er enige om at kompensere Teknik- og Miljøforvaltningen for en eventuel indtægtsudfordring på parkeringsområdet, som følge af udeservering, i forbindelse med oktoberprognosen.

Budgetnotat: TM71a Styrket understøttelse af udeserveringer og TM71b Styrket byggesagsbehandling som følge af stigende investeringer i den kommunale byggeaktivitet i 2020.

Bemærkning: Teknik- og Miljøudvalget vedtog den 18. maj 2020 administrationsgrundlag for udeservering.

11d. Byggetilladelser til anvendelsesændring af hoteller til studieboliger (side 13)

Aftaletekst: Derudover er parterne enige om, inden for gældende lovgivning, at imødekomme ansøgninger om byggetilladelser til anvendelsesændring af hoteller til studieboliger.

Bemærkning: Hotelvirksomhed er reguleret i planloven. Der vil inden for eksisterende lovgivning være mulighed for at hoteller i begrænset omfang kan leje værelser/hotellejligheder ud til studerende. Derudover har Københavns Kommune som myndighed i nogle tilfælde mulighed for at give en tidsbegrænset dispensation fra en lokalplan, hvis ejendommen er omfattet af en lokalplan, til en formel ændring af anvendelsesformål fra erhverv til boligformål. En anvendelsesændring fra erhverv til bolig er en væsentlig anvendelsesændring, og der vil altid skulle ansøges om en byggetilladelse til de konkrete projekter.

12. TM61 Styrkede indsatser for delebiler, bydækkende (side 13)

Parterne er enige om at afsætte midler til styrkede indsatser for delebiler.

Bevilling. Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. [500] samlet på anlæg i 2020-2021 til tydelig markering i gaderum.

- 0,1 mio. kr. [95] på service i 2021 og 0,1 [70] mio. kr. i 2022 til projektstyring og afledt drift.

- 0,5 mio. kr. [500] på service i 2020 til udvidelse af strategi til at omfatte delebiler uden fast stamplads.

Budgetnotat: TM61 Styrkede indsatser for delebiler.

Bemærkning: Det bemærkes, at der ikke er afsat budgetnotatets fulde beløb. Der er afsat midler til initiativ 3 og initiativ 4.

13. TM69 Yderligere etablering af erhvervsparkeringspladser (side 13-14)

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af yderligere erhvervsparkeringspladser.

Bevilling. Der afsættes:

- 8,3 mio. kr. [8.250] på anlæg i 2020 til etablering af yderligere erhvervsparkeringspladser.

- 1,1 mio. kr. [1.100] på service i 2021 og 1,6 [1.600] mio. kr. i 2022 og frem til merindtægter fra betalingsparkering.

- 1,1 mio. kr. [1.100] på finansposter i 2021 og 1,6 [1.600] mio. kr. i 2022 og frem som følge af merudgifter til statslig modregning af parkeringsindtægter.

Parterne er enige om at Teknik- og Miljøforvaltningen starter med at færdiggøre etableringen af de aftalte 100 nye parkeringspladser inden for betalingszonen. Herefter etableres parkeringspladser uden for betalingszonen for den resterende del af finansieringen.

Budgetnotat: TM69 Fuld udmøntning af 500 erhvervsparkeringspladser.

Bemærkning: Det bemærkes, at der ikke er afsat budgetnotatets fulde beløb.

14. TM51 Etablering af to ubemandede toiletter samt udvidelse af åbningstid på Israels Plads (side 14)

Aftaletekst: Parterne er enige om at etablere to nye ubemandede toiletter på Amager Strandpark og Basargrunden. Parterne er endvidere enige om at udvide åbningstiden for det bemandede toilet på Israels Plads.

Bevilling: Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. [2.400] på anlæg i 2020.

- 0,2 mio. kr. [187] på service i 2021 og 0,4 mio. kr. [383] fra 2022 og frem til afledt drift.

- 0,1 mio. kr. [78] på service i 2020 og frem til udvidet åbningstid af toilet på Israels Plads.

Budgetnotat: TM51 Etablering af tre ubemandede toiletter samt udvidet åbningstider af toilet med opsyn på Israels Plads.

Bemærkning: Det bemærkes, at der ikke er afsat budgetnotatets fulde beløb. Der er afsat midler til etablering af to ubemandede

toiletter, hvor budgetnotatet indeholder finansiering til etablering af tre ubemandede toiletter. Der udestår derfor afklaring af beløbets størrelse på den afledte driftsbevilling.

I henhold til ibrugtagningen af toiletterne, skal det bemærkes, at grundet konkursbegæring af virksomheden, der gennem en rammeaftale med Københavns Kommune, producerer og leverer københavertoiletter, vil toiletterne tidligst kunne opsættes i 2021. Dette fordi der skal udarbejdes et EU-udbud på en rammeaftale med ny leverandør. Disse informationer fremgik af budgetnotatet, og Teknik- og Miljøudvalget blev den 27. september 2019 orienteret om den igangværende konkursbegæring. Da der i aftalen er bevilliget anlægsmidler i 2020, og forvaltningen først kan eksekvere i 2021 kræver det, at der flyttes anlægsmidlerne fra 2020 til 2021. Dette håndteres i forbindelse med aftalens vedtagelsen i Borgerrepræsentationen den 4. juni 2020.

15. TM03 Overførselsanmodning vedr. rydning af Erdkehlgraven (side 15)

Aftaletekst: Parterne er enige om at overføre et mindreforbrug i 2019 vedr. rydning af Erdkehlgraven på 0,8 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget til 2020.

Bevilling: Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. [718] på service i 2020.

Budgetnotat: TM3 Overførelse af uforbrugte midler til rydningsindsats af ulovlige efterladenskaber på landarealet og rabatten langs Refshalevej.

16. Forbedret trafikafvikling og sikre skoleveje på Randbølvej, Vanløse (side 15)

Aftaletekst: Parterne er enige om at forbedre trafiksikkerheden på Randbølvej i Vanløse, reducere den gennemkørende trafik på de omkringliggende private fællesveje, samt skabe sikre skoleveje i området ved Katrinedals Skole, herunder skal afdækkes, om området kan etableres som trafik-ø. Teknik og Miljøforvaltningen skal frem mod forhandlingerne om Budget 2021 udarbejde et budgetnotat med løsningsforslag om dette, med henblik på at løsningen kan indgå i forhandlingerne om Budget 2021.

Budgetnotat: TM38 Randbølvej, Vanløse - genåbning.

17. KF36 Mere badning i havnen fra sommeren 2020 (side 16-17)

Aftaletekst: For at imødekomme et forventet pres på badefaciliteterne i Københavns Havn som følge af COVID-19 krisen, er parterne enige om at afsætte midler til at udvide eksisterende badezoner, etablere nye badezoner, samt nyt varslingsystem.

Bevilling: Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. på anlæg i 2020.

- 0,3 mio. kr. på service i 2020, 0,4 mio. kr. i 2021 og 0,5 mio. kr. i 2022 og frem.

Budgetnotat: KF36 Mere badning i havnen fra sommeren 2020.

Bemærkning: Der udmøntes under Teknik- og Miljøudvalget 1,0 mio. kr. [1.000] på anlæg til etablering af nyt varslingsystem samt 0,7 mio. kr. [673] på service til afledt drift af badezoner og varslingsystem.

18. TM33 Bispebjerg Kirkegård, Bispebjerg - indgang (side 17)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af en ny indgang i muren til Bispebjerg Kirkegård fra Frederiksborgvej.

Bevilling: Der afsættes:

- 0,1 mio. kr. [100] på service i 2020 og 0,3 mio. kr. [250] i 2021 til etablering af ny indgang.

- 0,1 mio. kr. [100] på service fra 2021 og frem til vedligehold.

Budgetnotat: TM33 Bispebjerg Kirkegård, Bispebjerg - indgang.

Bemærkning: Budgetnotatet indeholder to scenarier for en løsning for ny indgang til Bispebjerg Kirkegård. Det bemærkes, at der er bevilliget midler til budgetnotatets scenarie 1.

19. Referencegruppe vedr. helhedsplan i de Gamles By (side 17)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at referencegruppen fra helhedsplanen for De Gamles By skal videreføres i den kommende lokalplanproces for at understøtte dialogen med lokale aktører, interessenter og beboere i udmøntningen af helhedsplanen.

20. TM16 Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen (side 17)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til, at der i samarbejde med Frederiksberg Kommune udarbejdes et idéoplæg for

området ved Bispeengbuen, med henblik på at er at give kommunerne et fælles beslutningsgrundlag for, hvordan området kan omdannes, hvis Bispeengbuen rives ned.

Frederiksberg Kommune bidrager med 1,5 mio. kr. til projektet.

Bevilling: Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. [1.500] samlet på anlæg i 2020-2022.

Budgetnotat: TM16 Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen.

21. TM49 Belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen (side 17)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til belysning på arealet mellem Cykelslangen og Bryggebroen.

Bevilling: Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. [250] samlet på anlæg 2020-2021 til belysning.

Budgetnotat: TM49 Belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen.

22. SU6 Ren luft i børnelivszoner i København (side 18)

Aftaletekst: Med henblik på iværksættelse af nye tiltag for børns sundhed er parterne enige om at tildele midler til en undersøgelse af luftforurening i byen. Undersøgelsen skal kortlægge i hvilke områder af byen, børn i særlig grad bliver eksponeret for luftforurening samt hvilke tiltag, der kan mindske problemet.

Analysen foretages i et samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen med udgangspunkt i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen mod luftforurening.

Bevilling: Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. [1.670] på service i 2020 til projektledelse i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, projektdeltagelse i Teknik og Miljøforvaltningen, dataindsamling, analyse og dokumentation.

Budgetnotat: SU6 Ren luft i børnelivszoner i København.

23. TM62 Øget biodiversitet - etablering af utæmnet bynatur (side 19)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer, som kan være med til at øge naturkvaliteten og dermed oplevelsesværdien for borgerne, og samtidig understøtte den eksisterende biodiversitet.

Bevilling. Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. [600] på service i 2020.

Budgetnotat: TM62 Øget biodiversitet - etablering af utæmnet bynatur.

Bemærkning: Det bemærkes, at der ikke er afsat budgetnotatets fulde beløb.

24. TM41 Strømskik (side 19)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at der etableres strømskik til brug for arrangementer i byen.

Bevilling. Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. [1.200] på anlæg i 2020 til strømskik til brug for arrangementer i byen.

Budgetnotat: TM41 Strømskik.

Bemærkning: Det bemærkes, at der ikke er afsat budgetnotatets fulde beløb.

25. Toftegårds Plads (side 19)

Aftaletekst: Parterne noterer sig, at der i den nye helhedsplan for Toftegårds Plads indgår mulighed for etablering af en ny plads, almene ungdomsboliger samt en udbygning af det kommende bibliotek på pladsen. Sagen indgår ved forhandlingerne om Budget 2021.

Corona- hjælp og kernevelfærd

Finansiering

Parterne noterer sig, at der efter delaftale om overførselssagen vedrørende udmøntning af overførsler, midler til investeringspuljer og udmøntning af hastende need-to-sager var 580,8 mio. kr. i udisponeret finansiering og 169,2 mio. kr. i udisponeret servicemåltal.

Parterne tager til efterretning, at der efterfølgende er sket ændringer til finansiering og servicemåltal som følge af korrektion af overførsler på finansposter og indregning af effekten af første sag om bevillingsmæssige ændringer, der medfører, at der samlet er tilvejebragt 582,2 mio. kr. i udisponeret finansiering og 178,7 mio. kr. i udisponeret servicemåltal.

Parterne er enige om i fællesskab at prioritere disse midler til øvrig need-to, rettidig omhu og øvrige sager. Parterne er endvidere enige om, at merindtægter fra salg af rettigheder i 2019 for i alt 163,0 mio. kr. udmøntes i denne sag.

Parterne er enige om at afsætte finansiering fra investeringspuljen til to godkendte investeringsforslag, som ved en fejl ikke indgik overførselssagens første runde.

Der afsættes:

- 4,3 mio. kr. på anlæg i 2020-2022 til Optimering af kommunens proces for ansættelse af nye medarbejdere.
- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2020-2021 til Effektivisering af visitationsprocessen for løn- og personalesager.

Parterne er enige om, at afledt drift ud over 2023 for de i denne aftale finansierede afledte serviceudgifter, tilvejebringes i budgetforslaget for 2021.

Parterne er desuden enige om, at alle anlægsprojekter, der indgår i aftalen stjernemarkeres, og dermed gives anlægsbevilling.

Ved uoverensstemmelser mellem aftaletekst og regneark (bilag 1) er det regnearket, der gælder.

ØK53 COVID-19 relaterede udgifter

COVID-19 medfører en række merudgifter for Københavns Kommune. Merudgifterne er direkte relateret til nye kommunale opgaver som følge af nedlukningen og den igangværende genåbning af samfundet. Forvaltningerne har i forbindelse med aprilprognosen meget foreløbigt opgjort de forventede nettomerudgifter frem til 10. maj som følge af COVID-19 til 260-264 mio. kr. Da det er uvist, hvordan samfundets genåbning vil påvirke kommunens samlede udgiftsniveau i 2020, er opgørelsen i aprilprognosen meget foreløbig og forbundet med stor usikkerhed.

Parterne tager til efterretning, at Regeringen og KL har indgået aftale om, at ekstraordinære kommunale udgifter til COVID-19 relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd, og at Regeringen og KL vil drøfte de samlede rammer om kommunernes økonomi i 2020 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger, som forventes afsluttet primo juni. Parterne noterer sig, at der på nuværende tidspunkt er betydelig usikkerhed om, hvordan kommunerne kompenseres for merudgifterne, herunder både i forhold til, hvilke udgifter der dækkes, og om Københavns Kommune kompenseres fuldt ud.

Partnerne er på denne baggrund enige om, at de samlede faktiske og forventede COVID-19 relaterede centrale og decentrale mer- og mindreudgifter i 2020 opgøres i forbindelse med augustprognosen, som forelægges ØU på mødet 19. august.

De bevillingsmæssige ændringer som følge af COVID-19 håndteres herefter i en særskilt sag, der forelægges ØU den 25. august, som også vil fastlægge retningslinjer for den fortsatte opfølgning på COVID-19 relaterede udgifter i resten af 2020.

Parterne noterer sig, at Movia forventer væsentlige merudgifter som følge af de statslige retningslinjer for håndtering af COVID-19, der har betydet et markant fald i passagertallet og øgede udgifter til rengøring mv. Andelen af Movias merudgifter vedr. KK forventes at udgøre 179 mio. kr. Parterne tager til efterretning, at staten forventes at dække kommunernes merudgifter til trafikskaberne.

Partnere noterer sig, at puljen til uforudsete udgifter på service på nuværende tidspunkt udgør 12,8 mio. kr., og at puljen til uforudsete udgifter på anlæg udgør 27,8 mio. kr., hvormed der samlet set er 40,6 mio. kr. til rådighed for at afdække eventuelle merudgifter i resten af 2020, som ikke dækkes af staten. Parterne er enige om at øge puljen til uforudsete udgifter, service med 40 mio. kr.

Der afsættes:

- 32,9 mio. kr. på service i 2020 og 7,1 mio. kr. på finansposter til opbygning af puljen til uforudsete udgifter, for at imødegå risikoen for, at den statslige kompensation ikke fuldt ud kan dække kommunens merudgifter. Puljen opbygges til samlet 40,0 mio. kr. i takt med, at der tilvejebringes ledigt servicemåltal i 2020.

Risikolistesager

ØK06 Københavns Kommunes andel af skattesanktionen i 2020

Kommunerne hævdede skatterne i 2020 med 293,2 mio. kr. Regeringen har på den baggrund tilkendegivet, at kommunernes sanktioneres med et beløb svarende til overskridelsen i henhold til gældende lov.

Der afsættes:

- 31,9 mio. kr. på finansposter i 2020 til dækning af Københavns Kommunes andel af skattesanktionen i 2020.

ØK46 Ledighedsudviklingen i 2020

Parterne er enige om at afsætte midler til indkomstoverførsler som følge af en forventet højere ledighed i 2020.

Der afsættes:

- 130,0 mio. kr. til merudgifter på indkomstoverførsler.

Merudgifterne er behæftet med usikkerhed, da de fulde konsekvenser af coronakrisen endnu ikke er kendte - og udvikler sig løbende. De afsatte midler dækker en forventet ubalance mellem udgifterne til indkomstoverførsler og midtvejsreguleringer af beskæftigelsestilskud og budgetgaranti. Beskæftigelsestilskuddet bliver midtvejsreguleret i tilskudsudmeldingen fra staten for 2021 medio 2020. En midtvejsregulering af budgetgarantien skal aftales mellem KL og regeringen i forbindelse med forhandlingerne om 'Økonomiaftalen for 2021'.

ØK57 Fortrolig sag

Parterne er enige om at håndtere en fortrolig sag via træk i 2020 på pulje vedtaget i Budget 2016 til håndtering af økonomiske risici.

Need to

BI01 – Merudgifter vedrørende rehabiliteringsmøder

Parterne er enige om at afsætte midler til dækning af merudgifter vedrørende rehabiliteringsmøder.

Der afsættes:

- 2,9 mio. kr. på service i 2020 til rehabiliteringsmøder.

Parterne noterer sig, at det endelige behov endnu ikke ligger fast. Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil gå i dialog om håndteringen af et eventuelt merudgiftsbehov. Parterne er herudover enige om, at et eventuelt mindreforbrug tilfalder kassen.

BU01/BU02/BU03 Ny kapacitet på daginstitutionsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning og etablering af nye daginstitutionsgrupper med henblik på at sikre kapacitet til byens børn. Med OFS 2018/19 blev der afsat 3,0 mio. kr. i planlægningsmidler til 10 grupper på Store Torv i Tingbjerg. Dette projekt bliver i stedet et nøglefærdigt projekt og parterne er derfor enige om, at midlerne hertil omdisponeres og indgår i finansieringen af nedenstående planlægningsbevilling i stedet.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til planlægning af 10 gruppers daginstitution ved Tingbjerg Skole og 336 KKFO-pladser på Tingbjerg Skole (BU1).
- 23,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2024 til køb af 4 nøglefærdige daginstitutionsgrupper (BU2).
- 1,9 mio. kr. i 2020 og 2,5 mio. kr. 2021 på service til leje af 4 nøglefærdige daginstitutionsgrupper (BU3).

Midler til køb af nøglefærdige daginstitutionsgrupper tilføjes den samlede bevilling til nøglefærdige daginstitutionsgrupper, der løbende er bevilget midler til i budgetter og overførselssager siden Budget 2018.

Parterne er enige om, at dækning for deponering i forbindelse med leje af 4 nøglefærdige daginstitutionsgrupper på i alt 19,2 mio. kr. anvises på lånerammen. I det omfang, der ikke er tilstrækkelig ledig låneramme i 2020, vil der ske mellemfinansiering over kassen og træk på lånerammen i de følgende år.

BU07 Anlægsbevilling til udvidelse af De Fire Birke med 16 specialdagtilbudspladser

Parterne er enige om at afsætte midler til at udvide specialinstitutionen De Fire Birke med 16 specialdagtilbudspladser.

Der afsættes:

- 4,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til udvidelse af De Fire Birke med 16 specialdagtilbudspladser.
- 0,1 mio. kr. på service i 2021 og frem til udvendigt vedligehold af specialinstitutionen De Fire Birke.

BU09 Anlægsbevilling til midlertidig kapacitet på specialundervisning

Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere midlertidig kapacitet til specialundervisning til elever med vidtgående autisme og andre vidtgående diagnoser (kategori 4) fra skoleåret 2020/2021 til 2024, hvor den permanente udvidelse af kapaciteten til kategori 4-elever på Heerupskolen står klar.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på anlæg i 2020 til etablering af 10 pladser ved Øresundsskolen til at muliggøre merindskrivning til skoleåret 2020/2021.
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 til etablering af midlertidig ekstra elevgruppe til Ungdomsskolen i Utterslev.
- 0,6 mio. kr. på anlæg i 2020 til forundersøgelser af mulighederne for at udvide kapaciteten på eksisterende kategori 4-skoler samt Ungdomsskolen i Utterslev frem mod skoleåret 2021.

BU12 Anlægsbevilling til tandklinik på Nørrebrogade 209

Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere Børne- og Ungdomstandpleje på Nørrebrogade 209 samt flytning af tandklinikstole fra eksisterende klinikker fra Guldsberg Skole, Ingerslevgade, Peder Lykkes Skole, Blågård Skole, Nørrebro Park Skole og den midlertidige mobilklinik på Tagensbo Skole til Nørrebrogade 209.

Der afsættes:

- 66,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til etablering af tandklinik på Nørrebrogade 209.
- 0,2 mio. kr. på service i 2022 og frem til udvendig vedligeholdelse af tandklinikken.

BU13 Planlægningsbevilling til tandklinik i Brønshøj

Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning af tandklinik på Brønshøj Gamle Skole.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på anlæg i 2020 til planlægning af tandklinik på Brønshøj Gamle Skole.

BU14 Planlægningsbevilling til ny placering af Jokeren og Remisevænget i Sundby Idrætspark

Som led i udviklingsplanen for Urbanplanen Syd er parterne enige om at afsætte midler til planlægning af flytning af ungdomsklubben Jokeren og fritidsklubben Remisevænget til Sundby Idrætspark med henblik på etablering af et ungecenter med tæt tilknytning til foreningslivet og kultur- og idrætstilbud.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på anlæg i 2020 til planlægning af ny placering af ungdomsklubben Jokeren og fritidsklubben Remisevænget i Sundby Idrætspark.

BU15 Supplerende anlægsbevilling til midlertidig skolekapacitet i Ørestad

Parterne er enige om at afsætte midler til ny placering af midlertidige løsninger for Ørestad Skole, Skolen på Hannemanns Allé samt Kalvebod Fælled Skole, lokalt i Ørestad.

Der afsættes:

- 34,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2025 til etablering af midlertidig skolekapacitet for Ørestad Skole, Skolen på Hannemanns Allé samt Kalvebod Fælled Skole.
- 56,2 mio. kr. 2020-2025 til husleje til pavilloner til Skolen på Hannemanns Allé, Kalvebod Fælled Skole og leje af lokaler i Fields til Ørestad Skole.
- 0,8 mio. kr. på anlæg i 2020 til planlægning af midlertidige faglokaler til Ørestad Skole.

BU24 Lov om ændring af folkeskoleloven

I forbindelse med lov om justering af folkeskoleloven er statens kompensation (DUT) mindre end de økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til merfinansiering i 2020, så de københavnske skoler til fulde kan indfri kvalitetsløftet af den understøttende undervisning i folkeskolen.

Der afsættes:

- 5,4 mio. kr. på service i 2020 til merfinansiering af kvalitetsløft af den understøttende undervisning som følge af justering af folkeskoleloven.

KF02 Næste generation Digital Post

Københavns Kommune skal, som led i udrulningen af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2016-2020, implementere en ny fællesoffentlig DigitalPost-løsning, Næste generation Digital Post.

Der afsættes:

- 3,8 mio. kr. årligt på service i 2020 og 2021 til projektledelse
- 1,8 mio. kr. i 2020 og 1,3 mio. kr. på anlæg i 2021 til IT-arkitektur

SO01 Stigende udgifter til alkoholbehandling

Stigende efterspørgsel på alkoholbehandling og vækst i udbuddet af private tilbud medfører øgede udgifter til alkoholbehandling under selvhenvenderprincippet. Parterne er enige om at afsætte midler til at finansiere merudgiften til ekstern ambulans alkoholbehandling.

Der afsættes:

- 9,7 mio. kr. på service i 2020 til ekstern ambulans alkoholbehandling.

Parterne noterer sig, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen i samarbejde fortsat vil løfte udfordringen overfor regeringen og KL, med henblik på, at kommunen i højere grad får mulighed for at styre udgiftsudfordringen på området.

SO02 Supplerende anlægsbevilling til nyt botilbud til borgere med handicap på Thomas Laubs Gade

I 2015 blev det besluttet at opføre et botilbud til udviklingshæmmede unge for at imødekomme det fremtidige kapacitetsbehov. Projektet har et merudgiftsbehov, og parterne er enige om at tilføre midler til at gennemføre projektet.

Der afsættes:

- 4,2 mio. kr. på anlæg i 2020 til en supplerende anlægsbevilling til et nyt botilbud til borgere med handicap.

SO04 Merudgifter som følge af påbud fra Socialtilsynet

Grundet et påbud fra Socialtilsynet om at fjerne tv-overvågning på døgninstitutionen Nexus, er der behov for en opnormering af personale for at opretholde sikre og trygge rammer på institutionen. Parterne er enige om at afsætte midler en øget bemanning på 6 årsværk.

Der afsættes:

- 3,2 mio. kr. på service i 2020 til udgifter til personaleopnormering på Nexus.

Afgørelsen om påbuddet er påklaget til Ankestyrelsen. Parterne er enige om, at uforbrugte midler tilbageføres til kassen, hvis Socialforvaltningen får medhold i klagen over Socialtilsynets påbud.

SO07 Udgiftsstigning til køb af pladser på private herberger og krisecentre

Kommunens udgifter til køb af pladser på de private institutioner er stigende pga. selvhenvenderprincippet og åbning af nye pladser på private herberger og krisecentre. Parterne er enige om at afsætte midler til køb af pladser.

Der afsættes:

- 2,9 mio. kr. på service i 2020 til køb af private pladser på herberger og krisecentre.

Parterne noterer sig, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen i samarbejde fortsat vil løfte udfordringen overfor regeringen og KL, med henblik på, at kommunen i højere grad får mulighed for at styre udgiftsudfordringen på området.

SU03 Merforbrug vedr. specialiseret rehabilitering

Antallet af borgere, der blev udskrevet til specialiseret rehabilitering i 2019, er steget mere end forventet. Parterne er enige om at dække merudgifterne i regnskab 2019 vedrørende specialiseret rehabilitering.

Der afsættes:

- 19,2 mio. kr. på service i 2020 til dækning af merforbrug vedr. specialiseret rehabilitering.

Parterne noterer sig, at den nuværende aktivitet af henviste borgere kan medføre et pres på budgettet i 2021 på trods af hjemtagningen af specialiseret rehabilitering til Neurorehabilitering – Kbh. Parterne er enige om, at Sundheds- og Omsorgsudvalget frem mod budget 2021 genbesøger de økonomiske rammer for investeringscasen med henblik på, at parterne kan tage stilling til området i budgetforhandlingerne. Endvidere noterer parterne sig, at der vil være særligt fokus på området i forbindelse med økonomiopfølgningen i løbet af 2020.

TM06 - Genopretning af Svanehalse ved Dronning Louises bro

Parterne er enige om at renovere murværket og svanehalse ved de grønne anlæg i hver ende af Dronning Louises bro.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. i 2020 og 1,5 mio. kr. i 2021 på service til genopretning af arealerne.
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og frem til vedligeholdelse.

ØK19 Brandsikring af Thorupgården

I forbindelse med renovering af det socialpsykiatriske botilbud Thorupgården har entreprenøren fundet, at brandsikringen er mangelfuld. Parterne er enige om at afsætte midler til den nødvendige brandsikring, så bygningen kan tages i brug efter endt renovering.

Der afsættes:

- 18,5 mio. kr. på anlæg i 2021 til brandsikring af Thorupgården.

Brandsikringen finansieres af merindtægter fra salg af rettigheder øremærket til genopretning af bygninger.

Rettidig omhu**KF04 Foreningsfaciliteter ved kommende Broboldbaner**

Parterne er enige om at styrke projekt Brobold, så aktivitetsarealerne til fodbold i byrummet også rummer plads til foreningsaktiviteter og kan fungere som socialt mødested i forbindelse med fodboldspil. Kommunens egenfinansiering øges med 2,0 mio. kr., og fondsfinansieringen ned-sættes tilsvarende.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til etablering af sociale rum ved broboldbaner.
- 0,4 mio. kr. i mindredgifter til fondsmoms på finansposter i 2020 som følge af lavere fondsindtægter og større kommunal egenfinansiering.

KF05 Merudgift til Spejderhus på Vandtårnsgrunden

Anlæg af Spejderhus på Vandtårnsgrunden kræver yderligere finansiering for at bibeholde fondsfinansieringen til projektet. Parterne er enige om at afsætte midler til merudgiften til nødvendig vejadgang til spejderhuset.

Der afsættes:

- 0,5 mio.kr. på anlæg i 2021 til anlæg af vejadgang til spejderhuset.

SO05 Planlægningsbevilling til genhusning af botilbuddet Plejekollektivet på Sundholm under ombygningen

Parterne er enige om at afsætte en planlægningsbevilling til at afdække en genhusningsløsning for botilbuddet Plejekollektivet under ombygningen.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til en planlægningsbevilling for genhusning af botilbuddet.

Parterne er enige om, at den samlede anlægsbevilling til gennemførelse af modernisering og renovering af Plejekollektivet kan søges, når omkostningerne til genhusningsløsningen er afdækket.

SO08 Genhusning af Mændenes Hjem på Solterrasserne i Valby

Mændenes Hjem har modtaget en fondsdonation til renovering af bygningen på Lille Istedgade på Vesterbro, og beboere og personale skal genhuses i renoveringsperioden fra sent efterår 2020 til forventet juli 2022.

Der afsættes:

- 4,7 mio. kr. på anlæg i 2020 til klargøring og indretning af Solterrasserne til genhusning.
- 1,0 mio. kr. på service i 2020 og 0,4 mio. kr. i alt i 2021-2022 til "social vicevært" og ejendomsdrift på Solterrasserne.

Parterne er enige i at genhuse Mændenes Hjem på Solterrasserne således at renoveringen af bygningerne på Vesterbro kan gennemføres.

ØK21 Merudgifter til udvidelse af havnebusruten

Havnebusserne overgår i foråret 2020 til 100 pct. eldrift. Det er med budget 2019 besluttet at forlænge ruten, så den også betjener byudviklingsområderne ved Nordhavn, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge samt området ved Langelinie. Parterne er enige om at afsætte midler til etableringen af havnebusdrift til Nordhavn, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge, samt at beslutning om evt. etablering af havnebusstoppested ved Langelinie afventer den kommende renovering af Langelinie Kaj.

Der afsættes:

- 9,2 mio. kr. på anlæg i 2020-2021, til etablering af havnebusstoppesteder ved Nordhavn, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge.

Udmøntning af merindtægter fra salg af rettigheder øremærket til genopretning

Parterne noterer sig, at der i regnskab 2019 er realiseret merindtægter fra salg af ejendomme og rettigheder på 163,0 mio. kr. Mersalgsindtægterne er øremærket renovering af kommunens ejendomme.

ØK18 Indvendigt vedligehold

Parterne er enige om en ny model for indvendigt vedligehold. Modellen indebærer, at de teknisk tunge opgaver vedrørende afhjælpende vedligehold og serviceaftaler samles i KEID. Dette vil muliggøre en mere effektiv styring og planlægning af vedligeholdsopgaverne, som vil mindske vedligeholdsefterslæbet og frigive tid til kernerdrift hos institutionsledere m.fl. Endvidere indebærer modellen en frivillig abonnementsordning for indvendigt vedligehold til kommunens decentrale enheder.

Det samlede behov for indvendigt vedligehold udgør årligt 34,4 mio. kr. Parterne er enige om, at udvalgene finansierer 70 pct. af det opgjorte behov, dog maksimalt forvaltningernes indmeldte forbrug, svarende til i alt 13,6 mio. kr.

Der afsættes:

- 20,8 mio. kr. på service i 2021 og 10,3 mio. kr. på service i 2022 til restfinansiering af vedligeholdelsesbehov, som skal sikre overholdelse af lovkrav og sikkerhedsmæssige forhold, samt bidrage til en vedligeholdelsesstand hvor accelererende forfald undgås.

- 7,6 mio. kr. på service i 2020 og 2,2 mio. kr. i 2021 til restfinansiering af initiativer, herunder fortsat registrering af forvaltningernes tekniske installationer, der udgør en sikkerhedsrisiko, fx brand- og elinstallationer, samt implementering og kommunikation af ny ansvarsfordeling og ny abonnementsmodel.
- 2,3 mio. kr. på service i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2021 til indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler.

Parterne er derudover enige om, at restfinansiering af vedligeholdelsesbehovet i 2022 på 10,5 mio. kr. og 2023 på 20,8 mio. kr. finansieres af merindtægter fra salg af rettigheder og ejendomme i 2020.

ØK42 Øget brandsikkerhed i plejetilbud

Parterne er enige om at afsætte midler til at højne brandsikkerheden i kommunens plejetilbud, så de brandtekniske installationer opfylder den nutidige standard.

Der afsættes:

- 8,3 mio. kr. på anlæg i 2020-2021 til automatiske brandalarmeringsanlæg i plejetilbud.
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til afledt drift.

ØK45 Energi i bygninger

Borgerrepræsentationen vedtog i 2012 Københavns Kommunens Klimaplan2025. I Klimaplanen er det besluttet, at Københavns Kommune som virksomhed skal gå foran og vise det gode eksempel. I forlængelse heraf er parterne enige om at afsætte midler til tre puljer indenfor energi i kommunens egne bygninger, hhv. en pulje til energirenovering af tekniske anlæg og klimaskærm, en pulje til energirigtig drift og en pulje til at understøtte tekniske anlægs performance i nybyggeri.

Der afsættes:

- 45,5 mio. kr. på anlæg i 2020-2022. til energirenoveringstiltag (tekniske anlæg og klimaskærm)
- 6,5 mio. kr. på anlæg i 2020-2022 til energirigtig drift
- 2 mio. kr. på anlæg i 2020-2022 til at sikre tekniske anlægs performance i nybyggeri

Parterne noterer sig, indsatserne forventes at medføre en reduktion af energiforbruget på ca. 4,9 mio. kWh.

ØK43 Renovering af kloakker

I styringsmodel for vedligehold er der ikke afsat midler til større vedligeholdelsesopgaver på kloakker, hvilket medfører, at der kun udføres afhjælpende vedligehold af kloakkerne. For at undgå rotter og følgeskader er parterne enige om at afsætte midler til renovering af kloakker på en række af kommunens ejendomme.

Der afsættes:

- 12 mio. kr. på anlæg i 2020 og 2021 til renovering af kloakker på Islands Brygge 37.
- 15,6 mio. kr. på anlæg i 2021 og 2022 til renoveringspulje til udvalgte ejendomme.
- 10,4 mio. kr. på anlæg i 2021 og 2022 til renoveringspulje til generel udbedring.

Øvrige

TM19 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af erhvervsparkeringspladser

Parterne er enige om at overføre et mindreforbrug i 2019 vedr. etablering af erhvervsparkeringspladser på 1,4 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. på service i 2020.

BU25 Planlægning af madskole på Blågård Skole

Med ophævelsen af anlægsloftet i 2020 kan helhedsrenoveringen af Blågård Skole igangsættes. Parterne er enige om at afsætte midler til at planlægge en madskole på Blågård Skole i forbindelse med helhedsrenoveringen af skolen, således at beslutningen kan træffes i forhandlingerne om budget 2021.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på anlæg i 2020 til planlægning af madskole på Blågård Skole.

BU26 Planlægning af idrætshal ved Nørre Fælled Skole

Med ophævelsen af anlægsloftet i 2020 kan helhedsrenoveringen af Nørre Fælled Skole igangsættes. Parterne er enige om at afsætte midler til at planlægge en idrætshal ved Nørre Fælled Skole i forbindelse med helhedsrenoveringen af skolen, således at beslutningen kan træffes i forhandlingerne om budget 2021.

Der afsættes:

- 2,1 mio. kr. på anlæg i 2020 til planlægning af idrætshal ved Nørre Fælled Skole.

Planlægningsbevilling til renovering af Rønnebo og flytning af Center for Specialundervisning for Voksne til Ryparken

Parterne er enige om at afsætte midler til en planlægningsbevilling til renovering af Rønnebo og en flytning af Center for Specialundervisning for voksne.

Der afsættes:

- 4,2 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til planlægningsbevilling ifm. med renovering og genhusning af Rønnebo. I planlægningsfasen undersøges et tilvalgsscenario med renovering af samtlige bade og toiletter og udvidelse af 57 af disse til kørestolsbrugere.
- 3,1 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til en planlægningsbevilling til udflytning af CSV til Ryparken nr. 81 og Frankrigsgade.

Anlægsudgifterne finansieres ved at omdisponere 175,8 mio. kr. fra budget 2020 og OFS18-19, som blev afsat til at flytte Rønnebo. De resterende anlægsmidler samt 19,2 mio. kr., der blev afsat i budget 2020 til finansiering af tabt lejeindtægt fra Rønnebo, reserveres i kassen med henblik på at indgå i finansieringen af anlægsbevilling til flytning af CSV, renovering og genhusning af Rønnebo, som der tages stilling til i overførselssagen 2020-2021. I overførselssagen 2020/2021 tages ligeledes stilling til finansiering af renovering og udvidelse af toiletter og bad på Rønnebo.

ØK31 Cirkulær økonomi i projekter med planlægningsbevilling

Parterne er enige om at prioritere cirkulær økonomi i byggeri. ByK har screenet byggeprojekter,

der fik planlægningsbevilling i budget 2020. Parterne er på den baggrund enige om, at det i forbindelse med anlægsprojekterne vedr. Hafniaskolen, Heerupskolen, Ketsjersportens hus og Jacob Michaelsens Minde skal prioriteres at styrke den cirkulære økonomi ved fokus på genbrug, genanvendelse, CO²-reduktion og evt. andre miljømæssige elementer. Merudgifter hertil vil indgå i anlægsbevillingen.

ØK38 Mellefinansiering af busterminal ved Dybbølsbro Station

Parterne afsatte i budget 2020 40,2 mio. kr. til kommunal medfinansiering af en busterminal ved Dybbølsbro Station, der af Vejdirektoratet vurderes at kunne anlægges for 80,2 mio. kr. Parterne tager til efterretning, at staten har afsat 20 mio. kr. som sin andel af medfinansieringen af busterminalen, samt at staten peger på øget brugerbetaling fra busoperatørerne som finansieringskilde til de resterende 20 mio. kr. Parterne er enige om at give Økonomiforvaltningen mandat til at indgå aftale med staten om etablering af busterminalen ved Dybbølsbro Station baseret på en sådan finansieringsmodel.

Parterne er enige om, at Københavns Kommune mellefinansierer de manglende 20 mio. kr. og efterfølgende finansierer udgiften over en 10-årig periode gennem øget brugerbetaling for de busoperatører, som anløber terminalen.

Der afsættes:

- 60,2 mio. kr. på anlæg i 2020 til overførsel af kommunens anlægstilskud til Vejdirektoratet.
- 40,2 mio. kr. i mindreudgifter på anlæg gennem bortfald af de tidligere afsatte midler i perioden 2020-2022.
- 1,0 mio. kr. på serviceindtægter i 2023 og 2,1 mio. kr. årligt i perioden 2024-2032 til finansiering af kommunens yderligere anlægstilskud (på 20 mio. kr.).

Parterne noterer sig, at staten pt. forventer, at Vejdirektoratet, der vil være bygherre, vil kunne overdrage busterminalen til Københavns Kommune primo 2023.

SU02 Bedre trivsel og forebyggelse af ensomhed blandt ældre

Parterne ønsker at sikre trivsel og forebygge ensomhed blandt beboerne på plejehjem og særligt udsatte i hjemmeplejen, samt at støtte kommunens ældreklubber i en hverdag med COVID-19. Derfor er parterne enige om at afsætte midler til en række initiativer.

Der afsættes:

- 8,3 mio. kr. på service i 2020 til understøttelse af digitale løsninger for hjemmeboende borgere samt i ældreplejen.
- 10,0 mio. kr. på service i 2020 til øget tid til 1-1 samvær for beboere på plejehjem.
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 til udvikling og udbredelse af værktøjskasse til aktiviteter på plejehjem i en hverdag med COVID-19

Parterne noterer sig, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen endvidere forventer en række merudgifter, som er direkte relateret til COVID-19. Disse udgifter vil indgå i opgørelsen af Københavns Kommunes merudgifter, som forelægges i særskilt sag til Økonomiudvalget i august.

SO32 Hjelpepakke på socialområdet, der skal modvirke konsekvenserne af coronakrisen

Udsatte mennesker, hjemløse og mennesker med handicap har været ekstra udsat under coronakrisen. Parterne afsætter derfor midler til en hjelpepakke med en række initiativer på socialområdet, som kan afhjælpe nogle af konsekvenserne.

Der afsættes:

- 12,0 mio. kr. på service i 2020 til aktiviteter og ledsagelse til socialt udsatte borgere og borgere med handicap på bo- og døgninstitutioner
- 3,1 mio. kr. på service i 2020 til øget tid til 1-1 samvær/støtte til social kontakt
- 0,2 mio. kr. til Peer-to-peer indsatser, herunder digitale løsninger til fastholdelse af relation
- 1,1 mio. kr. på service i 2020 til styrkelse af fremskudt misbrugsbehandling på gaden.
- 3,5 mio. kr. på service i 2020 til særlig opsporing og rådgivning af børn, familier og borgere.
- 3,9 mio. kr. på service i 2020 til indsatser i hjemmet for udsatte børn og unge, og børn og unge med handicap, med henblik på at understøtte deres skolegang og uddannelse.

Parterne noterer sig, at Socialforvaltningen endvidere afholder en række merudgifter, som er direkte relateret til COVID-19. Disse udgifter vil indgå i opgørelsen af Københavns Kommunes merudgifter, som forelægges i særskilt sag til Økonomiudvalget i august.

Sommerferieaktiviteter for byens udsatte børn og unge

Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen og Socialforvaltningen frem mod sommerferien skal lægge en fælles plan for, hvordan forvaltningerne i et forpligtende samarbejde kan sikre, at byens ressourcer, faciliteter og tilbud bedst muligt bringes i spil, så byen kan tilbyde aktiviteter for unge københavnere i skolernes sommerferie. Der skal særligt gøres en ekstra indsats for, at ferietilbuddene lykkes med at inkludere byens mest sårbare børn og unge, herunder unge i udsatte boligområder.

BU27 midlertidig orlov og refusion fra dagtilbud

Forældrene i Københavns Kommune har under genåbningen af daginstitutioner fået mulighed for at tage midlertidigt orlov fra deres børns daginstitution, så de kan fritages for forældrebetalingen, hvis de ikke benytter pasningen. Desuden kompenseres forældre, som har oplevet ikke at kunne få passet deres børn pga. kapacitetsudfordringer under genåbningen. Sidst friholdes forældre tilmeldt frokostordning for betaling til madordning, hvis institutionen grundet COVID-19 ikke kan servere mad. Da staten kun kompenserer kommunerne for merudgifter til genåbning af dagtilbud i perioden 15. april til 11. maj, er parterne enige om at afsætte midler til forlængelse af orlovsperioden fra 11. maj - 31. maj.

Der afsættes:

- 4,9 mio. kr. på service i 2020 til finansiering af forventede mindreindtægter ifm. orlov fra dagpasning og frokostordning fra 11. maj og frem til 31. maj 2020.

ØK58 Genopretningspakke for erhvervslivet pga. coronakrisen

Erhvervslivet og særligt turismebranchen i København er økonomisk meget hårdt ramt af coronakrisen og nedlukningen. Parterne ønsker med en række indsatser at øge både københavnernes og danskernes brug af byen og dermed bidrage til en gradvis genopretning af turismebranchen og at sikre bedre rammevilkår for erhvervslivet.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. på service i 2020 til en markedsføringspulje til Wonderful Copenhagen (ØKF).
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til styrket kongresindsats i City of Congresses (BIF).
- 0,9 mio. kr. på service i 2020 til digitalt kompetenceløft af de ledige (BIF).
- 3,9 mio. kr. på service i 2020 og 1,4 mio. kr. på service i 2021 til styrket byggesagsbehandling, som følge af stigende investeringer i den kommunale byggeaktivitet i 2020 (TMF).

Parterne er endvidere enige om midlertidigt at udvide tilladelser for udeservering og vareudstilling på fortove, byens pladser og parker, samt at inddrage parkeringspladser til udeservering.

Parterne er for så vidt angår tilladelser til udeservering enige om følgende pejlemærker:

- at der tages hensyn til borgernes hverdag, så de ikke belastes med bl.a. støj og skrald
- at der ikke inddrages p-pladser i områder med meget høj parkeringsbelægning
- at udvidelse og etablering af udeserveringspladser alene må ske fra etableringer med tilstødende facader til det pågældende område; at tilladelser kun kan udstedes til etableringer, der serverer fødevarer; at tilladelser alene kan gælde fra tirsdag-lørdag.

Disse pejlemærker skal udmøntes i et administrationsgrundlag, som skal udmøntes i Teknik- og Miljøudvalget.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på service i 2020 til byrumstiltag, afspærring af parker og pladser til udeservering og øget tilsyn
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 til mindreindtægter fra betalingsparkering.
- 0,1 mio. kr. på finansposter i 2020 som følge af mindreudgifter til statslig modregning af parkeringsindtægter.

Partnerne enige om at kompensere Teknik- og Miljøforvaltningen for en eventuel indtægtsudfordring på parkeringsområdet, som følge af udeservering, i forbindelse med oktoberprognosen.

Derudover er parterne enige om, inden for gældende lovgivning, at imødekomme ansøgninger om byggetilladelser til anvendelsesændring af hoteller til studieboliger.

TM61 Styrkede indsatser for delebiler, bydækkende

Parterne er enige om at afsætte midler til styrkede indsatser for delebiler.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til tydelig markering i gaderum.
- 0,1 mio. kr. på service i 2021 og 0,1 mio. kr. i 2022 til projektstyring og afledt drift.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til udvidelse af strategi til at omfatte delebiler uden fast stamplads.

TM69 Yderligere etablering af erhvervsparkeringspladser

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af yderligere erhvervsparkeringspladser.

Der afsættes:

- 8,3 mio. kr. på anlæg i 2020 til etablering af yderligere erhvervsparkeringspladser.
- 1,1 mio. kr. på service i 2021 og 1,6 mio. kr. i 2022 og frem til merindtægter fra betalingsparkering.

- 1,1 mio. kr. på finansposter i 2021 og 1,6 mio. kr. i 2022 og frem som følge af merudgifter til statslig modregning af parkeringsindtægter.

Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen starter med at færdiggøre etableringen af de aftalte 100 nye parkeringspladser indenfor betalingszonen. Herefter etableres parkeringspladser udenfor betalingszonen for den resterende del af finansieringen.

BU23 Dagtilbudsledelse

For at indfri målet om at alle dagtilbud i København skal være høj kvalitetsdagtilbud er parterne enige om at afsætte midler til at udvikle en ny skræddersyet dagtilbudsledelsesuddannelse i København. Midlerne anvendes til at indgå aftale med en uddannelses- og forskningsinstitution om at udvikle og gennemføre uddannelsen, samt til at forvaltningen sideløbende kan søge medfinansiering hos fonde.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til at indgå samarbejdsaftale om udvikling af uddannelse samt fondsansøgning.

Parterne er derudover enige om, at der laves en endelig aftale om en ny skræddersyet dagtilbudsledelsesuddannelse i København i Budget 2021.

SO09 Videreførelse af særpulje til frivilligt socialt arbejde for særligt udsatte udenlandske hjemløse migranter (Transitprogrammet)

Med transitprogrammet tilbydes særligt udsatte udenlandske migranter omsorg, stabilisering, sundhedstilbud og hjælp til hjemrejse. Parterne er enige om at afsætte finansiering til en videreførelse af Transitprogrammet i 2020.

Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. på service i 2020 til særpuljen til frivilligt socialt arbejde.

ØK26 Social vicevært i Kødbyen

Parterne er enige om at afsætte midler til en social vicevært, der kan være med til at mindske generne ved den åbne stofscene i Kødbyen.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. på service i 2020 til en social vicevært i Kødbyen.

TM51 - Etablering af to ubemandede toiletter samt udvidelse af åbningstid på Israels Plads

Parterne er enige om at etablere to nye ubemandede toiletter på Amager Strandpark og Basargrunden. Parterne er endvidere enige om at udvide åbningstiden for det bemandede toilet på Israels Plads.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. på anlæg i 2020.
- 0,2 mio. kr. på service i 2021 og 0,4 mio. kr. fra 2022 og frem til afledt drift.
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til udvidet åbningstid af toilet på Israels Plads.

Nyholm

Med udflytningen af Søværnet fra Nyholm ønskes en helhedsorienteret udvikling, der omfatter sikring og styrkelse af områdets kulturarv, historiske og rekreative karakter og arkitektoniske værdier. Parterne er enige om, at KK og staten bør indgå et tæt samarbejde om at implementere øens videre udvikling. Udvikling af området skal ske med inddragelse af borgere, foreninger og lokale ildsjæle, og det skal afdækkes, om der på den sydlige del af øen kan blive plads til kommunale formål, som f.eks. et plejehjem i samspil med den rekreative og øvrige anvendelse af øen.

KF11 Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i Huslejenævnene

For at nedbringe sagspakken i Huslejenævnet er parterne blevet enige om en række tiltag, der skal forkorte sagsbehandlingstiden samt muliggøre, at Kultur- og Fritidsforvaltningen kan krydstjekke registre og udarbejde statistik over afgørelser af sager i Huslejenævnet.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. på service i 2020 til ressourcer til sagsbehandling og nævnsmøder.
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 til oplysningskampagne.
- 0,6 mio. kr. på service i 2020 til fjernelse af gebyr.
- 0,3 mio. kr. på service i 2020 til ressourcer til statistik og rapportering.

SO34 Social indsats ved rydning af Erdkehlgraven

Erdkehlgraven bliver ryddet for bådvrug. Parterne er enige om at afsætte midler til sociale indsatser til byens hjemløse, der bruger området.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på service i 2020 til øget tilstedeværelse, herunder akut sagsbehandling.

TM03 Overførselsanmodning vedr. rydning af Erdkehlgraven

Parterne er enige om at overføre et mindreforbrug i 2019 vedr. rydning af Erdkehlgraven på 0,8 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget til 2020.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. på service i 2020.

Forbedret trafikafvikling og sikre skoleveje på Randbølvej, Vanløse

Parterne er enige om at forbedre trafiksikkerheden på Randbølvej i Vanløse, reducere den gennemkørende trafik på de omkringliggende private fællesveje, samt skabe sikre skoleveje i området ved Katrinedals Skole, herunder skal afdækkes, om området kan etableres som trafik-ø. Teknik- og Miljøforvaltningen skal frem mod forhandlingerne om Budget 2021 udarbejde et budgetnotat med løsningsforslag om dette, med henblik på at løsningen kan indgå i forhandlingerne om Budget 2021.

ØK24 Landstrøm

Parterne noterer sig, at der på grund af COVID-19 situationen forventes meget få krydstogtanløb i København de kommende år. På trods af dette, ønsker parterne hurtigst mulig etablering af landstrøm, så luftforureningen fra krydstogtskibene kan begrænses, når krydstogtturismen vender tilbage. Parterne noterer sig, at projektering af et landstrømanlæg i Nordhavn og på Langelinie er ved at blive udarbejdet, men at der på grund af coronasituationen må forventes få indtægter fra landstrøm de første år efter eventuel etablering. Parterne udtrykker derfor villighed til, i

forhandlingerne om budget 2021 eller 2022, at afsætte nødvendig medfinansiering til landstrøm, såfremt der opnås lovhjemmel hertil. Parterne pålægger Økonomiforvaltningen at dække det økonomiske behov og at fortsætte arbejdet for at sikre lovhjemmel til kommunal medfinansiering.

ØK35 Akutpulje til at undgå hårde ghettoer

I Københavns Kommune er der flere områder, som risikerer at blive karakteriseret som 'hårde ghettoer' på statens ghettoliste i december 2020 og 2021. Parterne er enige om at oprette en akutpulje til initiativer, der hurtigt vil kunne modvirke tilblivelsen af nye hårde ghettoer.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2020 til en akutpulje til at undgå nye 'hårde ghettoer' i København.

SU09 Sundhed i udsatte boligområder

Parterne er enige om, at indsatser for at løfte sundheden blandt beboerne i de udsatte boligområder i samarbejde med boligselskaber og øvrige interessenter skal indgå i forhandlingerne om budget 2021. Det må ikke være dårligt helbred og mistrivsel, der spænder ben for, at man kan tage aktivt del i samfundet. Det betyder, at vi skal sikre målrettet støtte til dem, som allerede er ramt af sygdom, og at vi i fællesskab skal skabe de bedste forudsætninger for at leve sundt og godt i de udsatte områder, og for at borgere uden for arbejdsmarkedet kan komme i job eller uddannelse.

Derfor er parterne enige om, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og evt. øvrige relevante forvaltninger skal udvikle forslag til sådanne indsatser.

KF3 Samarbejdsaftale med DGI

I Budget 2020 indgik en hensigtserklæring vedrørende styrkelse af børne- og ungeidrætten i samarbejde med DGI. Parterne er enige om at afsætte midler til nye foreningspartnerskaber, som skal styrke foreninger, der ønsker at inddrage børn og unge i områder, der er i risiko for at ende på ghettolisten, samt midler til årsværk i DGI og Københavns kommune til indsatsområder der skal understøtte københavnske idrætsforeninger.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. på service i 2020 til aktivitetsmedarbejdere og foreningspartnerskaber.

Parterne er endvidere enige om, at muligheden for at indgå en fireårig samarbejdsaftale mellem DGI Storkøbenhavn og Københavns Kommune med fokus på, at flere børn og unge møder stærke idræts-fællesskaber i deres hverdag og inkluderes i dem, kan indgå i budget 2021.

KF27 Vesterbrogade 59 tages af salgslisten

Partnere er enige om, at salget af Vesterbrogade 59 sættes i bero med virkning for resten af 2020 med henblik på op mod budget 2021 at afklare, om ejendomme skal anvendes til kommunale formål. Parterne noterer sig, at salgsreservationslejen for 2020 på 1,7 mio. kr. dækkes gennem mersalgssindtægter fra salg af ejendomme.

KF36 Mere badning i havnen fra og med sommeren 2020

For at imødekomme et forventet pres på bade faciliteterne i Københavns Havn som følge af COVID-19 krisen, er parterne enige om at afsætte midler til at udvide eksisterende badezoner, etablere nye badezoner, samt nyt varslingsystem.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. på anlæg i 2020.
- 0,3 mio. kr. på service i 2020, 0,4 mio. kr. i 2021 og 0,5 mio. kr. i 2022 og frem.

TM33 Bispebjerg Kirkegård, Bispebjerg – indgang

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af en ny indgang i muren til Bispebjerg Kirkegård fra Frederiksborgvej.

Der afsættes:

- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og 0,3 mio. kr. i 2021 til etablering af ny indgang.
- 0,1 mio. kr. på service fra 2021 og frem til vedligehold.

Referencegruppe vedr. helhedsplan i de Gamles By

Parterne er enige om, at referencegruppen fra helhedsplanen for De Gamles By skal videreføres i den kommende lokalplanproces for at understøtte dialogen med lokale aktører, interessenter og beboere i udmøntningen af helhedsplanen.

TM16 Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen

Parterne er enige om at afsætte midler til, at der i samarbejde med Frederiksberg Kommune udarbejdes et idéoplæg for området ved Bispeengbuen, med henblik på at er at give kommunerne et fælles beslutningsgrundlag for, hvordan området kan omdannes, hvis Bispeengbuen rives ned.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022.

Frederiksberg Kommune bidrager med 1,5 mio. kr. til projektet.

SU05 Sund mad til nattevagter

Parterne er enige om at iværksætte en forsøgsordning, hvor der tilbydes sund mad til alle faste nattevagter på plejehjem og i hjemmeplejen.

Der afsættes:

- 0,6 mio. på service i 2020 til organisering af pilotprojektet samt driftstilskud til madordningen.

TM49 Belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen

Parterne er enige om at afsætte midler til belysning på arealet mellem Cykelslangen og Bryggebroen.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. samlet på anlæg 2020-2021 til belysning.

SO23 Kvalitetsløft af herberget Kollegiet på Gl. Køge Landevej

For at styrke mulighederne for, at borgerne på Kollegiet på sigt kan flytte videre i egen bolig, er parterne enige om at afsætte midler til et kvalitetsløft på kollegiet.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på service i 2020 til driften af Kollegiet Gl. Køge Landevej.

SU8 Børnesundhedsprofil

For at sikre et solidt vidensgrundlag om de københavnske børns sundhed er parterne enige om at afsætte midler til at gennemføre en børnesundhedsprofilundersøgelse.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. på service i 2020 til projektledelse og analysearbejde i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt udgifter til lærerlektioner, forældrekommunikation og implementeringsstøtte til Børne- og Ungdomsforvaltningen

SO15 Flere sociale viceværter i skæve boliger til at øge kvalitet og tryghed

I september 2020 åbner to nye skæve boligafdelinger. Parterne er enige om at afsætte midler til to delvist finansierede viceværter på de to nye tilbud, samt til tre tværgående sociale viceværter til de 7 boligafdelinger.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2020 til to delvist finansierede sociale viceværter på de to tilbud.
- 0,7 mio. kr. på service i 2020 til generel opnormering med 3 tværgående sociale viceværter til de 7 boligafdelinger.

SO22 Muhabet

Muhabet er et samværstilbud for borgere med sindslidelse med anden etnisk baggrund end dansk. Parterne er enige om at forhøje bevillingen til Muhabet i 2020.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2020 til at forhøje bevillingen til Muhabet.

SU6 Analyse af ren luft i børnelivszoner

Med henblik på iværksættelse af nye tiltag for børns sundhed er parterne enige om at tildele midler til en undersøgelse af luftforurening i byen. Undersøgelsen skal kortlægge i hvilke områder af byen, børn i særlig grad bliver eksponeret for luftforurening samt hvilke tiltag, der kan mindske problemet.

Der afsættes:

- 1,7 mio. på service i 2020 til projektledelse i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, projektdeltagelse i Teknik og Miljøforvaltningen, dataindsamling, analyse og dokumentation.

Analysen foretages i et samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen med udgangspunkt i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen mod luftforurening.

KF38 Copenhagen Pride 2020

COVID-19 krisen forhindrer, at den årlige festival Copenhagen Pride Week kan afholdes som

normalt. Parterne er enige om at afsætte midler til Copenhagen Pride Week 2020, således at festivalen kan afholdes i et alternativt format.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2020 i tilskud til afholdelse af Copenhagen Pride 2020

Stofindtag i området omkring Sundholm

Der er konstateret stigende stofindtag i området omkring Sundholm. Parterne er enige om at se på initiativer, der skal afhjælpe de gener, det medfører for beboerne i området, og sikre stofbrugernes større værdighed.

SO17 Sundhedsindsats for hjemløse veteraner

Parterne er blevet enige om at afsætte midler til sundhedsindsatser for hjemløse veteraner i et samarbejde mellem Københavns Kommunes SundhedsTeam, Forsvarets Veterancenter og Soldaterlegatet.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2020 til projektet om sundhedsindsats for hjemløse veteraner

TM62 Øget biodiversitet - etablering af utæmmede bynatur

Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer, som kan være med til at øge naturkvaliteten og dermed oplevelsesværdien for borgerne, og samtidig understøtte den eksisterende biodiversitet.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2020

Fælles digital indrejseløsning

Taskforcen for bedre erhvervsvilkår har anbefalet udvikling af den digitale indrejseløsning i International House, for at optimere processen og reducere sagsbehandlingstiden til gavn for ansøgere, universiteter og virksomheder. Parterne er enige om, at budgetforslaget vedrørende digital indrejse i IH indgår i forhandlingerne om budget 2021.

TM41 Strømsstik

Parterne er enige om, at der etableres strømsstik til brug for arrangementer i byen.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2020 til strømsstik til brug for arrangementer i byen.

KF37 Brug af ledige lokaler i Rymarksvej 1

Kultur- og fritidsforvaltningen kan gøre brug af ledige lokaler med svømmefaciliteter til foreningsbrug. Parterne er enige om, at finansiering af leje og drift af lokalerne indgår i forhandlingerne om Budget 2021

Toftegårds Plads

Parterne noterer sig, at der i den nye helhedsplan for Toftegårds Plads indgår mulighed for etablering af en ny plads, almene ungdomsboliger samt en udbygning af det kommende bibliotek på pladsen. Sagen indgår ved forhandlingerne om Budget 2021.

Aftale om overførselssagen 2019-20

Aftale om overførselssagen 2019-20
er indgået mellem følgende parter:

Frank Jensen
SOCIALDEMOKRATIET

Karina Vestergård Madsen
ENHEDSLISTEN

Franciska Rosenkilde
ALTERNATIVET

Mia Nyegaard
RADIKALE VENSTRE

Sisse Marie Welling
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Cecilia Lonning-Skovgaard
VENSTRE

Budget-notat	(mio. kr., 2020 p/l)	Finansiering i alt	Service 2020	Service 2021-2023	Anlæg 2020-2026	Øvrige
	Finansiering					
ØK55	1 Resterende finansiering efter 1. runde af OFS jf. indstilling	580,8	169,2	0,0	0,0	411,6
ØK56	2 Korrektion for mindreforbrug vedr. grundkapitalindskud, som indgik i budget 2020	-2,4	0,0	0,0	0,0	-2,4
	3 1. sag om Bevillingsmæssige ændringer	3,8	9,5	0,0	0,0	-5,7
	4 Finansiering i alt	582,2	178,7	0,0	0,0	403,5
	5 Opbygning af puljen til uforudsete udgifter mhp. håndtering af COVID-19-relaterede udgifter	40,0	32,9	0,0	0,0	7,1
	Risikoliste					
ØK06	6 KK's andel af skattesanktion	31,9	0,0	0,0	0,0	31,9
ØK46	7 Merudgifter på bevillingen efterspørgselsstyrede overførsler	130,0	0,0	0,0	0,0	130,0
	Need to					
	<i>BIF</i>					
BI01	8 Merudgifter vedrørende rehabiliteringsmøder (fortrolig)	2,9	2,9	0,0	0,0	0,0
	<i>BUF</i>					
BU01	9 Planlægningsbevilling til 10 gruppers daginstitution samt 336 KKFO-pladser på Tingbjerg Skole	0,6	0,0	0,0	0,6	0,0
BU02	10 Køb af 4 nøglefærdige daginstitutioner (fortrolig)	23,6	0,0	0,0	23,6	0,0
BU03	11 Leje af 4 nøglefærdige daginstitutioner (fortrolig)	4,4	1,9	2,5	0,0	0,0
BU07	12 Anlægsbevilling til udvidelse af De Fire Birke med 16 specialdagtilbudspladser	4,9	0,0	0,2	4,7	0,0
BU09	13 Kapacitetsafhjælpende foranstaltninger til etablering yderligere specialundervisningspladser til skolestart 2020 samt 2021	1,5	0,2	0,0	1,3	0,0
BU12	14 Tandklinik på Nørrebrogade	66,7	0,0	0,4	66,3	0,0
BU13	15 Planlægningsbevilling til tandklinik i Brønshøj	1,6	0,0	0,0	1,6	0,0
BU14	16 Planlægningsbevilling til ny placering af Jokeren og Remisevænget i Sundby Idrætspark	0,7	0,0	0,0	0,7	0,0
BU15	17 Supplerende midler til tidlig opstart af skolekapacitet i Ørestad (fortrolig)	91,6	4,6	40,8	35,4	10,8
BU24	18 Lov om ændring af folkeskoleloven	5,4	5,4	0,0	0,0	0,0
	<i>KFF</i>					
KF02	19 Næste generation digital post	10,7	3,8	3,8	3,1	0,0
	<i>SOF</i>					
SO01	20 Stigende udgifter til alkoholbehandling	9,7	9,7	0,0	0,0	0,0
SO02	21 Supplerende anlægsbevilling til nyt botilbud til borgere med handicap på Thomas Laubs Gade	4,2	0,0	0,0	4,2	0,0

Budget-notat		(mio. kr., 2020 p/l)	Finansiering i alt	Service 2020	Service 2021-2023	Anlæg 2020-2026	Øvrige
SO04	22	Merudgifter som følge af påbud fra Socialtilsynet	3,2	3,2	0,0	0,0	0,0
SO07	23	Udgiftsstigning til private herberger og krisecentre	2,9	2,9	0,0	0,0	0,0
		<i>SUF</i>					
SU03	24	Merforbrug vedr. specialiseret rehabilitering	19,2	19,2	0,0	0,0	0,0
		<i>TMF</i>					
TM06	25	Genopretning af svanehalse ved anlæg ifm. Dronning Louises Bro	3,1	1,5	1,6	0,0	0,0
		<i>ØKF</i>					
ØK19	26	Brandsikring af Thorupgården	18,5	0,0	0,0	18,5	0,0
ØK17	27	Finansiering fra merindtægter fra salg af rettigheder	-18,5	0,0	0,0	0,0	-18,5
		Rettidig omhu					
KF04	28	Foreningsfaciliteter ved kommende Broboldbaner	1,6	0,0	0,0	2,0	-0,4
KF05	29	Merudgift til Spejderhus på Vandtårnsgrunden	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0
		Planlægningsbevilling til genhusning af botilbuddet Plejekollektivet på Sundholm under ombygningen	1,5	0,0	0,0	1,5	0,0
SO05	30						
SO08	31	Supplerende anlægsbevilling til genhusning af Mændenes hjem	6,2	1,0	0,5	4,7	0,0
ØK21	32	Merudgifter til udvidelse af havnebusrute	9,2	0,0	0,0	9,2	0,0
		<i>Udmøntning af merindtægter fra salg af rettigheder</i>					
ØK18	33	Indvendig vedligehold - herunder ny ansvarsfordeling	43,9	9,9	34,0	0,0	0,0
ØK42	34	Brandsikring i plejetilbud	8,7	0,1	0,3	8,3	0,0
ØK45	35	Energirenovering i bygninger	54,0	0,0	0,0	54,0	0,0
ØK43	36	Renovering af kloakker	38,0	0,0	0,0	38,0	0,0
ØK17	37	Merindtægter fra salg af rettigheder	-144,5	0,0	0,0	0,0	-144,5
		Øvrige					
TM19	38	Overførsel af mindreforbrug vedr. erhvervsparkering	1,4	1,4	0,0	0,0	0,0
BU25	39	Planlægningsbevilling til madskole på Blågård Skole	1,6	0,0	0,0	1,6	0,0
BU26	40	Planlægningsbevilling til skoleidrætshal på Nørre Fælled Skole	2,1	0,0	0,0	2,1	0,0
	41	Planlægningsbevilling til flytning af Center for Specialundervisning for Voksne til Ryparken og renovering af botilbuddet Rønnebo	7,3	0,0	0,0	7,3	0,0
	42	Finansiering fra tidligere afsat bevilling til flytning af Rønnebo fra Bystævneparken til Ryparken	-7,3	0,0	0,0	-7,3	0,0
ØK31	43	Cirkulær økonomi i projekter med planlægningsbevilling (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ØK38	44	Mellefinansiering af busterminal ved Dybbølsbro	0,0	0,0	-1,0	20,0	-19,0
SU2		<i>Bedre trivsel og forebyggelse af ensomhed blandt ældre (i alt 18,5 mio. kr.)</i>					

Budget-notat	(mio. kr., 2020 p/l)	Finansiering i alt	Service 2020	Service 2021-2023	Anlæg 2020-2026	Øvrige
SO32	45 Øget tid til 1-1 samvær på plejeboligområdet	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0
	46 Aktiviteter på plejehjem	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
	47 Øget brug af digitale muligheder i hjemmeplejen	8,3	8,3	0,0	0,0	0,0
	<i>Hjælpepakke på Socialområdet, der skal modvirke konsekvenserne af coronakrisen (i alt 23,8 mio. kr.)</i>					
	48 Aktiviteter og ledsagelse til borgere på bo- og døgntilbud	12,0	12,0	0,0	0,0	0,0
	49 Øget tid til 1-1 samvær/støtte til social kontakt	3,1	3,1	0,0	0,0	0,0
	50 Peer-to-peer indsatser, herunder digitale løsninger til fastholdelse af relation	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
	51 Ferieaktiviteter til udsatte børn og unge (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	52 Styrket fremskudt misbrugsbehandling til udsatte borgere	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0
	53 Opsporing af børn, familier og borgere, som SOF ikke har nået pga. coronakrisen	3,5	3,5	0,0	0,0	0,0
54 Understøttelse af udsatte børn og unges skolegang og uddannelse	3,9	3,9	0,0	0,0	0,0	
BU27	55 Midlertidig orlov og refusion fra dagtilbud	4,9	4,9	0,0	0,0	0,0
ØK58	<i>Initiativer for erhvervslivet i forbindelse med coronakrisen (i alt 13,2 mio. kr.)</i>					
	56 Markedsføringspulje til Wonderful Copenhagen	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
	57 Øget tilskud til City of Congresses	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0
	58 Udeservering på parkeringspladser	0,2	0,3	0,0	0,0	-0,1
	59 Udvidet tilladelse til udeservering på pladser og i parker	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0
	60 Midlertidig anvendelse af hotelværelser som studieboliger (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	61 Digitalt kompetenceløft til ledige	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0
	62 Styrket byggesagsbehandling	5,3	3,9	1,4	0,0	0,0
	<i>Styrkede indsatser for delebiler - initiativ 3 og 4, tydelig markering i gaderum og udvidelse af strategi</i>					
	TM61*	63 til at omfatte delebiler uden fast stamplads	1,2	0,5	0,2	0,5
TM69*	64 Yderligere etablering af erhvervsparkeringspladser	8,3	0,0	-4,2	8,3	4,2
BU23	65 Pædagogisk ledelse i daginstitutionerne	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0
SO09	66 Transitprogram - midler til hjemløseenheden	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0
ØK26	67 Social vicevært i Kødbyen	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0
	<i>Etablering af ubemandede toiletter i Amager Strandpark og på Basargrunden, samt udvidede</i>					
TM51	68 åbningstider på Israels Plads	3,7	0,1	1,2	2,4	0,0
	69 Nyholm (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KF11	70 Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i Huslejenævnene	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
SO34*	71 Social indsats i forbindelse med rydning af Erdkehlgraven	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
TM03	72 Overførsel af mindreforbrug vedr. rydning af Erdkehlgraven	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0
TM38	73 Genåbning af Randbølvej, Vanløse (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ØK24	74 Landstrømsanlæg (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ØK35	75 Akutpulje til at undgå nye 'hårde ghettoer'	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0

Budget-notat		(mio. kr., 2020 p/l)	Finansiering i alt	Service 2020	Service 2021-2023	Anlæg 2020-2026	Øvrige
SU09	76	Sundhed i udsatte boligområder (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KF03	77	Samarbejdsaftale med DGI	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0
	78	Vesterbrogade 59 tages af salgslisten (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KF36*	79	Mere badning i havnen fra sommeren 2020	4,0	0,3	1,3	2,4	0,0
TM33*	80	Bispebjerg Kirkegård - ny indgang fra Frederiksborgvej (scenarie 1)	0,7	0,1	0,6	0,0	0,0
	81	Fortsættelse af referencegruppe vedrørende helhedsplan i De Gamles By (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TM16	82	Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen	1,5	0,0	0,0	1,5	0,0
SU05	83	Sund mad til nattevagter på plejehjem og i hjemmeplejen	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0
TM49	84	Belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0
SO23	85	Kvalitetsløft af herberget Kollegiet på Gl. Køge Landevej	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
SU08	86	Børnesundhedsprofil	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0
SO15	87	Flere sociale viceværter i skæve boliger (model 2)	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0
SO22	88	Forhøjelse af bevilling til Muhabet	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0
SU06	89	Analyse af ren luft i børnelivszoner i København	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0
KF38*	90	Copenhagen Pride 2020	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
	91	Håndtering af mulig stofscene på Sundholm (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SO17	92	Sundhedsindsats for hjemløse veteraner	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
TM62	93	Etablering af utæmmet bynatur	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0
KF33	94	Fælles digital indrejseløsning i International House (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TM41*	95	Strømsstik	1,2	0,0	0,0	1,2	0,0
KF37	96	Brug af ledige lokaler i Rymarksvej 1 (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KF18	97	Helhedsplan for Toftegårds Plads (tekst)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	98	Udgifter i alt	582,2	178,7	83,5	318,5	1,4
	99	Indtægter - udgifter	0,0	0,0			
	100	Puljen til uforudsete udgifter - service (finansiering og måltal)		45,7			
	101	Puljen til uforudsete udgifter - anlæg (finansiering)		0,0		27,8	

ØK53 Håndtering af COVID-19-relaterede udgifter

Baggrund

Det fremgår af "Delaftale om overførselssagen 2019-2020", at der skal udarbejdes en oversigt over COVID-19 relaterede udgifter til forhandlingerne i maj.

Nedlukningen af samfundet som følge af COVID-19 medfører en række merudgifter for Københavns Kommune. Forvaltningerne har i forbindelse med aprilprognosen meget foreløbigt opgjort de forventede merudgifter frem til 10. maj som følge af COVID-19 til 260-265 mio. kr. På grund af den manglende viden om, hvornår og hvordan samfundet genåbnes efter krisen og dermed hvordan dette vil påvirke kommunens samlede udgiftsniveau i 2020, er opgørelsen i aprilprognosen meget foreløbig og forbundet med stor usikkerhed, da der udestår en lang række forudsætninger for beregningerne på nuværende tidspunkt.

Regeringen og KL har indgået aftale om, at ekstraordinære kommunale udgifter til COVID-19 relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd. Parterne vil drøfte de samlede rammer om kommunernes økonomi i 2020 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger, som forventes afsluttet primo juni. Der er således på nuværende tidspunkt ikke klarhed over, hvordan staten konkret vil dække kommunernes merudgifter.

Det foreslås, at den bevillingsmæssige håndtering af udgifterne forbundet med COVID-19 sker i forlængelse af augustprognosen. Her forventes det, at forvaltningerne har et mere konsolideret overblik over afholdte udgifter og skønnet for merudgifter og mindredgifter i resten af 2020 relateret til COVID-19, ligesom der forventes at være større klarhed om den statslige kompensation af udgifterne.

Indhold

Foreløbig opgørelse af mer- og mindredgifter som følge af nedlukningen

Nedlukningen medfører en række merudgifter for Københavns Kommune. Forvaltningerne har i forbindelse med aprilprognosen foretaget en opgørelse af faktisk afholdte og forventede COVID-19 relaterede mer- og mindredgifter frem til 10. maj, som på tidspunktet for forvaltningernes aflevering af aprilprognosen var den kendte slutdato for nedlukningen. Disse udgør samlet set 326-327 mio. kr. jf. tabel 1.

Merudgifterne er enten direkte relateret til nye kommunale opgaver, som følge af smittefaren, fx løn- og vikarudgifter som følge af sygefravær og nye retningslinjer for opgavevaretagelsen, indkøb af værnemidler, nye krav til rengøring på daginstitutioner, skoler, sociale institutioner og ældreområdet, eller direkte konsekvenser af nedlukningen, fx tabte indtægter fra betalingsparkering og manglende indtægter fra udlejning på kultur- og fritidsområdet.

Hertil kommer, at forvaltningerne på nogle områder forventer merudgifter efter genåbningen, som endnu ikke kan estimeres. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

skønner, at der som følge af den stigende ledighed vil være merudgifter til sagsbehandling og aktiveringsforløb for 0-14 mio. kr. om måneden, når Jobcenter København er genåbnet. Ligeledes forventer Socialforvaltningen ophobning af sager som følge af nedlukningen, som efterfølgende skal håndteres. Udgifterne hertil kan endnu ikke opgøres.

Endvidere kan der opgøres forventede mindreudgifter for i alt 62-66 mio. kr. Mindreudgifterne omfatter blandt andet personalerelaterede udgifter på tværs af kommunen, fx senere rekruttering og udskydelse af personalerettede aktiviteter, lavere forbrugsudgifter og mere specifikke områder, fx færre vikarudgifter under nedlukningen i Børne- og Ungdomsforvaltningen, færre udgifter til vederlagsfri fysioterapi i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og mindreudgifter i Teknik- Og Miljøforvaltningen i 2020 forbundet med afholdelsen af EM i fodbold, på grund af udskydelsen til 2021.

Dermed forventes de samlede nettomerudgifter for kommunen til 10. maj at udgøre 260-265 mio. kr. En specificeret opgørelse fremgår af bilag 1.

Tabel 1 – Estimerede merudgifter forbundet med COVID-19 til 10. maj

Mio. kr., 2020 p/l	2020
Merudgifter	
Rengøring	57
Værnemidler	47
Merarbejde, vikarer mv.	39
Lokaleudlejning mv. (tabte indtægter)	31
Parkeringsområdet (tabte indtægter)	81
Boliger, lokaler mv.	15
Orlov fra pasning i BUF	28
Øvrige merudgifter	28-29
Estimerede merudgifter til 10. maj i alt	326-327
Mindreudgifter	
Personale og løn	-24 - -22
Øvrige mindreudgifter	-42 - -40
Estimerede mindreudgifter til 10. maj i alt	-66 - -62
Estimerede nettomerudgifter i alt	260 - 265

Usikkerhed om opgørelsen

Opgørelsen af merudgifter er meget usikker og foreløbig, og for nogle udgiftsområder gælder, at der ikke kan ske en estimering af de samlede udgifter i 2020, før der foreligger yderligere forudsætninger for beregningerne, herunder oplysninger om, hvor lang tid nedlukningen af samfundet vil fortsætte, hvordan den trinvis genåbning konkret skal ske, samt hvilke krav der følger til opgaveløsningen, som følge af den fortsatte smittefare. Dermed foreligger der ikke en egentlig prognose for hele 2020, da dette ikke har været muligt at udarbejde ud fra de foreliggende forudsætninger.

Opgørelsen af mindreudgifter er ligeledes i høj grad skønsmæssig. Fx vil effekterne på lønforbruget som følge af senere rekruttering først kunne opgøres senere, ligesom det er uklart, om udskudte køb af vare- og tjenesteydelser under nedlukningen vil føre til mindreforbrug for året som helhed, eller om der er tale om periodeforskydninger. Det

er derfor Økonomiforvaltningens forventning, at de konkrete mindreforbrug som følge af nedlukningen først vil vise sig senere på året, når forvaltningerne har haft mulighed for nærmere at vurdere effekterne af nedlukningen, herunder på institutionsniveau.

Kompensation for merudgifter fra staten

Regeringen og KL har den 26. marts indgået aftale om, at ekstraordinære kommunale udgifter til COVID-19 relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd. Regeringen vil i lyset af situationens helt særlige karakter anvende sin administrative bemyndigelse i budgetlovens § 12 til via bekendtgørelse at undtage COVID-19 relaterede udgifter i 2020 fra udgiftslofterne. I stat, kommuner og regioner vil de tilførte midler således kunne afholdes uden at fortrænge øvrige udgifter.

Regeringen og KL vil være i løbende dialog om kommunernes situation i relation til COVID-19 og udmøntningen af de initiativer, som regeringen og Folketinget iværksætter. Parterne vil drøfte de samlede rammer om kommunernes økonomi i 2020 og 2021 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger, herunder forhandle den økonomiske kompensation som følge af COVID-19. Forhandlingerne forventes at blive gennemført primo juni.

Risikohåndtering ift. statens kompensation af kommunernes udgifter

På nuværende tidspunkt udgør puljen til uforudsete udgifter på service 12,8 mio.kr. og på anlæg 27,8 mio. kr. Samlet set 40,6 mio. kr.

Der er stor usikkerhed omkring hvordan kommunerne kompenseres for merudgifterne, herunder både i forhold til hvilke udgifter der dækkes, og hvordan midlerne fordeles til kommunerne, da kompensationen tildeles kommunerne under ét. Det er derfor ikke sikkert, at Københavns Kommune får dækket alle udgifter.

Forslag til proces for opgørelse af udgifterne forbundet med COVID-19, samt den bevillingsmæssige håndtering heraf

Som følge af de nævnte usikkerhedselementer, foreslås det, at der med overførselssagen beslutes, at håndtering af kommunens udgifter til COVID-19 relaterede udgifter sker efter augustprognosen. Indtil da vil forvaltningerne kunne afholde merudgifter til almindelige driftsaktiviteter på baggrund af de i budgettet afsatte bevillinger. Det foreslås konkret, at der med overførselssagen aftales følgende proces:

- I forbindelse med augustprognosen opgøres de samlede faktiske og forventede COVID-19 relaterede udgifter i 2020.
- Forvaltningernes prognose skal omfatte specifikation af:
  - o Faktiske afholdte COVID-19 relaterede udgifter pr. 30. juni (periode 1-6)
  - o Prognose for COVID-19 relaterede udgifter frem til 31. december, baseret på seneste udmeldinger fra regeringen om genåbning og udmeldte retningslinjer mv.
  - o Faktiske mindreudgifter på alle bevillinger, fordelt på løn, varekøb og tjenesteydelser.
  - o Prognose for mindreudgifter frem til 31. december, både COVID-19 relateret og øvrige mindreforbrug
- Baseret på augustprognosen, som forelægges ØU på mødet 19. august (i forbindelse med ØUs budgetseminar), udarbejder ØKF en særskilt sag om bevillingsmæssig håndtering af merudgifter forbundet med COVID-19.

- Af denne indstilling vil også fremgå retningslinjer for den fortsatte opfølgning på COVID-19 relaterede udgifter i resten af 2020.

Økonomiforvaltningen vil primo juni udarbejde en fornyet opgørelse af COVID-19 relaterede mer- og mindreudgifter, som rapporteres til Økonomiudvalget medio juni. Her rapporteres desuden resultatet af forhandlingerne mellem regeringen og KL om kompensation af kommunernes udgifter relateret til COVID-19

Særligt vedrørende Movia (jf. ØK54)

Movia forventer væsentlige merudgifter i 2020 som følge af de statslige retningslinjer for håndtering af corona-situationen, der har betydet et markant fald i passagertallet og øgede udgifter til rengøring mv. For hele Movia forventes merudgifter på ca. 800 mio. kr., hvoraf ca. 179 mio. kr. alene vedrører Københavns Kommune. Hvis ikke der opnås en statslig kompensationsordning direkte til trafikselskaberne, skal Københavns kommune finansiere de ca. 179 mio. kr. til Movia. Da Movia i den ekstraordinære situation kan få likviditetsproblemer, kan en tillægsbevilling til Movia blive aktuel i 2020. Movias bestyrelse har besluttet at behandle en sag om tillægsbevilling på sit møde den 25. maj.

Særligt vedrørende scenarier for merudgifter som følge af ledighedsudviklingen (jf. ØK46)

På baggrund af økonomiske vurderinger fra dels Finansministeriets og dels Det Økonomiske Råd, har Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen opstillet korresponderende scenarier for ledighedsudviklingen i Københavns Kommune som følge af COVID-19. På baggrund af dette estimeres der merudgifter til indkomstoverførsler på 1.128 mio. kr. i 2020, hvoraf 988 mio. kr. er relateret til COVID-19.

Efter forventet midtvejsregulering af budgetgarantien og beskæftigelsestilskuddet forventes der at restere et merforbrug på 130 mio. kr. Skønnet for ubalancen er behæftet med særlig stor usikkerhed. Afvigelser mellem udviklingen på landsplan og i Københavns Kommune kan således have betydelig effekt på ubalancen.

Risikovurdering og proces

Der er meget stor usikkerhed forbundet med opgørelsen af kommunens udgifter forbundet med COVID-19, ligesom der er meget stor usikkerhed forbundet med omfanget af statslig kompensation heraf.

Økonomi

For at håndtere den økonomiske risiko forbundet med, at staten ikke fuldt ud kompenserer kommunen for merudgifterne, anbefales det at reservere yderligere midler i forbindelse med overførselssagen. Puljerne til uforudsete udgifter udgør pt. 40,6 mio. kr.

Bilag

Bilag 1 - Forventede udgifter som følge af nedlukning

ØK53 Bilag 1 - Forventede udgifter som følge af nedlukningen

Nedlukningen af samfundet som følge af COVID-19 medfører en række merudgifter for Københavns Kommune. Forvaltningerne har i forbindelse med aprilprognosen meget foreløbigt opgjort de forventede merudgifter frem til 10. maj som følge af COVID-19 til 260-265 mio. kr., jf. tabel 1.

Hertil kommer, at forvaltningerne på nogle områder forventer merudgifter, som forventes håndteret særskilt, herunder merudgifter som følge af stigende ledighed, mindre indtægter i Movia og på affaldsområdet (hvile-i-sig-selv) samt aktiviteter der ikke vedrører perioden frem til den 10. maj. Disse øvrige forventede merudgifter er estimeret til 1.120-1.127 mio. kr., jf. tabel 2.

Tabel 1 - Estimerede nettomerudgifter

Område	Forvaltning	Styrsområde	Bevilling	Beskrivelse af aktivitet	Beløb (mio. kr.)	Indtægt/Udgift	Periode
Rengøring	BUF	Service	Flere bevillinger	De skærpede krav fra sundhedsmyndighederne øger behovet for rengøring, hvor der er sat ekstra ressourcer i spil for at håndtere den daglige rengøring. Daginstitutionernes rengøringsbehov forventes at blive øget med ca. 25 pct., mens skolernes øges med ca. 100 pct. Hertil kommer øgede udgifter som følge af, at der åbnes nye lokationer rundt om i byen mv.	14,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Rengøring	SUF	Service	3415 - Ældre	Ekstra rengøring	Pt. ukendt	Udgift	
Rengøring	ØKF	Service	1170 - KEID, Service	Ekstra rengøring på skoler, daginstitutioner, i karantæneboliger, botilbud mv. Åbningen af daginstitutioner og skoler har øget behovet for rengøring.	37,1	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Rengøring	ØKF	Service	1170 - KEID, Service	Rengøring på Frit valgs institutioner Det er et skøn fra KEIDs side, at BUF vil få udgifter på dette beløb til rengøring på frit valgs institutionerne. Disse institutioner får ikke rengøring fra KEID	6,1	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Værnemidler	SOF	Service	Alle bevillinger	Ekstraindøb af værnemidler for 1,9 mio. kr. På BR 26-03-2020 blev der udmøntet 1,9 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter der dækker disse udgifter.	0,0	Udgift	Frem til 27. marts 2020
Værnemidler	SUF	Service	3415 - Ældre	Værnemidler for 25 mio. kr. På BR 26-03-2020 blev der udmøntet 2,5 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter der delvist dækker disse udgifter.	22,5	Udgift	Til og med 10. maj 2020

Værnemidler	BUF	Service	Flere bevillinger	Udgifter til ekstra indkøb af værnemidler – ca. 11 mio. kr.	11,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Værnemidler	SOF	Service	Alle bevillinger	Værnemidler: håndsprit, mundbind, handsker, visir/beskyttelsesbriller og beskyttelsesdragter (2.500 medarbejdere x 60 dage x 100 kr.). Det samlede beløb er 15 mio. kr., men der er udmøntet 1,9 mio. kr. som indgår i tabel 1. Der er pr. 15/4 afholdt/disponeret for 2,7 mio. kr.	13,1	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Merarbejde, vikarer mv.	SOF	Service	3220 - Borgere med handicap	På udførerområdet for borgere med handicap er der afholdt og disponeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser og vikardækning som følge af Corona-situationen.	5,1	Udgift	13. marts til 17. april 2020
Merarbejde, vikarer mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Vikarer	8,2	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Merarbejde, vikarer mv.	SOF	Service	3220 - Borgere med handicap	På udførerområdet for borgere med handicap er der estimeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser og vikardækning som følge af Corona-situationen.	2,3	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Merarbejde, vikarer mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Overvejelse om øget brug af vikarmidler til fastansættelser	Pt. ukendt	Udgift	
Merarbejde, vikarer mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Brug af akutpersonale	Pt. ukendt	Udgift	
Merarbejde, vikarer mv.	BUF	Service	Flere bevillinger	Den gradvise genåbning med skærpede arealkrav og sundhedskrav øger behovet for ekstra personaleresourcer på skoler og daginstitutioner. En del af dette ekstra ressourcetræk håndteres ved at allokere medarbejdere internt i BUF fra fx tværgående supportfunktioner, tandklinikker, administrative medarbejder osv. til kernerdriften. Herudover vil der dog være behov for et ekstra tilkøb af eksterne vikarressourcer. Et foreløbigt skøn er, at der i gennemsnit vil være behov for 2 ekstra vikarårsværk pr. enhed svarende til i omegnen af 1000 ekstra års-værk og en merudgift på ca. 6 mio. kr. pr. uge fra uge 19.	13,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Merarbejde, vikarer mv.	BUF	Service	Flere bevillinger	Med henblik på at understøtte beredskabet under nedlukningen og gøre klar til genåbningen, har alle ledere på skoler og institutioner været indkaldt på arbejde henover påsken ligesom en række medarbejdere er blevet pålagt merarbejde, fået inddraget ferie mv. Udgifterne hertil skønnes at udgøre ca. 10 mio. kr.	10,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Lokaleudlejning mv. (tabte indtægter)	KFF	Service	1060 - Kultur og Fritid - Service	Mindreindtægter hele KFF: Lokale- og baneudlejning: 10,0 mio. kr. Entre, billet og øvrigt salg: 9,6 mio. kr. Gebyrindtægter: 3,9 mio. kr. Mindreindtægter vedr. arkæologi: 2,1 mio. kr. Mindreindtægter svømmehaller: 4,5 mio. kr.	30,1	Indtægt	Periode 12. marts til 13. april 2020
Lokaleudlejning mv. (tabte indtægter)	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Markedsleje, faldende indtægter som følge af faldende aktivitet (ex. Cirkus Arena) samt risiko for	1,0	Indtægt	Konsekvens af usikkerheden om den samlede periode, arrangementer

				manglende indtægter vedrørende reklameskilte (i tilfælde af konkurser)			der ligger senere end 10. maj aflyses allerede nu.
Parkeringsområdet (tabte indtægter)	TMF	Service	1010 - Parkering	Hjemsendelse af forvaltningens parkeringsvagter medfører forventeligt færre indtægter for netto 12,7 mio. kr. I negativ retning trækker færre indtægter vedr. p-afgifter på 22,6 mio. kr. I positiv retning trækker en reduceret afregning med Rigspolitiet på 9 mio. kr. samt færre afskrivninger på 0,9 mio. kr.	12,7	Indtægt	Mindreindtægter frem til og med den 10. maj 2020
Parkeringsområdet (tabte indtægter)	TMF	Service	1010 - Parkering	Hjemsendelse af forvaltningens parkeringsvagter medfører forventeligt færre indtægter for netto 11,1 mio. kr. I negativ retning trækker færre indtægter vedr. p-afgifter på 19,3 mio. kr. I positiv retning trækker en reduceret afregning med Rigspolitiet på 7,8 mio. kr. samt færre afskrivninger på 0,4 mio. kr.	11,1	Indtægt	Prognose for resten af 2020 baseret på gradvis oplukning fra maj frem mod september
Parkeringsområdet (tabte indtægter)	TMF	Service	1010 - Parkering	Under den generelle nedlukning forventes færre indtægter på betalingsparkering på i alt 36,2 mio. kr. De færre indtægter skyldes fald i indtægter på timeparkeringen på 36,2 mio. kr. Salget af produkter fra Selvbetjeningsløsningen synes indtil nu ikke at være påvirket af situationen, hvorfor der her pt. ikke forventes færre indtægter som følge af corona-nedlukningen.	36,2	Indtægt	Mindreindtægter frem til og med den 10. maj 2020
Parkeringsområdet (tabte indtægter)	TMF	Service	1010 - Parkering	Som følge af nedlukningen forventes færre indtægter på betalingsparkering på i alt 21,0 mio. kr. De færre indtægter skyldes fald i indtægter på timeparkeringen på 21,0 mio. kr. Salget af produkter fra Selvbetjeningsløsningen synes indtil nu ikke at være påvirket af situationen, hvorfor der her pt. ikke forventes færre indtægter som følge af corona-nedlukningen	21,0	Indtægt	Prognose for resten af 2020 baseret på gradvis oplukning fra maj frem mod september
Boliger, lokaler mv.	KFF	Service	1060 - Kultur og Fritid - Service	Merudgifter til NødherbergerNødherberg Baunehøj: 0,7 mio. kr.	0,7	Udgift	Periode 12. marts til 1. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Løbende konvertering til MPO	1,9	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Istandsættelsesudgifter MPO	5,4	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Indtægstab for ikke-almene boliger	0,4	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Kildevæld Sogn aptering. På BR 26-03-2020 blev der udmøntet 3,0 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter. Det har sidenhen vist sig, at der kun var behov for 0,4 mio. kr.	-2,6	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	COVID-19 afdeling Bystævneparken	0,8	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Ekstraordinær tomgang ældreboliger	1,4	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	SUF	Service	3415 - Ældre	Ekstraudgifter Hjælpemiddelcentralen	1,0	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	ØKF	Service	1170 - KEID, Service	Karantæneboliger, møbler, køleskabe mv. for 1,4 mio. kr. Udgifterne hertil er i høj grad dækket af de 1,0 mio. kr., som blev afsat fra puljen til uforudsete udgifter. Perioden er dog længere end forventet ved første indmelding, hvorfor beløbet er højere end det bevilligede beløb.	0,4	Udgift	Frem til 10. maj 2020

Boliger, lokaler mv.	ØKF	Service	1171 - KEID, GB til vedligehold service	Karantæneboliger, istandsættelse	1,5	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	ØKF	Service	1170 - KEID, Service	Karantæneboliger, ejendomsudgifter	0,2	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	ØKF	Service	1170 - KEID, Service	Ekstra kapacitet til daginstitutioner. BUF har brug for flere kvadratmeter og bruger nu Vesterbrogade 59 til daginstitution. Udgifterne vedrører husleje og ejendomsudgifter.	0,1	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Boliger, lokaler mv.	BUF	Service	Flere bevillinger	Med henblik på at gøre institutioner mv. klar til at modtage børn under skærpede sundhedskrav, afholdes der løbende udgifter til klargøring af diverse lokaliteter. Det drejer sig både om eksisterende institutioner, hvor der fx skal sættes flere håndvaske og lignede op, samt nye lokaliteter der udlånes, der skal gøres klar til ibrugtagning. Hertil kommer en række flytteudgifter til nye lokaliteter. I takt med at der skal findes flere løsninger, er det forventningen, at udgifterne hertil vil stige. I alt anslås der udgifter til klargøring på ca. 4 mio. kr.	4,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Orlov fra pasning i BUF	BUF	Service	Flere bevillinger	Det er besluttet at indføre betalingsfri orlov i en kortere periode fra kommunens daginstitutioner. I alt har ca. 35 pct. af forældrene valgt at benytte sig af denne ordning. Samtidig kan forældre der ikke har fået pasning, men som har haft et behov, søge om refusion, og endelig er der en række institutioner, som har holdt lukket for deres madordning, og hvor forældrebetalingen for denne også kan tilbageføres. I alt vurderes det pt. at medføre en mindreindtægt på ca. 30 mio. kr. frem til 10. maj (gældende fra 15. april).	28,4	Indtægt	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3300 - Tværgående opgaver og administration	220 ekstra bærbare pc'er, dockingstationer, kabler, 60 mobiltelefoner, ekstra datakapacitet til alle mobilabonnementer.	0,5	Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3000 - Børnefamilier med særlige behov	På udførerområdet for udsatte børn og unge er der afholdt og disponeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser, vikardækning og lokaleudgifter samt tabte indtægter på salg af pladser som følge af Corona-situationen.	1,7	Mindreindtægt/ Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3000 - Børnefamilier med særlige behov	På myndighedsområdet for udsatte børn og unge er der afholdt og disponeret merudgifter til flere og fremrykkede anbringelser på døgnpladser og i familiepleje samt forebyggende foranstaltninger som følge af Corona-situationen.	0,3	Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3200 - Borgere med sindslidelser	På udførerområdet for voksne med sindslidelse er der afholdt og disponeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser, vikardækning, lokaleudgifter, transport og fødevarer som følge af Corona-situationen.	0,6	Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3200 - Borgere med sindslidelser	På myndighedsområdet for voksne med sindslidelse er der afholdt og disponeret merudgifter til	0,1	Udgift	13. marts til 17. april 2020

				IT/hjemmearbejdspladser og overarbejde i sagsbehandlingen som følge af Corona-situationen.			
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3210 - Udsatte voksne	På udførerområdet for udsatte voksne er der afholdt og disponeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser, vikardækning, lokaleudgifter, etablering og drift af omsorgspladser og fødevarer som følge af Corona-situationen.	3,1	Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3210 - Udsatte voksne	På myndighedsområdet for udsatte voksne er der afholdt og disponeret merudgifter til køb af herbergspladser, opnormering af Hjemløseenheden og tab af indtægter til udskrivningsmentorer som følge af Corona-situationen.	0,6	Mindreindtægt/ Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3220 - Borgere med handicap	På myndighedsområdet for borgere med handicap er der afholdt og disponeret merudgifter til fremrykkede køb af tilbud og mindreindtægter på forsinkede salg af pladser som følge af Corona-situationen.	0,1	Mindreindtægt/ Udgift	13. marts til 17. april 2020
Øvrige merudgifter	SUF	Service	3415 - Ældre	Ekstraordinære IT-udgifter	0,5	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3000 - Børnefamilier med særlige behov	På udførerområdet for udsatte børn og unge er der estimeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser, vikardækning og lokaleudgifter samt tabte indtægter på salg af pladser som følge af Corona-situationen.	1,2	Mindreindtægt/ Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3000 - Børnefamilier med særlige behov	På myndighedsområdet for udsatte børn og unge er der estimeret merudgifter til flere og fremrykkede anbringelser på døgnpladser og i familiepleje samt forebyggende foranstaltninger som følge af Corona-situationen.	1,4	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3200 - Borgere med sindslidelser	På udførerområdet for voksne med sindslidelse er der estimeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser, vikardækning, lokaleudgifter, transport og fødevarer som følge af Corona-situationen.	0,2	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3200 - Borgere med sindslidelser	På myndighedsområdet for voksne med sindslidelse er der estimeret merudgifter til IT/hjemmearbejdspladser og overarbejde i sagsbehandlingen som følge af Corona-situationen.	0,1	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3210 - Udsatte voksne	På udførerområdet for udsatte voksne er der estimeret merudgifter til overtid, opnormeringer af personale, nyansættelser, vikardækning, lokaleudgifter, etablering og drift af omsorgspladser og fødevarer som følge af Corona-situationen.	3,2	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3210 - Udsatte voksne	På myndighedsområdet for udsatte voksne er der estimeret merudgifter til køb af herbergspladser, opnormering af Hjemløseenheden og tab af indtægter til udskrivningsmentorer som følge af Corona-situationen.	0,5	Mindreindtægt/ Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3220 - Borgere med handicap	På myndighedsområdet for borgere med handicap er der estimeret merudgifter til fremrykkede køb af	0,4	Mindreindtægt/ Udgift	Frem til 10. maj 2020

				tilbud og mindreindtægter på forsinkede salg af pladser som følge af Corona-situationen.			
Øvrige merudgifter	SUF	Service	3415 - Ældre	Yderligere IT-udgifter	Pt. ukendt	Udgift	
Øvrige merudgifter	SUF	Service	3415 - Ældre	Pavilloner til brug for fælles aktiviteter	Pt. ukendt	Udgift	
Øvrige merudgifter	BUF	Service	Flere bevillinger	Tabte indtægter fra forældrebetaling som følge af manglende anvisning. Lige nu anvises der ikke børn til opstart før der er genåbning af alle institutioner. Det medfører både flere tomme pladser end normalt, og det medfører, at børn der normalt ville skulle rykke til et nyt pasningstilbud fastholdes i deres nuværende tilbud for at sikre kontinuitet og lavere smitterisiko. Konsekvensen af manglende anvisning er en lavere forældrebetaling end normalt. Såfremt anvisningen genoptages 10. maj, har det medført tabte forældrebetalingsindtægter på anslået ca. 2 mio. kr.	2,0	Indtægt	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	BUF	Service	3330 - Undervisning - Demografireguleret	BUF har 15 madskoler. Her betaler skolerne fortsat løn til det ansatte køkkenpersonale, mens forældreindtægterne udebliver indtil alle madskolerne, er i normal drift igen. Forældreindtægten skal på madskoler dække udgifter til løn og udgifter til råvarer. Fraregnet den sparede udgift til råvarer mangler madskolerne en indtægt på ca. 1 mio. kr. til at dække lønudgifterne.	1,0	Indtægt	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	BUF	Service	Flere bevillinger	For at understøtte fjernundervisningen, er der blevet udlånt et stort antal pc'er, så alle elever har haft mulighed for at deltage i fjernundervisningen. Det er forventningen, at dette udlån vil øge behovet for reparation og udskiftning af pc'er. Hertil er der afholdt udgifter til opgradering af diverse lærings- og kommunikationsplatforme såsom KBH-barn. Alt i alt forventes det at udgifterne til IT udgør ca. 3 mio. kr.	3,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	BUF	Service	Flere bevillinger	De øgede arealkrav øger behovet for befordring. Dette gælder fx i forhold til udflytterinstitutioner, der skal tage flere busser i brug, børn der skal bringes til nye lokationer mv. I alt vurderes der ekstra udgifter til befordring på ca. 1 mio. kr. frem til 10. maj.	1,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	BUF	Service	3340 - Specialundervisning - Demografireguleret	Køb/salg området. Samtlige BUFs pasnings- og undervisningstilbud er genstand for køb og salg af pladser imellem kommuner for op imod 1 mia. kr. om året. Det er endnu uklart hvordan efterspørgslen påvirkes af nedlukningen og hvilken effekt det dermed vil have på nettoresultatet.	-	Mindreindtægt/ Udgift	
Øvrige merudgifter	BUF	Service	3310 - Dagtilbud - Demografireguleret	Udgifter til levering af catering frokost, specialkørsel mv. i det omfang BUF er forpligtet til at holde liv i kontrakter. Dette er endnu uafklaret og håndteres i tråd med fælles KK løsning.	-	Udgift	
Øvrige merudgifter	BUF	Service	3310 - Dagtilbud - Demografireguleret	Der vil komme en økonomisk merudgift som følge af forsinket byggeri og kontraktlige forpligtelser, særligt i forhold til forlængelse af lejemål, etablering af	-	Udgift	

				kapacitetsafhjælpende foranstaltninger mv. Disse er pt. ikke mulige at opgøre.			
Øvrige merudgifter	BUF	Anlæg	2070 - Anlæg	Der vil komme en økonomisk merudgift som følge af forsinket byggeri og kontraktlige forpligtelser, særligt i forhold til forlængelse af lejemål, etablering af kapacitetsafhjælpende foranstaltninger mv. Disse er pt. ikke mulige at opgøre.	-	Udgift	
Øvrige merudgifter	KFF	Service	1060 - Kultur og Fritid - Service	Merudgifter hele KFF Tab ifm. aflyste arrangementer: 1,2 mio.kr. IT og callcenter: 0,6 mio. kr.	1,8	Udgift	Periode 12. marts til 13. april 2020
Øvrige merudgifter	SUF	Service	3415 - Ældre	Indtægstab for aktivitetscentre	0,7	Indtægt	Til og med 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	SUF	Service	3415 - Ældre	Udskudte anlægsprojekter	0,4	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Indkøb af skilte til ensretning af gangtrafik, cykling forbudt, løb forbudt mv. i parker	0,2	Udgift	Udgift i perioden til og med den 13. april 2020
Øvrige merudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Mindreindtægter ifm. renholdelse/genopretning af aflyste arrangementer	0,2	Indtægt	Konsekvens af usikkerheden om den samlede periode, arrangementer der ligger senere end 10. maj aflyses allerede nu
Øvrige merudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær Drift	Øgede udgifter til flere Tokens, så medarbejderne kan mere på distancen.	0,2	Udgift	Udgifterne dækker etablering og 1. kvartalsudgift
Øvrige merudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Yderligere hygiejne tiltag på legepladser. Udgiften baserer sig på en foreløbig beregning og kan derfor ændre sig.	2,0	Udgift	Anslåede merudgifter i 2020
Øvrige merudgifter	ØKF	Service	1191 - Koncern IT, Service	KIT forventer at udsende 400-1000 pc'er fra vores lagere som en del af nedlukningsberedskabet. pc'erne er indkøbt til at indgå i en udskiftning af gamle pc'er som led i den abonnementsmodel, vi har for pc'er. Såfremt pc'erne kommer retur inden for kort tid, er forventningen, at de efterfølgende blot kan indgå i udskiftningscyklussen. Hvis ikke, efterlader det et hul i pc-indkøbsbudgettet, idet selve indkøbsprisen for en pc dækkes over abonnementsprisen i en ca. 4 -årig periode, og vi dermed ikke via abonnementsindtægter i år vil have budget til at nyindkøbe de pc'er vi ellers skal bruge til udskiftning af aldrende pc'er i kommunen. Merudgiften for KIT udgør mellem 0,75 mio. kr. og 1,9 mio. kr. i en situation, hvor 400-1000 pc'er ikke kan indgå i den planlagte fornyelse.	0,8-1,9	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige merudgifter	ØKF	Service	1191 - Koncern IT, Service	Mobilt bredbånd abonnementer, som er indkøbt ekstra som kriseberedskab. Såfremt de ikke anvendes internt i KK er KIT bundet af udgiften.	0,1	Indtægt	Uafhængigt af perioden
Øvrige merudgifter	ØKF	Service	1190 - Koncernservice, service	Det forventes godkendt i ØU, at 2. rate af dækningsafgiften udskydes. Dette medfører en ekstra udgift til KMD for en ekstra kørsel hos KMD.	0,3	Udgift	Ultimo 2020
Estimerede merudgifter i alt					326-327		
Personale og løn	BIF	Service	3510 - Beskæftigelsesindsats	Generel forsinkelse i aktiviteter, f.eks. ansættelser, efteruddannelse mv.	-1,5 til -0,5	Udgift	Frem til 10. maj 2020

Personale og løn	BIF	Overførsler mv.	3530 - Efterspørgselsstyret indsats	Generel forsinkelse i aktiviteter, f.eks. ansættelser, efteruddannelse mv.	-0,5 til -0,1	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Personale og løn	BUF	Service	Flere bevillinger	Fra nedlukningen medio marts og frem til genåbningen 15. april er der afholdt færre udgifter til timelønnede vikarer på 15 mio. kr.	-15,0	Udgift	Medio marts til 15. april 2020
Personale og løn	KFF	Service	1060 - Kultur og Fritid - Service	Personale og løn: 1,5 mio. kr.	-1,5	Udgift	Periode 12. marts til 13. april 2020
Personale og løn	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Mindreudgifter til løn som følge af forsinket rekruttering, herunder færre lønstilskudsmedarbejdere	-1,0	Udgift	Udgifter frem til og med den 10. maj 2020
Personale og løn	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Mindreudgifter til diverse personalerelaterede udgifter, herunder kurser, beklædning osv.	-1,0	Udgift	Udgifter frem til og med den 10. maj 2020
Personale og løn	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Mindreudgifter til vikarer og sæsonansættelse om sommeren på bemandede legepladser samt i driftsenheder	-1,5	Udgift	Udgifter frem til og med den 10. maj samt i perioden juni/juli
Personale og løn	ØKF	Service	Flere bevillinger	Mindreforbrug på løn og kompetencemidler på tværs af enhederne i ØKF samt aflyste arrangementer på Rådhuset.	-2,0 til -1,0	Udgift	Udgifter frem til og med den 10. maj 2020
Vederlagsfri fysioterapi	SUF	Service	3405 - Sundhed	Vederlagsfri fysioterapi	-5,0	Udgift	Til og med 10. maj 2020
Øvrige mindreudgifter	BIF	Service	3510 - Beskæftigelsesindsats	Forsinkelse i dele af sagsbehandlingen medfører lavere omkostninger til f.eks. lægeerklæringer og tolke og lignende.	-3,0 til -1,5	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige mindreudgifter	BUF	Service	Flere bevillinger	Der har været færre udgifter til energi og lign. på de institutioner der har været holdt lukkede. På de enheder, hvor der ikke har været nødpassning, har temperaturen og ventilationen været reduceret, men anlæggene har fortsat kørt, så der ikke er opstået fugtskader og lignende. I lukkeperioden må det også forventes, at der har været færre udgifter til indkøb af bleer og lignende forbrugsartikler samt råvarer. Det har på nuværende tidspunkt ikke været muligt at kvalificere dette potentielle mindreforbrug med konkrete økonomidata, men mindreudgifterne anslås til ca. 5 mio. kr.	-5,0	Udgift	Medio marts til 15. april 2020
Øvrige mindreudgifter	BUF	Service	Flere bevillinger	Da der pt. kun er ca. 70 pct. af børnene tilbage i institutionerne er der brugt ca. 20 mio. kr. mindre på diverse øvrige varekøb.	-20,0	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige mindreudgifter	KFF	Service	1060 - Kultur og Fritid - Service	Energi: 1,8 mio. kr.	-1,8	Udgift	Periode 12. marts til 13. april 2020
Øvrige mindreudgifter	SOF	Service	Alle bevillinger	Mindreudgifter til drift af dagtilbud, som i perioden 13/3-13/4 er lukket, f.eks. mad, transport og driftsudgifter. Mindreudgiften kan ikke estimeres på det nuværende grundlag.	-	Udgift	Frem til 10. maj 2020
Øvrige mindreudgifter	SOF	Service	Alle bevillinger	Merindtægter som følge af midlertidig straksrefusion for medarbejdere, der bliver syge af corona. Merindtægten kan ikke opgøres på det nuværende grundlag.	-	Indtægt	Frem til 10. maj 2020
Øvrige mindreudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	EM2020 er udskudt, og dermed kan den afsatte bevilling fra budget 2020 til blandt andet betaling til arrangører tilbageføres. Der er afsat en samlet bevilling på 7,0 mio. kr. til afvikling af EM, herunder 1,7 mio. kr. til	-6,2	Udgift	Ligger uden for nedlukningsperioden. Vedrører primært juni/juli

				renhold som tilbageføres. Af de resterende 5,3 mio. kr. kan 4,5 mio. kr. tilbageføres, da der allerede er udført nivellering af en løbebane i Fælledparken til 0,3 mio. kr., og TMF har et potentielt tab på afbestilling af midlertidige toiletter på 0,5 mio. kr. Dermed kan i alt 6,2 mio. kr. tilbageføres til kommunekassen eller overføres til 2021, hvor EM afholdes, alt efter hvilken model der vælges.			
Øvrige mindreudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Aflysning af Rosenkåringen	-0,2	Udgift	Ligger uden for nedlukningsperioden. Vedrører august
Øvrige mindreudgifter	TMF	Service	1000 - Ordinær drift	Forventet aflysning af sommerrenholdelsesteam for unge, der er en bevilling som er givet ved tidligere budgetaftale.	-0,7	Udgift	Ligger uden for nedlukningsperioden. Vedrører primært juli
Estimerede mindreudgifter i alt					-66 - -62		
Estimerede nettomerudgifter i alt					260-265		

Table 2 - Øvrige estimerede udgifter

Område	Forvaltning	Styringsområde	Bevilling	Beskrivelse af aktivitet	Beløb (mio. kr.)	Indtægt/Udgift	Periode
Stigende ledighed (budgetgaranti)	BIF	Overførsler mv.	3535 - Efterspørgelsesstyrede overførsler	Stigende ledighed jf. særskilt notat og drøftelse herom	988,0	Udgift	For hele 2020
Parkeringsområdet (tabte indtægter)	ØKF	Finansposter	Finansposter	Mindreindtægter på betalingsparkerings og p-afgifter jf. ovenstående modsvares af mindre nedsættelse af statstilskuddet i 2021 på hhv. 12,9 og 65,4 mio. kr.	-48,4	Indtægt	Til og med den 10. maj 2020 - effekt i 2021
Affaldsområdet	TMF	Overførsler mv.	1500 - Affaldsområdet	Nedlukningen kan få konsekvenser for udgifterne til indsamling og behandling af affald. Der ses bl.a. en stigning i restaffaldsmængderne den sidste måned på ca. 10%, men det er endnu for tidligt at tale om specifikke økonomiske konsekvenser, da der også i andre år ses udsving i mængderne. Det er derfor svært at sætte beløb på konsekvenserne, da det også afhænger af processen for genåbning, men eventuelle forventede afvigelser vil blive indarbejdet i de kommende års takstberegninger i henhold til 'hvile i sig selv'-princippet. Nedlukningen har ingen påvirkning på gebyrindtægterne, da der er tale om årlige gebyrer.	0,0-5,0	Udgift	Mindreindtægter/merudgifter frem til og med den 10. maj 2020
Kollektiv trafik	ØKF	Service	1117 - Kollektiv Trafik service	ØKF har modtaget Movias indikative vurdering af merudgifter i 2020 pga. færre passagerer: 179 mio. kr. for København. Det er baseret på antagelser om gradvis flere passagerer således: Prognosen for Movia er baseret på det nuværende passagerniveau og antagelser om et passagertal på ca. 25 pct. af det budgetterede fra 10. maj stigende til ca. 33 pct. fra juni og hen over sommeren. Herefter forventes gradvis genopretning med passagertal på 50 pct. af normalniveauet i august stigende til 55 pct. i september og gradvist stigende til 85 pct. i december 2020	179,0	Udgift	Helårseffekt med udgangspunkt i de forskydninger der sker fra marts og indtil forventeligt juli måned.
Øvrige merudgifter	BIF	Service	3520 - Administration	Særlige forholdsregler ved genåbning f.eks. Flytning af inventar, skiltning, ekstra vagter, ekstra rengøring, værnemidler etc. Uklart hvad der betales centralt/af fagforvaltning	0,0-1,0	Udgift	For hele 2020
Øvrige merudgifter	BIF	Service	3510 - Beskæftigelsesindsats	Forventet dobbeltbetaling til regionen for sundhedsydelse til rehabiliteringsteams, da der både skal betales for aflyste og senere for ekstra møder for at indhente pukkel	1,0-2,0	Udgift	For hele 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	3200 - Borgere med sindslidelser	Udgifter til færdigmeldte patienter, der udskrives pga. begrænset kapacitet i sundhedsvæsenet til SOF's botilbud. Udgiften kan ikke estimeres på det nuværende grundlag.	-	Udgift	Frem til 31. december 2020

Øvrige merudgifter	SOF	Service	Alle bevillinger	Der vil opstå en ophobning af sager som følge af reduktion af visitation og sagsbehandling. Dette vil skulle indhentes, og en bunkeafvikling af sager vil være forbundet med merudgifter til overtid/vikarassistance. Udgiften kan ikke estimeres på det nuværende grundlag.	-	Udgift	Frem til 31. december 2020
Øvrige merudgifter	SOF	Service	Alle bevillinger	Der vil forventeligt opstå forsinkelser på en række af SOF's investeringsprojekter som følge af Corona-situationen. Derfor må de forudsatte provenuer forventes at blive tilsvarende forsinket. Udgiften kan ikke estimeres på det nuværende grundlag.	-	Udgift	Frem til 31. december 2020
Estimerede udgifter i alt					1.120-1.127		

KF2 Næste generation Digital Post (need to)

Baggrund

Københavns Kommune skal implementere Næste generation Digital Post (NgDP), som led i ud-rulningen af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2016-2020. Digitaliseringsstyrelsen har skrevet kontrakt med NetCompany om en ny fællesoffentlig Digital Post-løsning, som afløser den nuværende løsning fra e-Boks. Den nye løsning skal tages i brug i august 2021.

Der er nedsat et fælles projekt for Københavns Kommune, forankret i Kultur- og Fritidsforvaltningen og med deltagelse af alle forvaltninger, til at forestå analyser og implementering.

Sagen er behandlet i de tværgående IT- og økonomikredse, og forvaltningerne er enige om, at finansieringen af fase 1 af projektet på i alt 10,6 mio. kr. lægges op som en need to-sag. Begrundelserne for need to er følgende:

Need to

- **Det er en lovpligtig omlægning af systemer**
Københavns Kommune skal benytte den fællesoffentlige digitale postløsning, som Digitaliseringsstyrelsen stiller til rådighed, for at kommunen lever op til Lov om Offentlig Digital Post. Hvis systemerne ikke omlægges, vil Københavns Kommune ikke kunne overholde Lov om Offentlig Digital Post fra august 2021.
- **Den nye løsning er en udefrakommende begivenhed**
Digitaliseringsstyrelsen bygger et helt nyt system, hvor der sker en væsentlig ændring i meddelelsesformatet og måden kommunen fremover skal modtage post. Københavns Kommune er som følge af dette nødsaget til at indkøbe en postfordeler, samt ændre i kommunens 50 systemer, der sender og modtager Digital Post.
- **Det er nødvendigt for fortsat at gevinstrealisere effektiviseringsforslaget fra 2013**
I Københavns Kommune indgik implementeringen af den nuværende Digital Post-løsning i effektiviseringsstrategi 2013 som et Citizen 2015 forslag. I forslaget indgik varige effektiviseringer fra 2016 på i alt 23,3 mio. kr.

Indhold

Med budgetønsket afsættes midler til IT-arkitektur og projektledelse for 5,6 mio. kr. i 2020 og 5,0 mio. kr. i 2021.

Midlerne dækker anskaffelse og implementering af en ny postfordeler, tekniske afklaringer samt design og implementering af IT-arkitektur, der skal understøtte afsendelse og modtagelse af digital post i fremtiden. Midlerne dækker også over bemanning af det tværgående og tekniske projekt i 2020 og 2021, samt nødvendig teknisk bistand til forvaltningernes lokale klargøring og implementering af de nye snitflader. Yderligere er der afsat midler til oplæring af medarbejdere i nye arbejdsgange og processer, herunder udvikling af e-læring. Vurderingen af beløbsstørrelserne i budgetønsket baserer sig på mere end et års tekniske og organisatoriske analyser, gennemført af Koncern IT og Kultur- og Fritidsforvaltningen i samarbejde med de øvrige forvaltninger og i dialog med Digitaliseringsstyrelsen og KL.

Digital Post anvendes til kommunens digitale kommunikation med borgere og virksomheder. 93,9 pct. af københavnere er således tilmeldt Digital Post og Københavns Kommune sender årligt 6 mio. breve via Digital Post.

Omlægning til Næste generation Digital Post (NgDP) er lovpligtig, men medfører også en mulighed for at forbedre den digitale kontakt og den digitale service overfor borgere og virksomheder. Det kan fx blive lettere for borgerne at blive mindet om aftaler med kommunen samt lettere for store virksomheder at fordele post til de rette medarbejdere. Dermed taler NgDP ind i kommunens vision for den borgerrettede digitale service og ønsket om sammen at styrke den digitale kontakt og service på tværs af de syv forvaltninger.

Næste generation Digital Post øger samtidig datasikkerheden, idet løsningen øger muligheden for at automatisere fordelingen af den digitale post, som kommunen modtager. Det betyder, at post med personfølsomt indhold, fx børneattester, fremsendes direkte til den rette medarbejder uden at skulle via øvrige medarbejdere først.

Overordnet tidsplan

I august 2021 skal Københavns Kommune være klar til at modtage post via den nye Digital Post-løsning og i det nye meddelelsesformat. Senest to år efter, i august 2023, skal al digital post sendes i det nye meddelelsesformat.

Finansieringen af projektet er opdelt i to faser. Fase 1 varer fra maj 2020 til december 2021. Denne del indeholder pilotforløb, klargøring af arkitektur og snitflader samt indkøb af postfordeler.

Anden fase varer fra august 2021 til projektets afslutning i august 2023. Denne del indeholder omlægning af systemer, der sender post, organisatorisk implementering, kommunikation til borgere og virksomheder, drift m.m.

Økonomi

Med budgetønsket afsættes midler til IT-arkitektur og projektledelse for 5,6 mio. kr. i 2020 og 5,0 mio. kr. i 2021.

Analysefasen i projektet, som løber til og med april 2020, er finansieret indenfor forvaltningernes rammer. Foranalyse og projektopstart blev finansieret som del af programmet Fremtidens digitale borgerkontakt via Overførselssagen 2017-2018. Der er nu behov for en finansiering af det kommende projektforsløb.

Finansiering af udgifter til fase 1

Forvaltningerne er enige om, at finansieringen af fase 1 af projektet for i alt 10,6 mio. kr. løftes som need to til forhandlingerne om Overførselssagen 2019-2020. Alle udgifter vurderes at være need to for at gennemføre første fase af overgangen til NgDP. Forvaltningerne finansierer den lokale implementering indenfor egne rammer.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings-område	2020	2021	I alt
Anskaffelse af IT-system	Anlæg	1.769	1.281	3.050
Projektledelse og projektmedarbejdere	Service	3.770	3.740	7.510
Udgifter i alt (netto)		5.539	5.021	10.560

Finansiering af udgifter til fase 2

Det forventes, at finansieringen af fase 2 kan løftes som et investeringsforslag. Hvis dette viser sig ikke at være tilfældet, er det aftalt i Økonomikredsen og IT-kredsen, at denne fase finansieres via et internt lån. Kultur- og Fritidsforvaltningen vender tilbage med en plan for finansieringen af fase 2, når udgifter og gevinster er fuldt afdækket og senest til overførselssagen 2020-2021.

Udgifterne for fase 2 fra august 2021 til august 2023 forventes at ligge mellem 7 og 15 mio. kr. Det er endnu for tidligt i projektet til at kunne komme med præcise estimater for denne fase, da forvaltningen afventer udmelding fra Digitaliseringsstyrelsen om endelige tekniske snitflader og efterfølgende dialog med leverandørerne af de 50 berørte systemer.

Risikovurdering og proces

Estimaterne på udgifter til både fase 1 og fase 2 er behæftet med usikkerhed i og med, at Digitaliseringsstyrelsen endnu ikke har frigivet tekniske beskrivelser af den nye løsning. Det betyder, at det endnu er uvist, præcis hvilke konsekvenser omlægningen til NgDP medfører for hvert af de 50 berørte systemer, hvad udgifterne til omlægningen af systemer bliver, samt hvad behovet for uddannelse af medarbejdere og udvikling af e-læring bliver.

De estimerede udgifter for fase 1 kan derfor ændre sig, når Københavns Kommune får større indsigt i de tekniske konsekvenser af NgDP. Eventuelle ekstra udgifter til fase 1 finansieres via fase 2 i projektet.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Udgifter til service

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	I alt
1 Tværgående projektleder	KFU	1060	U	400	600	1.000
Projektmedarbejdere og projektaktiviteter (organisatorisk implementering, service design, økonomi)	KFU	1060	U	1.390	1.790	3.180
1,5 Teknisk projektleder	KFU	1060	U	1.010	1.350	2.360
Pilot (tovholdere, arkitektur, omlægning af to systemer, test, mm)	KFU	1060	U	970	-	970
Udgifter i alt (netto)				3.770	3.740	7.510

Tabel 3 - Udgifter til anlæg

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	I alt
Anskaffelse af postfordeler (uden udbud, indkøb, implementering, mv)	KFU	2060	U	588	-	588
Tekniske afklaringer, design og implementering af snitflader samt teknisk og juridisk bistand.	KFU	2060	U	1.181	281	1.462
Oplæring af medarbejdere i nye arbejdsgange og processer, herunder e-læring	KFU	2060	U	-	1.000	1.000
Udgifter i alt (netto)				1.769	1.281	3.050
Omlægning modtagersystemer						Finansieres lokalt
Lokal implementering						Finansieres lokalt

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her) X											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		☐
Adresse og matrikelnummer											

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
IT-projekt (KIT)	x	

Tidligere afsatte midler

IT-kredsen har den 7.12.2018 godkendt en bevilling af midler til Koncern IT til projektopstart af det tekniske projekt på 220 t. kr. og har den 7. juni 2019 godkendt en bevilling til fællesprojektet på 1,3 mio. kr.

(1.000 kr., løbende p/l)	2018	2019	2020	2021
Overførselssagen 2017-18	390	660	630	210
Afsatte midler i alt	390	660	630	210

TM7 Renovering af spiret på Nordre Kapel, Vestre Kirkegård

Baggrund

Spiret på Nordre Kapel på Vestre kirkegård er beklædt med kobberplader, som er fra kapellets opførelse i 1892. Befæstelsen af kobberet er rustet igennem og pladerne er over årene blevet slidt tynde.

Need to Renovering

Renoveringen er nødvendigt, for at sikre kommunens værdier og undgå personskade. Nedbrydningen af taget fortsætter, så længe der ikke renoveres. Der er på nuværende tidspunkt en øget risiko for, at stykker af taget river sig løs til fare for personer, der befinder sig på Kirkegården. Risikoen håndteres ved, at kirkegården lukkes ved stormvarsel. Med tiden vil risikoen øges, og det kan på et tidspunkt blive nødvendigt at foretage en større permanent afspærring omkring kapellet. På grund af kobbretagets ringe tilstand er der forøget risiko for indtrængen af regn, som kan føre til råd i den underliggende tagkonstruktion af træ. Hvis den underliggende tagkonstruktion bliver angrebet af råd, kan renoveringen blive væsentligt fordyret.

Indhold

Budgetnotatet omhandler midler til renovering af kobberbelægningen på spiret af Nordre Kapel på Vestre Kirkegård.

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at der vil være en stadigt stigende risiko for, at pladestykker kan rive sig løs fra taget, hvis ikke det renoveres.

Forvaltningen holder løbende opsyn med spirets tilstand. Hvis der ikke afsættes midler til renoveringen og forvaltningen konstaterer, at risikoen for nedfald er forøget, vil der blive afspærret et større område omkring kapellet.

Overordnede målsætninger og effekter

Renoveringen af kobbertaget vil sikre værdien af bygningen og vil forebygge risiko for personskader ved nedfald af fragmenter fra taget.

Økonomi

Initiativet har estimerede driftsudgifter på i alt 2,9 mio. kr. i perioden 2020-2021. Der skal ikke tilføres yderligere driftsmidler, da taget allerede driftes. Da der er tale om et gammelt spir er der risiko for, at der i forbindelse med renoveringen findes øvrige skader såsom rådskader m.m., der ikke er opdaget, og som kan fordyre projektet. Hvis dette er tilfældet, og der er tale om væsentlige merudgifter vil Teknik- og Miljøforvaltningen vende tilbage med et budgetnotat til Budget 2021 for at håndtere udgifterne.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Renovering af kobberbeklædning	Service	1.400	1.500			2.900
Udgifter i alt		1.400	1.500			2.900

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede driftsudgifter på i alt 2,9 mio. kr. i perioden 2020-2021. Initiativet forventes ibrugtaget i april 2021.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Serviceudgifter						
Renovering af kobberbeklædning	1000	1.400	1.500			2.900
Serviceudgifter i alt		1.400	1.500			2.900

Tidsangivelse

Initiativet forventes igangsat maj 2020 og ibrugtaget april 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	April 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM6 Renovering af svanehalse ved anlæg i forbindelse med Dronning Louises bro

Baggrund

De fire hævede grønne anlæg, to anlæg for hver ende af Dronning Louises Bro afgrænses af støttemure. Disse er markeret med jernkæder, der holdes af jernsvanehalse. Anlægget er fra 1885, og levetiden er ved at være udløbet. Murværk og svanehalse er i dårlig stand, og det har været nødvendigt at nedtage 28 svanehalse. I 2020 forventer Teknik- og Miljøforvaltningen, at der vil være behov for at nedtage yderligere fem svanehalse, og denne udvikling vil fortsætte. Anlæggene er underlagt bygningsfredning, og kommunen har derfor pligt til at vedligeholde dem. Der er derfor behov for midler til renovering og udskiftning af elementer. Afsættes der ikke midler til renovering må svanehalsene efterhånden nedtages af sikkerhedshensyn, hvilket vil fordyre renovering og genopsætning væsentligt.

Need to Renovering

Anlæggets levetid er ved at udløbe og svanehalsene er i så kritisk tilstand, at flere af dem må tages ned. Nogle af disse kan udgøre en risiko for personskade, da personer kan skære sig på defekte svanehalse, eller svanehalsene kan falde ned på bænkenene nedenfor. Anlæggene er underlagt bygningsfredning og kommunen har derfor pligt til at varetage vedligeholdelse, og anlæggene må ikke ændres. Svanehalsene skal derfor reetableres. Renoveringen fordyres, når svanehalsene må nedtages, idet der skal støbes nye, og funderingen skal genetableres. Udsættes renoveringen vil det være dyrere at fastholde anlæggenes værdi, da renoveringen fordyres hver gang en svanehals må nedtages.

Indhold

Murværket er i en dårlig tilstand og svanehalsene, der er placeret oven på murene, er løse, knækkede eller mangler. De kæder, der er fastmonteret i svanehalsene, mangler ligeledes flere steder. Der er derfor behov for i alt 2,9 mio. kr. fordelt på 2020 og 2021 til renovering samt en varigt øget driftsbevilling på 0,07 mio. kr. fra 2022 og frem for at sikre, at værdien af anlægget bevares.

Renoveringen består af følgende:

- Nedtagning, rensning og overfladebehandling af 238 svanehalse, herunder støbning og overfladebehandling af ca. 30 nye svanehalse
- Udskiftning af 67 defekte brøstningssten af granit
- Levering og montering af 476 rustfri limanker
- Reparation og montage af kæder

Afsættes der ikke midler, må yderligere svanehalse løbende nedtages bl.a. af sikkerhedshensyn. Der er både risiko for, at man kan skære sig på defekte svanehalse, og at svanehalsene falder ned på bænkene neden for og forårsager personskade. Renoveringen bliver væsentligt fordyret, hver gang der nedtages en svanehals, da der skal støbes nye svanehalse og funderingen skal genskabes. Fundering og mur understøtter anlægget, som kan falde sammen, hvis muren nedbrydes yderligere. Det kan ikke undlades at genopsætte svanehalsene, da anlæggene er bygningsfredet.

Anlæggene har oprindeligt ikke været tiltænkt færdsel, men er i dag et meget benyttet område til ophold for både københavnere og turister. Svanehalse og kæder er en del af anlæggets æstetiske udtryk, men de har også en praktisk funktion. Svanehalsene holder på anlægget, og giver samtidig en tydelig markering af, hvor kanten er og forebygger derved fald fra kanten. Kantafgræsningen mindsker desuden færdsel hen over anlæggene. Når den mangler kan det medføre ekstra slitage på murkanterne og slitage og trampestier på anlægget. Efterhånden som svanehalsene må nedtages, kan det blive det nødvendigt at opsætte en midlertidig markering for at forebygge fald fra muren.

Det er ikke muligt at finansiere renoveringen indenfor Teknik- og Miljøforvaltningens eksisterende genopretningsramme. Genopretningsrammen skal anvendes til kørebaner, cykelstier, fortove, afvanding, broer, gadebelysning og signalanlæg, og renoveringen af svanehalsene ligger således uden for genopretningsrammens anvendelsesformål.

Teknik- og Miljøforvaltningen er i gang med at udarbejde en opdateret plan for genopretning af parker og grønne områder, som forventes at foreligge forud for forhandlingerne om Budget 2021.

Overordnede målsætninger og effekter

Anlægget er underlagt bygningsfredning, og kommunen har derfor pligt til at vedligeholde det. Afsættes der ikke midler til renovering må

svanehalsene efterhånden nedtages af sikkerhedshensyn, hvilket vil fordyre renovering og genopsætning væsentligt. Samtidig medvirker renoveringen til at bevare byens værdier, herunder de æstetiske værdier af anlæg, som benyttes til ophold af mange københavnere i udesæsonen.

Økonomi

Renovering af mure og svanehalse har estimerede driftsudgifter på 2,9 mio. kr. i perioden 2020-2021. Der skal som konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i maj 2021. Udgiftsniveauet er baseret på vurdering foretaget af ekstern konsulent.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Renovering af mure og svanehalse	Service	1.457	1.457	70	70	3.054
Udgifter i alt		1.457	1.457	70	70	3.054

Bevillingstekniske oplysninger

Renovering af mure og svanehalse har estimerede driftsudgifter på 2,9 mio. kr. i perioden 2020-2021. Der skal som konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Serviceudgifter						
Renovering af mure og svanehalse	1000	1.457	1.457	70	70	3.054
Serviceudgifter i alt		1.457	1.457	70	70	3.054

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget maj 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Maj 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg		Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	X	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

ØK21 Merudgifter til udvidelse af havnebusruten til Nordhavn (rettidig omhu)

Baggrund

I Budget 2018 besluttede Borgerrepræsentationen, at havnebusserne skulle være mere miljøvenlige i forbindelse med ny kontrakt med start i 2020. Der blev i den forbindelse afsat i alt 10 mio. kr. til ladeinfrastruktur til havnebusserne ved Teglholmen og ved Refshaleøen. I Budget 2019 besluttede Borgerrepræsentationen at forlænge havnebusruten til Nordhavn (stoppested ved Orientkaj) med et stop ved Langelinie kaj og suppleret med to ekstra stop ved Islands Brygge Syd og Enghave Brygge. Der blev afsat i alt 18 mio. kr. Anlægsudgifterne til de fire nye stoppesteder vurderes at være væsentlige højere end forudsat i Budget 2019.

Rettidig omhu

Indtil anlægget af stoppestederne etableres, vil der årligt være et tab på 3,9 mio. kr. i manglende passagerindtægter. Derfor er det rettidig omhu, at man på nuværende tidspunkt tager stilling til om projektet skal videreføres som besluttet ved Budget 2019 og dermed tilføre 15,5 mio. kr. til etableringen af de fire nye stoppesteder eller om projektet skal nedskaleres.

Hvis der ikke ønskes at afsætte yderligere midler, kan scenarie 3 - kun stoppestedet ved Orientkaj - håndteres indenfor den allerede afsatte anlægsbevilling.

På baggrund af forprojekteringen vurderes det, at der skal anvendes 17,2 mio. kr. mere til etablering af de fire stoppesteder (anløbsbroer) og ladeinfrastruktur. Det skyldes primært, at:

- Prisen pr. stoppested i Budget 2019 var baseret på prisen for anløbsbroen ved Teglholmen. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at denne type anløbsbro ikke kan leve op til krav om levetid, holdbarhed, komfort og sikkerhed ved de fire nye lokationer. Det skyldes bl.a. risiko for større bølger, hvor lejlighedsvis kraftig vind, i sammenhæng med konkrete bølgeforhold i denne del af havnen, kræver dyrere foranstaltninger end oprindeligt forudsat. Der er heller ikke afsat tilstrækkelige midler til at sikre en hensigtsmæssig afvikling af passagertrafik ved af- og påstigning mv. Der bør derfor anvendes den model, der kendes fra resten af havnebussens stoppesteder (bortset fra Operaen og Refshaleøen, som har særligt udformede anløbsbroer). Stoppestedet ved Orientkaj alene er ca. 6,6 mio. kr. dyrere end forudsat. Det skyldes bl.a. stor vanddybde, blød bund, høje bølger, mulighed for isskrudninger mv.
- Udgifter til evt. ekspropriation ved de fire nye stoppesteder, herunder rettighed til at benytte private bolværk/arealer mv., på ca. 2 mio. kr. var ikke indeholdt i det oprindelige anlægsbudget.
- Lokalplanen for Orientkaj kræver, at ladeinfrastrukturen til havnebusserne skal skjules i en teknikpavillon med aftageligt tag, så det er muligt få adgang til, og evt. skifte, transformerstation og ladeanlæg via taget. Teknikpavillonen betyder en merudgift på ca. 3,5 mio. kr., som vil skulle afholdes uanset antallet af nye stoppesteder mellem Orientkaj og den øvrige del af havnebusruten.

Økonomiforvaltningen forventer at anvende ca. 1,7 mio. kr. mindre på selve den nye ladeinfrastruktur i Nordhavn end forudsat i Budget 2019. Disse midler kan overføres til Teknik- og Miljøforvaltningen, og således anvendes til at nedbringe den samlede økonomiske udfordring. De samlede meromkostninger udgør således 15,5 mio. kr.

Indhold

Indtil anlægget af stoppestederne etableres, vil der årligt være et tab på 3,9 mio. kr. i manglende passagerindtægter. Derfor er det rettidig omhu, at man på nuværende tidspunkt tager stilling til om projektet skal videreføres som besluttet ved Budget 2019 og dermed tilføje 15,5 mio. kr. til etableringen af de fire nye stoppesteder (hovedscenariet) eller om projektet skal nedskaleres.

Der er tre alternative scenarier:

- Alternativ 1: Stoppested på Orientkaj og Langelinie
- Alternativ 2: Stoppested på Orientkaj, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge
- Alternativ 3: Stoppested på Orientkaj

Tabel 1 - Estimeret skøn for anlægsudgift

1.000 kr., 2020 p/1	Anlægsudgift 2020	Anlægsudgift 2021	I alt
Hovedscenarie Alle 4 stoppesteder, som besluttet i Budget 2019	2.300	13.200	15.500
Alternativ 1 Orientkaj og Langelinie	0	5.700	5.700
Alternativ 2 Orientkaj, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge	300	8.900	9.200
Alternativ 3 Orientkaj	0	0	0

Hovedscenarie: Alle 4 stoppesteder, som besluttet i Budget 2019 (15,5 mio. kr.)

De fire stoppesteder, elteknik samt pavillon til elteknik projekteres som planlagt i forprojekteringen og udføres herefter. Anlægsprojektet tilføjes 15,5 mio. kr. i anlæg samt dertilhørende anlægsmåltal. De fire nye stoppesteder var, jf. Budget 2019, planlagt ibrugtaget ultimo 2020. Det forventes nu, at stoppestedet ved Orientkaj står færdig medio 2021 og de resterende tre stoppesteder umiddelbart herefter. Dog kan det vise sig, at stoppested ved Langelinie kaj bliver yderligere udskudt, hvis By & Havn beslutter at renovere Langelinie kaj.

Alternativer

Det er muligt kun at etablere nogle af stoppestederne for at reducere meromkostningerne, og der er derfor udarbejdet tre alternativer til at etablere alle fire stoppesteder. Alle alternativer indeholder stoppestedet ved Orientkaj, da det er nødvendigt for at lade de elektriske havnebusser op og desuden muliggør en forbindelse mellem Nordhavn og Refshaleøen. Det er muligt at etablere flere stoppesteder på et senere tidspunkt, men det vil fordyre disse stoppesteder, da omkostninger til byggeopstart, visse tekniske undersøgelser samt mulig ekspropriation forventes større.

Alternativ 1: Stoppesteder på Orientkaj og Langelinie (5,7 mio. kr.)

Alternativ 1 består af stoppestederne ved Langelinie kaj og Orientkaj. Hermed etableres stoppestederne ved de to nye byudviklingsområder Islands Brygge Syd og Enghave Brygge ikke. De to stoppesteder var tænkt samlet, da de potentielt kan skabe en ny

forbindelse på tværs af havnen mellem de to nye byområder. Borgerrepræsentationen har tidligere udtrykt ønske om en broforbindelse mellem disse to bydele, og med alternativ 1 vil havnebussen ikke kunne udgøre en forbindelse mellem de to bydele indtil en bro er finansieret og etableret.

Anlægsomkostningerne til alternativ 1 udgør ca. 5,7 mio. kr. mere end hidtil afsat i Budget 2019. Meromkostningerne placeres alle i 2021. Herudover vil alternativ 1 medføre tabte passagerindtægter, der er skønnet af Movia til 1,0 mio. kr. årligt fra medio 2021.

Alternativ 2: Stoppested på Orientkaj, Islands Brygge Syd og Enghave Brygge (9,2 mio. kr.)

Alternativ 2 består af stoppestederne ved Islands Brygge Syd, Enghave Brygge og Orientkaj. Hermed etableres stoppestedet ved Langelinie kaj ikke. Denne løsning tager højde for en forventet renovering af Langelinie kaj, der indenfor få år eventuelt indebærer, at stoppestedet lukkes under renoveringen og efterfølgende skal flyttes i forhold til den renoverede kajkant, alt efter hvilken renoveringsstrategi By & Havn vælger. Desuden vil det ene stoppested ved Islands Brygge Syd eller Enghave Brygge kunne flyttes til Langelinie kaj på et senere tidspunkt, såfremt der etableres en bro mellem Islands Brygge Syd og Enghave Brygge. En ulempe ved alternativ 2 er, at turister og borgere på Østerbro ikke får glæde af en nem genvej fra Langelinie til Refshaleøen og Amager.

Anlægsomkostningerne til alternativ 2 udgør i alt ca. 9,2 mio. kr. mere end hidtil afsat i Budget 2019. Meromkostningerne fordeler sig med 2,0 mio. kr. i 2020 og 7,2 mio. kr. i 2021. Herudover vil alternativ 2 medføre tabte passagerindtægter, der er skønnet af Movia til 0,9 mio. kr. årligt fra efteråret 2021.

Alternativ 3: Kun stoppested på Orientkaj

Hvis Borgerrepræsentationen ikke afsætter midler til stoppesteder og ladeinfrastruktur, vil der kun være midler til at etablere stoppestedet ved Orientkaj samt ladeinfrastruktur. Denne løsning giver stadig en havnebusforbindelse mellem Refshaleøen og Nordhavn. Dog etableres de tre øvrige stoppesteder ikke med de ulemper det medfører, jf. alternativ 1 og 2.

Anlægsomkostningerne til alternativ 3 kan holdes indenfor de afsatte midler i Budget 2019, forudsat at 1,1 mio. kr. af Økonomiforvaltningens besparelse på 1,7 mio. kr. til ladeinfrastruktur, overføres til Teknik- og Miljøforvaltningen. Alternativ 3 medfører, ifølge Movia, tabte passagerindtægter på i størrelsesordenen 1,9 mio. kr. årligt fra efteråret 2021.

Økonomi

I hovedscenariet anmodes der om ekstra anlægsudgifter på i alt 15,5 mio. kr. i perioden 2020-2021. Vælges et af de alternative scenarier vil der i budgetforslaget for 2022 blive indarbejdet øgede udgifter til Movia på grund af lavere passagerindtægter.

Tabel 2 - Oversigt over hovedscenariet

1.000 kr., 2020 p/l	Styrings- område	2020	2021	I alt
Ekstraomkostninger til etablering af stoppesteder	Anlæg	3.450	10.250	13.700
Pavillon til ladeudstyr	Anlæg	550	2.950	3.500
Billiggørelse af ladeinfrastruktur	Anlæg	-1.700	0	-1.700
Udgifter i alt		2.300	13.200	15.500

Økonomiforvaltningen anbefaler Alternativ 2 med tre nye stoppesteder ved Orientkaj, Enghave Brygge og Islands Brygge Syd jf. tabel 3.

Det skyldes dels By & Havns kommende renovering af Langeliniekaj, der vil betyde udfordringer for et stoppested her og manglende passagerindtægter frem til færdiggørelsen af renoveringen. Dels, at passagerforventningen ved Langeliniekaj i høj grad er baseret på indtægter fra krydstogtturister, og at coronakrisen medfører usikkerhed om antallet af krydstogtgæster ved Langelinie de kommende år.

Tabel 3 - Oversigt over Alternativ 2

1.000 kr., 2020 p/l	Styrings- område	2020	2021	I alt
Ekstraomkostninger til etablering af stoppesteder	Anlæg	1.450	5.950	7.400
Pavillon til ladeudstyr	Anlæg	550	2.950	3.500
Billiggørelse af ladeinfrastruktur	Anlæg	-1.700	0	-1.700
Tabte passagerindtægter, årligt fra 2021	Service	0	900	900
Udgifter i alt		300	9.800	10.100

Risikovurdering og proces

Hvis der afsættes finansiering, men ikke afsættes anlægsmåltal, vil projektet først kunne gennemføres, når der afsættes anlægsmåltal. Dette medfører stor risiko for forsinkelse af alle stoppestederne, da det er en forudsætning i anlægspriserne, at de etableres samtidig. Hermed vil manglende anlægsmåltal til ekstraomkostningerne medføre omkostninger for Økonomiforvaltningen på 3,9 mio. kr. årligt til tabte passagerindtægter indtil anlægsmåltal prioriteres og stoppestederne etableres.

Der er i Budget 2019 afsat 400.000 kr. årligt til vedligeholdelse af de fire nye stoppesteder. Som en del af projekteringen af stoppestederne, vil vedligeholdelsesomkostningerne blive kvalitetssikret med henblik på, at opdaterede vedligeholdelsesomkostningerne. Disse kan indgå i kommende budgetforhandlinger, hvis de afviger betydeligt fra de allerede afsatte midler.

Der etableres som en del af stoppestedet i Nordhavn en pavillon med aftageligt tag omkring ladeinfrastrukturen, dette koster ca. 3,5 mio. kr. Dette er nødvendig for at overholde lokalplanen for området. Der er ikke afsat midler til vedligeholdelse af pavillonen, men de er skønnet af Teknik- og Miljøforvaltningen til ca. 50.000 kr. årligt. Vedligeholdelse af teknikpavillonen fra 2022 vil skulle indgå i kommende budgetforhandlinger.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4 - Udgifter til hovedscenariet

1.000 kr., 2020 p/l	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter									
Ekstraomkostninger til etablering af stoppesteder	TMU	2000 - Ordinær anlæg	3.450	10.250	0	0	0	13.700	*
Pavillon til ladeudstyr	TMU	2000 - Ordinær anlæg	550	2.950	0	0	0	3.500	*
Billiggørelse af ladeinfrastruktur	ØU	3126 - Økonomisk forvaltning anlæg	-1.700	0	0	0	0	-1.700	*
Anlægsudgifter i alt			2.300	13.200	0	0	0	15.500	

Tabel 5 - Udgifter til Alternativ 2

1.000 kr., 2020 p/l	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter									
Ekstraomkostninger til etablering af stoppesteder	TMU	2000 - Ordinær anlæg	1.450	5.950	0	0	0	7.400	*
Pavillon til ladeudstyr	TMU	2000 - Ordinær anlæg	550	2.950	0	0	0	3.500	*
Billiggørelse af ladeinfrastruktur	ØU	3126 - Økonomisk forvaltning anlæg	-1.700	0	0	0	0	-1.700	*
Anlægsudgifter i alt			300	8.900	0	0	0	9.200	
Serviceudgifter									
Tabte passagerindtægter, årligt fra 2021	ØU	1117 - Kollektiv Trafik, service	0	900	900	900	900	3.600	
Serviceudgifter i alt			0	900	900	900	900	3.600	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☒	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☒	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2018	2019
Budgetaftale 2018	10.000	0
Budgetaftale 2019	0	18.000
Afsatte midler i alt	10.000	18.000

ØK18 Udmøntning af mersalgsindtægter: Indvendigt vedligehold

Baggrund

I Overførselssagen 2018-2019 blev der bevilget en del af de nødvendige midler til at løfte det indvendige bygningsvedligehold. I aftalen for Budget 2020 fremgår det, at finansiering af initiativer til at forbedre kommunens indvendige bygningsvedligehold skal indgå i forhandlingerne om Overførselssagen 2019-2020. Der er udviklet en ny ansvarsfordeling, model for abonnementsordning og en model for målrettet anvendelse af midlerne til indvendigt vedligehold. Herudover er der kortlagt en del af de tekniske installationer. For at implementere ændringerne er det nødvendigt med en restfinansiering til implementeringen af projektet

I aftalen om Budget 2020 var der forudsat en finansieringsmodel, hvor forvaltningerne overfører midler til KEID svarende til 70 pct. af behovet for vedligehold og at de sidste 30 pct. dækkes af et varigt økonomisk løft. Den samlede sum er på i alt 34,4 mio. kr. årligt. Der er derudover udarbejdet to alternative finansieringsmodeller til vedligeholdelsesbehovet.

Indhold

Den nuværende ansvarsfordeling for bygningsvedligehold er uklar og pålægger institutionslederen unødigt mange byggefaglige opgaver, der tager tid og ressourcer fra kerneopgaven. Det betyder samtidig, at der kun i begrænset omfang ligger byggefaglige vurderinger til grund for prioriteringen af midler, fx til brand- og elinstallationer. Erfaringerne fra helhedsrenoveringer viser, at kommunens bygninger nedslides, og at midler oprindeligt afsat til indvendigt vedligehold anvendes til andre områder.

Ved at samle de teknisk tunge opgaver i KEID skabes et grundlag for effektiv styring og planlægning af indvendigt vedligehold på baggrund af byggefaglige vurderinger og prioriteringer. Sammen med et varigt økonomisk løft skal initiativerne mindske vedligeholdelsefterslæbet og fremadrettet reducere behovet for ekstraordinære anlægsbevillinger til vedligehold, hvilket vil mindske presset på anlægsmåltallet. Formålet er samtidig at skabe velfungerende bygninger med fokus på sikkerhed og overholdelse af gældende lovkrav samt at frigive tid til kernerdriften hos institutionsledere m.fl., jf. bilag 1.

Der søges om 43,8 mio. kr. til finansiering af tre tiltag:

1. Finansiering af vedligeholdelsesbehov
2. Restfinansiering til implementering af initiativer for indvendigt vedligehold
3. Indsamling af serviceaftaler mv.

Nedenfor uddybes de enkelte tiltag.

1. Finansiering af vedligeholdelsesbehov

Forvaltningerne og KEID har i fællesskab fastsat det samlede årlige økonomiske behov til varetagelse af afhjælpende vedligehold og serviceaftaler ifm. med ny ansvarsfordeling

for bygningsvedligehold til 34,4 mio. kr. Opgørelsen dækker alle kommunalt ejede ejendomme inden- og udenfor kommunegrænsen

Herudover kommer udgifter til planlagt, indvendigt bygningsvedligehold, der vil blive forelagt til politisk beslutning og prioritering ved kommende budget- og overførselssager.

Niveauet på 34,4 mio. kr. skal sikre overholdelse af lovkrav og sikkerhedsmæssige forhold samt bidrage til en tilstrækkelig vedligeholdelsesstandard for at undgå accelererende forfald.

Finansiering af ny ansvarsfordeling skal ske via en delvis bevillingsoverførsel fra forvaltningerne suppleret med et varigt økonomisk løft. Dette budgetnotat behandler "70 pct. modellen", hvor forvaltningerne bidrager med 24,1 mio. kr. via en bevillingsoverførsel svarende til 70 pct. af det fastsatte behov på i alt 34,4 mio.kr. Dette giver en difference på årligt 10,3 mio. kr. jf. tabel 1.

Tabel 1 - Fordeling af samlede årlige behov, bevillingsoverførsel og difference til varigt serviceløft på forvaltningsniveau ved 70 pct. modellen

Beskrivelse <i>1.000 kr., 2020 p/1</i>	Samlet behov til KEID (100 pct.)	Bevillingsoverførsel fra forvaltningerne (70 pct.)	Pct.	Finansieringsbehov fra råderummet
BIF	293	205	70%	88
BUF	21.194	14.836	70%	6.358
KFF	4.271	2.990	70%	1.281
SOF	4.360	3.052	70%	1.308
SUF	1.056	739	70%	317
TMF	502	351	70%	151
ØKF	2.737	1.916	70%	821
I alt	34.413	24.089		10.324

I budgetnotaterne ØK18a og ØK18b beskrives to alternative finansieringsmodeller af vedligeholdelsesbehovet på 34,4 mio. kr., hvor forvaltningerne bidrager med en hhv. større (100 pct. modellen) eller mindre andel (forbrugsmodellen).

I forhold til forvaltningernes indmeldte forbrug til indvendigt vedligehold på 15,9 mio. kr. betyder bevillingsoverførslen, at forvaltninger såsom Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen overfører mindre end indmeldt. Mens forvaltningerne såsom Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen skal finansiere en øget udgift i forhold til det indmeldte forbrug, jf. tabel 2.

Tabel 2 - Forskel mellem indmeldt forbrug og 70-pct.-modellen

Beskrivelse <i>1.000 kr., 2020 p/1</i>	Indmeldt forbrug	Bevillingsoverførsel fra forvaltningerne (70 pct.)	Forskel mellem bevillingsoverførsel og indmeldt forbrug
BIF	293	205	-88
BUF	6.619	14.836	8.217
KFF	950	2.990	2.040
SOF	4.360	3.052	-1.308
SUF	830	739	-91
TMF	126	351	225
ØKF	2.737	1.916	-821
I alt	15.915	24.089	8.174

2. Restfinansiering til implementering af initiativer for indvendigt vedligehold

I Overførselssagen 2018-2019 blev der bevilliget en del af de nødvendige projektmidler til at løfte det indvendige bygningsvedligehold. Det drejer sig om følgende initiativer, der samlet skal give den decentrale leder mere tid til kerneopgaven og sikrer en byggefaglig prioritering og planlægning af vedligeholdelsesopgaverne:

- Tydelig og fagligt funderet ansvarsfordeling for bygningsvedligehold med tilhørende økonomideling mellem forvaltningerne og KEID
- Frivillig abonnementsordning for indvendigt vedligehold til kommunens decentrale enheder
- Måltrettet anvendelse af midler til indvendigt vedligehold

Der blev alene afsat projektmidler i 2019, og med en beslutning om, at den resterende del af finansieringen kunne løftes i forbindelse i senere forhandlinger. Der ansøges derfor om restfinansiering på 9,8 mio. kr., jf. tabel 3.

Tabel 3 - Restfinansiering til initiativer for indvendigt vedligehold i 2020-2021

Restfinansiering <i>1.000 kr., 2020 p/1</i>	2020	2021	I alt
Tydelig og fagligt funderet ansvarsfordeling for bygningsvedligehold Implementering og kommunikation af ny ansvarsfordeling	1.759	0	1.759
Tilbud om abonnement til decentrale enheder Udarbejdelse af syn, kommunikation og implementering, heraf:			
- Kommunikation og implementering	614	0	614
- Pulje til syn af institutioner, der vælger at tilslutte sig	0	1.000	1.000
Måltrettet anvendelse af midler Kommunikation, økonomiopfølgning og implementering	205	0	205
Registrering af tekniske installationer Fortsat registrering af forvaltningernes tekniske installationer, der udgør en sikkerhedsrisiko, fx brand- og elinstallationer	3.947	1.200	5.147
Systemudvikling Tilpasning af eks. systemer til ny ansvarsfordeling og abonnementsmodel	1.100	0	1.100
I alt	7.625	2.200	9.825

I forhold til oplysningerne givet i forbindelse med Budget 2020 er der ansøgt om 3,1 mio. kr. mere til registrering af tekniske installationer. Det oprindelige budget på 3,5 mio. kr. rækker til registrering af 50 pct. af forvaltningernes tekniske installationer. For at få registeret samtlige anlæg er der behov for yderligere 3,1 mio. kr. Det er nødvendigt at have registeret de tekniske installationer for at kunne udbyde serviceaftaler og dermed realisere effektiviseringer på området.

3. Indsamling af serviceaftaler mv.

Ud over registreringen af anlæggene, der fremgår i afsnittet ovenfor, er der behov for supplerende finansiering på 3 mio. kr. til indsamling af kontrakter og til nye udbud samt udvikling af dataunderstøttelse, der vil give det nødvendige overblik over aftalerne for at sikre, at alle lovpligtige eftersyn af tekniske installationer bliver udført, jf. tabel 4.

Ved at alle serviceaftaler i Københavns Kommune bliver driftet af en central byggefaglig enhed, giver det yderligere mulighed for, at Københavns Kommune kan optimere udbudsprocessen, benytte centrale rammeaftaler og dermed forbedre indkøbene.

Forvaltningernes serviceaftaler er i dag ikke omfattet af en standardiseret informationshåndtering. Derfor forventes det, at serviceaftalerne bliver modtaget i mange forskellige formater, ligesom det må forventes, at en række aftaler ikke kan findes. Overdragelse af kontrakter fra forvaltninger til KEID indebærer derfor et

betydeligt indhentnings- og oprydningsarbejde, da flere af forvaltningernes serviceaftaler administreres decentralt og derudover ikke foreligger i digitalt format. Den decentrale administration betyder, at der er anvendt et større antal leverandører, hvilket besværliggør registreringsprocessen. Det er også vurderingen, at en række anlæg ikke bliver serviceret efter forskrifterne, hvorfor der skal tilrettes og indgås nye aftaler.

Tabel 4 - Finansiering af indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler i 2020-2021

Aktiviteter i forslaget <i>1.000 kr., 2020 p/l</i>	Styrings- område	2020	2021	I alt
Nye udbud af serviceaftaler	Service	300	200	500
Indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler				
- Indsamling og registrering	Service	900	200	1.100
- Dataunderstøttelse og procesoptimering	Service	1.100	300	1.400
Udgifter i alt	Service	2.300	700	3.000

Effektivisering

Projektet vil gennem ny ansvarsfordeling for bygningsvedligehold samle serviceaftaler for en lang række tekniske installationer hos KEID. Det vil understøtte fordelagtige udbud, der vil sikre bedre priser på serviceaftalerne samt at alle lovpligtige serviceeftersyn overholdes. Effektiviseringer på serviceaftaler vil indgå i kommende indkøbeffektiviseringer.

Økonomi

Der søges om finansiering på i alt 43,8 mio. kr. fordelt på tre tiltag:

1. Finansiering af vedligeholdelsesbehov
2. Restfinansiering til implementering af initiativer for indvendigt vedligehold
3. Indsamling af serviceaftaler mv.

Tabel 5 - Samlet finansiering af indvendigt vedligehold

Beskrivelse <i>1.000 kr., 2020 p/l</i>	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
1. Finansiering af vedligeholdelsesbehov	Service	0	10.324	10.324	10.324	0	30.972
2. Restfinansiering til implementering af initiativer for indvendigt vedligehold	Service	7.625	2.200	0	0	0	9.825
3. Indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler	Service	2.300	700	0	0	0	3.000
I alt		9.925	13.224	10.324	10.324	0	43.797

Finansiering af varigt økonomisk løft i 2024 og frem vil komme til at indgå i budgetforhandlingerne 2024

Der er udarbejdet to alternative finansieringsmodeller til vedligeholdelsesbehovet:

- **100 pct. modellen**, hvor forvaltningerne bidrager med den fulde finansiering af det årlige fastsatte behov på 34,4 mio. kr., jf. budgetnotat ØK18a.
- **Forbrugsmodellen**, hvor hver forvaltning bidrager med en finansiering svarende til det forbrug, de har meldt ind. Her udestår årlig finansiering af 18,5 mio. kr., jf. budgetnotat ØK18b.

Proces og opfølgning

Den nye ansvarsfordeling for bygningsvedligehold vil kunne træde i kraft 1. januar 2021 samtidig med abonnementsmodellen, hvor KEID tilbyder byggefaglige syn og vedligeholdelsesplaner for indvendigt vedligehold til de decentrale institutioner og

tilbud. Derudover tilbyder KEID og alle forvaltninger lokale prioriteringsmøder og hjælp til at gennemføre konkrete byggefaglige opgaver.

KEID vil i første halvår 2023 forelægge Borgerrepræsentationen en evaluering af de tre initiativer, som kan indgå i budgetforhandlingerne 2024. Evalueringen vil afdække, om den nye ansvarsfordeling fungerer hensigtsmæssigt, og hvorvidt der er tilstrækkeligt økonomisk grundlag for løsning af de opgaver, der er overført til KEID. Derudover vil evalueringen afdække, hvorvidt abonnementsordningen bidrager til at aflaste kommunens decentrale enheder ift. vedligeholdelsesopgaver, og i hvilket omfang initiativerne skal tilpasses.

Ny ansvarsfordeling for bygningsvedligehold med tilhørende økonomisk behov vil være gældende for alle kommunalt ejede ejendomme inden- og udenfor kommunegrænsen.

Ansvarsfordelingen gælder også for kommunale institutioner i 3. mandslejemål og for selvejende institutioner i egne eller fondsejede bygninger samt 3. mandslejemål, der hvor kommunen allerede har forpligtelsen i dag, hvilket er fastsat i individuelle lejekontrakter. KEID har sammen med forvaltningerne igangsat en afdækning af lejekontrakterne for at kunne fastslå kommunens forpligtigelser. Derfor vil det økonomiske behov for denne gruppe ejendomme afklares løbende og regulering vil ske jf. model for til- og afgang af ejendomme.

Ny ansvarsfordeling for bygningsvedligehold gælder ikke for borgere i egen bolig, erhvervslejemål og forpagtede arealer, almene ejendomme, plejehjem (uanset bygningstype eller ejerforhold), Teknik- og Miljøforvaltningens bygninger på kirkegårde og i parker herunder offentlige toiletter samt svømmehaller og svømmebade. Her gælder den eksisterende ansvarsfordeling samt de særlige aftaler for svømmehaller og svømmebade.

Bilag

- Bilag 1 – Indvendigt bygningsvedligehold i fokus

Bevillingstekniske oplysninger

Table 6 - Forvaltningernes bidrag fastsættes til 70 pct. af udgifterne til behovet for indvendigt vedligehold

1.000 kr., 2020 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt /udgift	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Overførsel fra forvaltninger til KEID	ØU	1171 - KEID GB vedligehold	U	0	22.133	22.133	22.133	22.133	88.532
Overførsel fra forvaltninger til KEID	ØU	7170 - KEID Overførsler m.v.	U	0	41	41	41	41	164
Overførsel til KEID	KFU	1060 - Kultur og Fritid-Srv	U	0	-2.990	-2.990	-2.990	-2.990	-11.960
Overførsel til KEID	BUU	3310 - Dagtilbud - Demograf	U	0	-6.606	-6.606	-6.606	-6.606	-26.424
Overførsel til KEID	BUU	3320 - Dagtilbud special	U	0	-175	-175	-175	-175	-700
Overførsel til KEID	BUU	3330 - Undervisn-Demografi	U	0	-7.139	-7.139	-7.139	-7.139	-28.556
Overførsel til KEID	BUU	3340 - Specialunder.-Demo	U	0	-487	-487	-487	-487	-1.948
Overførsel til KEID	BUU	3360 - Administration	U	0	-323	-323	-323	-323	-1.292
Overførsel til KEID	BUU	3370 - Sundhed - Demografi	U	0	-107	-107	-107	-107	-428
Overførsel til KEID	SOU	3415 - Ældre	U	0	-739	-739	-739	-739	-2.956
Overførsel til KEID	SUD	3000 - Børnefamilier	U	0	-461	-461	-461	-461	-1.844
Overførsel til KEID	SUD	3100 - Hjemmepleje	U	0	-32	-32	-32	-32	-128
Overførsel til KEID	SUD	3200 - Borgere med sindslidelse	U	0	-506	-506	-506	-506	-2.024
Overførsel til KEID	SUD	3210 - Udsatte voksne	U	0	-507	-507	-507	-507	-2.028
Overførsel til KEID	SUD	3220 - Borgere med handicap	U	0	-666	-666	-666	-666	-2.664
Overførsel til KEID	SUD	3330 - Tværgående opgaver	U	0	-880	-880	-880	-880	-3.520
Overførsel til KEID	TMU	1000 - Ordinær drift	U	0	-351	-351	-351	-351	-1.404
Overførsel til KEID	BIU	3530 - Efterspørg. Indsats	U	0	-41	-41	-41	-41	-164
Overførsel til KEID	BIU	3510 - Beskæftigelsesindsats	U	0	-164	-164	-164	-164	-656
Varigt serviceløft	ØU	1171 - KEID GB vedligehold	U	0	10.324	10.324	10.324		30.972
Restfinansiering til implementering	ØU	1171 - KEID GB vedligehold	U	0	1.000	0	0	0	1.000
Restfinansiering til implementering	ØU	1170 - KEID, Service	U	7.625	0	0	0	0	7.625
Finansiering af indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler	ØU	1170 - KEID, Service	U	2.300	1.900	0	0	0	4.200
Udgifter i alt				9.925	13.224	10.324	10.324	0	43.797

Høring

Budgetnotatet er udarbejdet i samarbejde og enighed med Koordinationsgruppen for ejendomsdrift, hvor alle forvaltninger er repræsenteret.

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2019
Overførselssagen 2018-19	7.780
Afsatte midler i alt	7.780

Indvendingt bygningssvedligehold i fokus

Institutions- og tilbudslederens udfordringer

Skoleleder, BUF:

Jeg er rystet over, hvad man forventer at en skoleleder ved om sine bygninger. Der er meget vi skal have styr på.

Centerchef, SUF:

Der er plads til forbedring. Der er mange opgaver, som vi skal tage os af.

Vi ser frem til, at der kommer en velfungerende systematik omkring bygningsvedligehold.

Situationen i dag

- Ansvar for teknisk tunge opgaver (fx ventilation, brand- og elinstallationer) er i stort omfang placeret decentralt hos den enkelte institutionsleder
- Bygningerne indeholder i stigende grad avanceret teknik og styring, som kræver særlige kompetencer
- Den nuværende ansvarsdeling for drifts- og vedligeholdelsesopgaver er uklar og svær at forstå

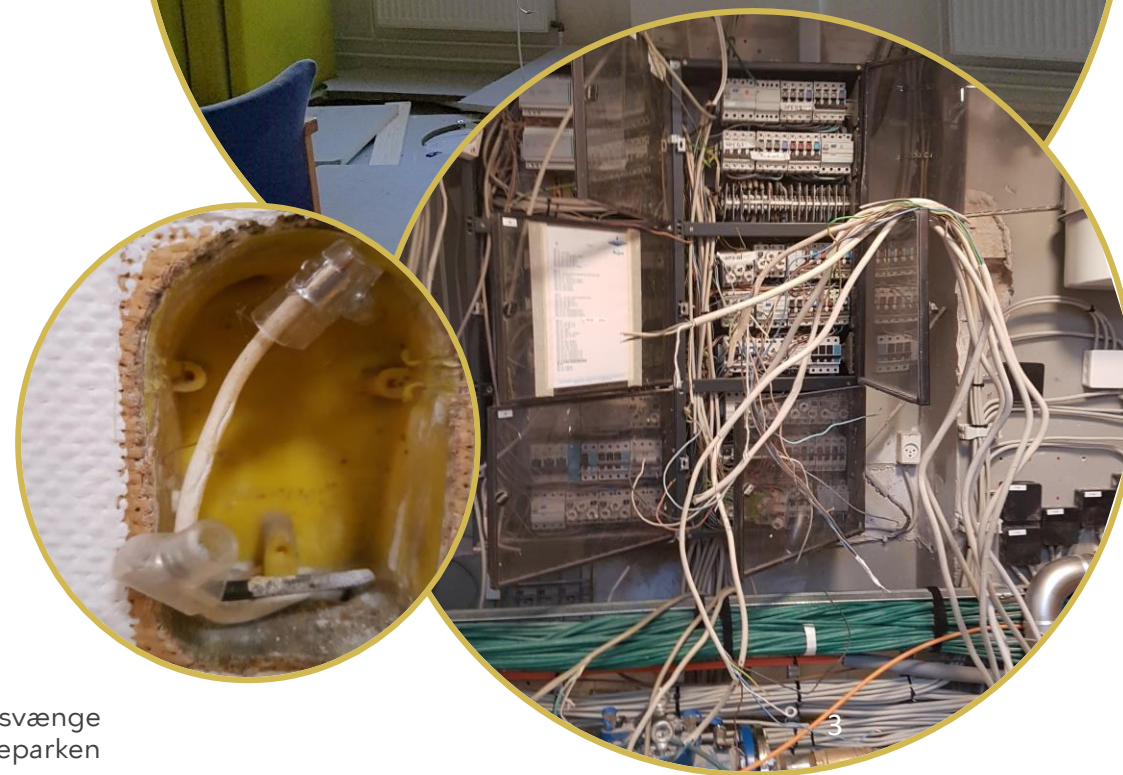
Institutionslederne oplever

- De har ikke viden og kompetencer til at løfte de tekniske opgaver, de har ansvar for
- De bruger for meget tid på teknisk vedligehold

Bygningsejers perspektiv

Situationen i dag

- Med det nuværende delte ansvar er der risiko for at lovmæssige eftersyn og sikkerhedskrav ikke overholdes
- Manglende fokus og prioritering af indvendigt vedligehold medfører nedslidning af kommunens ejendomme
- Prioritering af vedligehold sker ikke ud fra byggefaglige vurderinger og på tværs af ejendomsporteføljen. Derfor bruges midlerne ikke der, hvor behovet er størst
- Med ny ansvarsfordeling skabes der mere sikre bygninger og bedre forudsætninger for at prioritere fremtidige anlægsbevillinger til vedligehold

Brandsikring

Brandalarmeringsanlæg, branddøre, sprinkler mm.

Forskellige typer, forskellige ejere

- KEID ejer brandalarmeringsanlæg
- Lejer ejer branddøre

Ingen ensretning inden for de enkelte typer

- Ejerskabet af det konkrete anlæg defineres ud fra ejendommens opførelsesdato
- Har der været krav om brandsikring (eks. sprinkler) tilhører det KEID
- Er det installeret efter bygningens opførelse, ejes det af lejer

Katrinédals Skole
(Billede taget fra Timesafe)

Elektricitet

Hoved- og bitavler

Opdelt alt efter hvad det forsyner.

- Forsyner en gruppe belysning, er den ejet af forvaltningen
- Forsynes teknik - eks. ventilation, ejes den af KEID

Ikke entydigt, hvem der ejer hvad

- For en tavle som på billedet kan det betyde delt ansvar på hele tavlen
- Visse tekniske anlæg har delt ejerskab (eks. Brand). Dette kan betyde yderligere forvirring om, hvem der ejer gruppen

Børnehuset Støberigade
(Billede taget fra Timesafe)

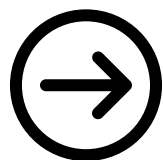
4 målrettede indsatser for indvendigt vedligehold

Skabe overskud til ledere og medarbejdere, så de kan fokusere på kerneopgaven

Sikre effektiv vedligehold af KK ejendomme

Fokus på sikkerhed og byggefaglig prioritering

Ny ansvarsfordeling for bygningsvedligehold

Vedligehold af teknisk tunge områder som fx el, brand og ventilation overgår til KEID

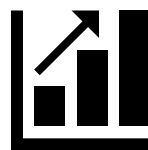
KEID varetager vedligeholdelsesopgaverne med baggrund i byggefaglige prioriteringer og med fokus på at løfte de områder, hvor behovet er størst

Abonnementsmodel til decentrale enheder

Vedligeholdelsesplaner og målrettet rådgivning skal aflaste den decentrale leder (frivillig ordning)

KEID tilbyder bygningssyn og vedligeholdelsesplaner

Model for målrettet anvendelse af midler

Årlig rapportering i forvaltningerne skal afdække, om aftalte midler til vedligehold anvendes

Indhentning og udbud af serviceaftaler

Indhentning og oprydning af aftaler fra forvaltningerne skal sikre, at alle lovpligtige eftersyn af tekniske installationer bliver udført, og at der gennemføres effektive udbud

Finansiering

Ny ansvarsfordeling for bygningsvedligehold

Tre mulige modeller for finansiering i perioden 2021 t.o.m. 2023. Finansieringen fra 2024 og frem vil indgå i budgetforhandlingerne 2024.

70 pct. model

- Bevillingsoverførsel fra forvaltningerne til KEID på 24,1 mio. kr. fra 1. januar 2021 svarende til 70 pct. af behovet
- Varigt økonomisk løft på 10,3 mio. kr. fra 1. januar 2021

100 pct. model

- Bevillingsoverførsel fra forvaltningerne til KEID på 34,4 mio. kr. fra 1. januar 2021 svarende til 100 pct. af behovet

Forbrugsmodel

- Bevillingsoverførsel fra forvaltningerne til KEID på 15,9 mio. kr. fra 1. januar 2021, baseret på indmeldt forbrug
- Varigt økonomisk løft på 18,5 mio. kr. fra 1. januar 2021

Tre modeller for finansiering	Opdeling	Årlig udgift 2021-2023 (1.000kr - 2020 p/l)	Samlet årligt udgift (1.000kr - 2020 p/l)
70 pct. model	Fra forvaltningerne	24.089	34.413
	Fra kommunen	10.324	
100 pct. model	Fra forvaltningerne	34.413	34.413
	Fra kommunen	0	
Forbrugsmodel	Fra forvaltningerne	15.915	34.413
	Fra kommunen	18.498	

Projektfinansiering (1.000kr - 2020 p/l)	Styrsområde	2020	2021	I alt
Restfinansiering til implementering af projekt	Service	7.625	2.200	9.825
Indsamling, registrering og håndtering af serviceaftaler	Service	2.300	700	3.000
I alt		9.925	2.900	12.825

TM19 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af erhvervsparkeringspladser

Baggrund

I Overførselsagen 2018-2019 blev der afsat 1,5 mio. kr. i 2019 i servicemidler til etablering af nye erhvervsparkeringspladser. Da projektet først blev godkendt sent på året, har det ikke været muligt at anvende alle midlerne i 2019. Dette budgetnotat omhandler overførsel af uforbrugte midler på i alt 1,3 mio. kr. fra 2019 til 2020.

Indhold

Fra 2019-servicebevillingen på 1,5 mio. kr. er der anvendt ca. 0,2 mio. kr. til ændring af skiltning samt screening af, hvor der kan etableres erhvervsparkeringspladser. De resterende 1,3 mio. kr. er ikke blevet brugt, da projektet først blev endeligt godkendt sent på året. Jf. principperne for overførsel i forbindelse med regnskabet 2019, er der ikke automatisk overførselsadgang for midlerne. Teknik- og Miljøforvaltningen anmoder derfor om, at midlerne bliver prioriteret overført som øvrige overførelser fra 2019 til 2020.

Såfremt mindreforbruget overføres, vil forvaltningen kunne oprette ca. 45-50 erhvervsparkeringspladser.

Status på erhvervsparkeringspladser

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 28. oktober 2019, at de 500 erhvervsparkeringspladser skal tilvejebringes ved at anvende en model, hvor 300 nye parkeringspladser reserveres hele døgnet til erhverv, og 200 eksisterende 1-times pladser konverteres til parkering forbeholdt erhverv i perioden kl. 7.00-17.00 og herefter åbnes for betalingsparkering.

Udover de ca. 200 allerede konverterede pladser i Indre By, vil forvaltningen kunne oprette ca. 120 erhvervsparkeringspladser inden- og

udenfor betalingsområdet i 2020. Heraf kan ca. 45-50 oprettes for det overførte mindreforbrug, mens ca. 70-75 oprettes for allerede afsatte midler i 2020.

For at nå målet om de 500 erhvervsparkeringspladser mangler der yderligere 180 pladser. For at etablere disse pladser er der behov for ombygning af vejens udformning. Dette er meget omkostningsfuldt, og de allerede bevilgede midler er ikke tilstrækkelige til at dække omkostningerne til etablering. Derfor søges der om yderligere midler i budgetnotatet *TM69 Fuld realisering af 500 erhvervsparkeringspladser*.

Overordnede målsætninger og effekter

Overførsel af de ubrugte midler bidrager til at nå målet om etablering af 500 erhvervsparkeringspladser.

Økonomi

I Overførselssagen 2018-2019 blev der afsat 1,5 mio. kr. på service i 2019 til etablering og afmærkning af erhvervsparkeringspladser, hvoraf kun 0,2 mio. kr. er anvendt i 2019. De resterende 1,3 mio. kr. søges overført til 2020.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Overførsel af uforbrugte midler	Service	1.300				1.300
Provenutab	Service		2.520	2.520	2.520	7.560
Statslig modregning af provenutab	Finansposter		-2.520	-2.520	-2.520	-7.560
Udgifter i alt		1.300	0	0	0	1.300

Bevillingstekniske oplysninger

Overførsel af servicemidler 2019 til 2020 medfører driftsudgifter på i alt 1,3 mio. kr. i 2020. Der er desuden et merprovenu forbundet med projektet på 2,5 mio. kr. fra 2021 og frem, hvilket skyldes øgede indtægter fra betalingsparkeringspladser. Merprovenuet stammer både fra de pladser, der oprettes for de midler, der søges overført, og de pladser der oprettes for de allerede afsatte midler i 2020.

Reglerne for statens modregning af kommunes parkeringsindtægter bliver sandsynligvis ændret fra og med regnskabsår 2020, jf. aftalen om et nyt udligningssystem. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkeringspladser ikke har finansiel betydning. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Udgifter (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Serviceudgifter</i>							
Overførsel af uforbrugte midler	TMU	1000	1.300				1.300
Indtægter fra betalingsparkering	TMU	1010		-2.520	-2.520	-2.520	-7.560
Serviceudgifter i alt			1.300	-2.520	-2.520	-2.520	-6.260
<i>Finansposter</i>							
Statslig modregning af indtægter ud over grundbeløb	ØU	2500		2.520	2.520	2.520	7.560
Finansposter i alt				2.520	2.520	2.520	7.560
Forslagets økonomi i alt			1.300	0	0	0	1.300

Bydel og adresse

Bydækkende					x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	Styringsområde	2018	2019	2020
Budgetaftale 2019	Anlæg		1.000	
Overførselssagen 2018-19	Service		1.500	1.500
Afsatte midler i alt			2.500	1.500

ØK31 Cirkulær økonomi i projekter med planlægningsbevilling

Baggrund

Ved møde i Borgerrepræsentationen d. 19. september 2019 blev parterne enige om, "at Byggeri København foretager en screening af de byggeprojekter, der opnår planlægningsbevilling i Budget 2020, og i forbindelse med Overførelsessagen 2019/2020 vender tilbage med anbefalinger til, om og hvordan der i de konkrete projekter kan arbejdes konkret med genbrug og genanvendelse og eventuelle andre miljømæssige elementer, som kan fremme cirkulær økonomi." Byggeri København har på den baggrund screenet fire projekter.

Indhold

Screeninger af projekterne HAFNIA, Heerup Skole, Ketsjersportens Hus og Jacob Michaelsen Minde er gennemført med hjælp af arkitektfirmaet GXN. Formålet med screeningerne var at fastlægge, hvordan der vil blive arbejdet med cirkulær økonomi i de konkrete projekter og estimere en evt. forøgelse af de samlede anlægsudgifter.

For de fire projekter, skal der ved udmøntning af anlægsbevillingen tages stilling til, om man vil afsætte midler til eventuelle ekstraudgifter som følge af cirkulær økonomi i anlægsprojektet.

HAFNIA (Børne-og Ungdomsforvaltningen)

Projektet er en udvidelse af HAFNIAs faciliteter til specialundervisning af sårbare unge med autismelignende funktionsnedsættelser. Udvidelsen forventes at ske i den øvrige eksisterende skole på Strandboulevarden.

Det foreslås, at der ved dette projekt arbejdes med direkte genbrug af de eksisterende bygninger i videst muligt omfang, hvilket er den bedste form for cirkulær økonomi. Der er ikke nedrivning i projektet, og det forventes, at der kun skal laves blændinger af dørhuller og genopbygning af eksisterende murgennembrydninger.

Denne tilgang vil betyde, at projektet gennemføres til samme pris eller marginalt billigere, end hvis der ikke var fokus på videst muligt genbrug af eksisterende rammer.

Heerup Skole (Børne-og Ungdomsforvaltningen)

Projektet er en udvidelse med ca. 1.600 m² af den eksisterende specialskole til elever med funktionsnedsættelse.

Hovedfokus bør være på at bygge med bærende konstruktioner i krydslamineret træ. På den måde vil man kunne indhente konkrete erfaringer, og dette byggeri anses for velegnet til dette. Derudover kan der arbejdes med facadematerialer som genbrugte mursten eller pladematerialer.

Screeningen har vist, at der kan spares mellem 22 og 52 procent CO₂ på facadeopbygningen ved at gå fra en bærende konstruktion i beton til en bærende konstruktion i krydslamineret træ med forskellige typer facademateriale.

Det vurderes, at der vil være en stigning i anlægssummen på mellem 5 og 10 procent af den samlede anlægsbevilling. Merprisen kan blandt andet henføres til øget behov for overdækning af byggepladsen i anlægsperioden.

Ketsjersportens Hus (Kultur- og Fritidsforvaltningen)

Projektet indeholder etablering af en ny hal på 1.400 m² med kælder på 400-500 m² til ketsjersport.

Det vil være det første projekt, der ikke inkluderer nedrivning, som har et eksplicit fokus på cirkulær økonomi, og Økonomiforvaltningen vil kunne trække på disse erfaringer i fremtidige udbud. Derfor bør hovedfokus være at tilvejebringe en rådgiver med kompetencer inden for cirkulær økonomi, så projektet kan projekteres og udføres med det i fokus.

Det estimeres, at der vil være en stigning i anlægssummen på op til 5 pct. af den samlede anlægsbevilling.

Jacob Michaelsens Minde (Socialforvaltningen)

Projektet er en renovering og modernisering af en række forskellige bygninger med botilbud til unge med alvorlige og komplekse psykiske lidelser.

Med fokus på bedst mulig materialehåndtering i forhold til affaldshierarkiet, vil Økonomiforvaltningen kunne trække på erfaringerne fra dette projekt i fremtidige renoverings- og moderniseringsprojekter.

Her vurderes det også, at der vil være en stigning i anlægssummen på op til 5 pct. af den samlede anlægsbevilling.

Økonomi

Effekten på anlægsøkonomien i de fire projekter varierer fra marginalt billigere eller neutralt til en merpris på op til 10 procent.

Det vil variere meget fra projekt til projekt om genanvendelse og cirkulær økonomi vil medføre markante merudgifter. Derfor skal det være en del af planlægningsfasen, at man vurderer eventuelle merudgifter til genanvendelse og cirkulær økonomi.

Det forventes, at markedsudviklingen og markedsmodning vil betyde, at meromkostningerne ved genanvendelse vil kunne nedbringes over tid.

Forslag til hensigtserklæring

Parterne er enige om, at der i planlægning af byggerier, der igangsættes fra og med Budget 2021, skal indgå mulighed for tilvalg af cirkulær økonomi. Ved endelig beslutning af anlægsprojektet, tages der stilling til om der skal afsættes midler til cirkulær økonomi.

ØK58 Genopretningspakke for erhvervslivet pga. coronakrisen

Baggrund

Erhvervslivet i København er hårdt ramt af coronakrisen, og der er derfor et stærkt behov for, at kommunen sikrer attraktive rammevilkår for virksomhederne og på andre måder understøtter den økonomiske genopretning, som virksomhederne skal gennemgå som følge af coronakrisen. Særligt turismebranchen lider under nedlukningen af Danmark og verden. I følge Wonderful Copenhagen står København til at tabe 7,6 mia. kr. i omsætning alene i foråret 2020, hvoraf de udeblivende internationale gæster står for 4,6 mia. kr.

Indhold

Da der ikke umiddelbart er udsigt til en hurtig genopblussen af den internationale turisme, er turist- og oplevelsesbranchen udelukkende afhængig af tiltrækning og øget omsætning fra danskere. Københavns Kommune har med indspil fra turismeaktører identificeret en række indsatser til at øge både københavnernes og danskernes brug af byen og dermed bidrage til en gradvis genopretning af turismebranchen og samtidig sikre virksomhederne gode rammevilkår i forhold til den genåbning og genopretning, som virksomhederne nu skal igennem.

Der er nedenfor skitseret to modeller, hvor den mindre model vurderes at give de største direkte effekter hos erhvervet i form af øget omsætning og reducerede omkostninger hos virksomhederne, mens den større model vil omfatte kommunale indsatser til at styrke de digitale kompetencer hos både virksomheder og ledige, styrket byggesagsbehandling til at understøtte de fremrykkede anlægsinvesteringer samt en bredere kultur- og oplevelsesmæssig genstart af byen

Indsatserne er grupperet under følgende temaer:

1. Styrke omsætningen i turist- og oplevelsesbranchen
2. Attraktive rammevilkår
3. Styrket digitalisering, byggesagsbehandling og udvikling af nye turisme- og kulturprodukter og oplevelser i byen

Den mindre model omfatter tema 1 og 2, mens den store model vil omfatte alle 3 temaer.

Det bemærkes, at Københavns Erhvervsråd er inviteret til en drøftelse af mulige initiativer til genopretning af det københavnske erhvervsliv. Det forventes, at det i denne sammenhæng vil blive foreslået at nedsætte nogle hurtigt-arbejdende temagrupper under erhvervsrådet med inddragelse af repræsentanter fra erhvervsorganisationerne. Det forventes, at en af disse grupper vil sætte fokus på turisme- og oplevelsesøkonomi med inddragelse af de centrale turismeaktører i København.

Styrke omsætningen i turist- og oplevelsesbranchen

Der forventes meget få internationale gæster til Danmark i sommersæsonen 2020. Turist- og oplevelsesbranchen er derfor afhængig af danske og lokale besøgende. Det handler derfor både om at få Københavnerne til at bruge (og forbruge) deres by og om at udveksle borgere på tværs af landet.

1. *Markedsføringspulje til Wonderful Copenhagen - 5 mio. kr. (ØKF/KFF)*

Der afsættes en markedsføringspulje til Wonderful Copenhagen, der skal sikre kommunal medfinansiering til en række kampagner, der i første omgang er målrettet københavnere og danskerne. Indsatser vil bl.a. omfatte kampagnen "Sammen om København" og en national turismekampagne om storbyferie, som vil blive koordineret af Wonderful Copenhagen med kobling til bl.a. 6-by samarbejdet. Når verden åbner op igen, vil der også være behov for at positionere København som en attraktiv destination for igen at tiltrække internationale gæster til hovedstaden. Indsatsen vil, med bestik af den løbende udvikling, fokusere på tiltrækning af storbyferie- og erhvervsturister fra nærmarkeder, som Sverige, Norge, Tyskland og Storbritannien, samt evt. strategiske fjernmarkeder inden for udvalgte turismesegmenter.

Det foreslås, at Wonderful Copenhagen i samarbejde med Økonomiforvaltningen løbende prioriterer midlerne i forhold til markedsmuligheder og udviklingen i branchen. Det er en forudsætning, at Wonderful Copenhagen sikrer, at midlerne bliver gearret én til én, fx gennem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, private partnere og Wonderful Copenhagenes egne midler. Derudover skal nationale kampagner koordineres med VisitDenmark.

2. *Øget tilskud til City of Congresses - 0,5 mio. kr. (BIF)*

Mange internationale videnkongresser og erhvervsmøder er aflyst eller udskudt på ubestemt tid. Status primo maj 2020 er, at de foreløbigt 22 aflyste kongresser er estimeret til en turismeøkonomisk omsætning på 457 mio. kr. For at styrke arbejdet med at fastholde allerede vundne kongresser foreslås det, at kommunens tilskud til "City of Congresses" øges med 0,5 mio. kr. i 2020. City of Congresses er forankret i Wonderful Copenhagen og koordinerer arbejdet med tiltrækning og rådgivning af arrangørerne i forhold til afvikling af kongresser i København.

Det er hensigten, at den øgede bevilling også søges i B2021 i årene 2021-2024.

Attraktive rammevilkår

3. *Afgiftsfritagelse for reklameskilte i 2020 - 2,0 mio. kr. (TMF)*

Restauranter, cafeer og butikker er særligt hårdt ramt af nedlukningen. For at aflaste erhvervslivet for denne udgift foreslås det at afgiftsfritage reklameskilte i 2020.

4. *Tilbagebetaling af midler til Copenhagen Visitor Services partnere - 4 mio. kr. (KFF)*

Copenhagen Visitor Service har en årlig indtægt på ca. 4 mio. kr. fra eksponeringsaftaler med ca. 100 partnere inden for turisme- og kulturerhvervet. Mange af partnerne er små erhvervsdrivende, som er med til at formidle en fortælling om København som en grøn og bæredygtig by (eks. cykeludlejere, guider, bæredygtige oplevelser mv.). En hel eller delvis tilbagebetaling af eksponeringsaftalerne og omprioritering af eksisterende midler vil betyde, at partnerne vil spare konkrete udgifter, men fortsat få gavn af Copenhagen Visitor Services tilbud.

5. *Udvidet tilladelser til udeservering - 1,4 mio. kr. (TMF)*

For at understøtte restaurations- og detailbranchens muligheder for genåbning inden for sundhedsstyrelsens nye retningslinjer om fysisk afstand vil Københavns

Kommune midlertidigt udvide rammerne for anvendelse af udeareal. Principperne er, at:

- restauranter og caféer får mulighed for at ansøge om at have udeservering på en større del af fortovet og lign. end nu frem til 1. oktober 2020,
- restauranter og caféer får mulighed for at ansøge om at have udeservering på parkeringspladser i forbindelse med eksisterende udeserveringer frem til 1. oktober 2020,
- Teknik- og Miljøforvaltningen tillader udvidelse af udeserveringer på byens pladser og i Københavns Kommunes parker frem til 1. oktober 2020,
- butikker får mulighed for at ansøge om have vareudstillinger på en større del af fortovet og lignende samt parkeringspladser frem til 1. oktober 2020.

Der afsættes midler til afspærring i parkerne med opsætning af hegnsfag med efeu og til at skabe byrum med bedre rammer for udeservering gennem opsætning af blomsterkummer, i alt 0,87 mio. kr. og dertil afledt drift 0,39 mio. kr. Dertil kommer mindreindtægter fra betalingsparkering på 1,8 mio. kr., og afledt drift på 0,15 mio. kr. til øget tilsyn med overholdelse af vilkår for udetilladelser på parkeringspladser.

Hvis der er politisk ønske om det, kan forvaltningen undersøge mulighederne for at skabe mere rum for udeservering gennem lukning af gader for biltrafik og midlertidige hastighedsnedsættelser. Det vil anslået koste 0,9 mio. kr. ekstra til afspærring i gaderne. gaderne og 3,0 mio. kr. i mindreindtægter på parkering.

6. *Midlertidig anvendelse af hotelværelser som studieboliger (TMF)*

Hotelvirksomhed er reguleret i planloven. Der vil inden for eksisterende lovgivning være mulighed for at hoteller i begrænset omfang kan leje værelser/hotellejligheder ud til studerende. Derudover har Københavns Kommune som myndighed i nogle tilfælde mulighed for at give en tidsbegrænset dispensation fra en lokalplan, hvis ejendommen er omfattet af en lokalplan, til en formel ændring af anvendelsesformål fra erhverv til boligformål. En anvendelsesændring fra erhverv til bolig vil kræve en byggetilladelse, og det vil typisk være nødvendigt at udføre ændringer i bygningen.

Ombygninger og behandling af byggesager med tilhørende dispensationer og eventuelle høringer vil gøre det svært at nå studiestart. Det vil kræve en politisk prioritering af disse sager over øvrige byggesager i kommunen. Dette er et område, som ikke er prøvet juridisk. Hvis der som følge af Coronakrisen viser sig særlige typer af byggesager, der skal prioriteres i forhold til andre byggesager, vil forvaltningen som udgangspunkt læne sig op ad beslutninger, som staten træffer om bestemte byggesager, der vurderes at have særlig stor betydning for samfundsøkonomien. Derudover vil forvaltningen bestræbe sig på i videst muligt omfang at behandle byggesager i et tempo og omfang, der understøtter behovene i samfundet. Samtidig er forvaltningen i færd med at vurdere, om der på nogen måde er mulighed for forvaltningen for at definere særlige typer af byggesager, der kan få særstatus. I den sammenhæng vil forvaltningen have dialog med de øvrige storbykommuner om deres overvejelser.

Styrket digitalisering, byggesagsbehandling og udvikling af nye turisme- og kulturprodukter og oplevelser i byen

7. *Fortsættelse af forløbet "Din Digitale Virksomhed" - 0,4 mio. kr. (BIF)*

Et forløb med 10 webinarer for SMV'ere i København blev iværksat kort tid efter

nedlukningen som følge af Corona-epidemien. Formålet med indsatsen er at hjælpe virksomhederne med at styrke deres forretning ved hjælp af digitale værktøjer. Gennem webinarerne får SMV'erne værktøjer, inspiration og erfaringer fra eksperter og virksomheders succescases samt hverdageksempel på, hvordan SMV'erne kan bruge de digitale muligheder. Indsatsen koordineres med Erhvervshus Hovedstaden. Det foreslås, at der afsættes 0,4 mio. kr. til at fortsætte forløbet "Din Digitale Virksomhed" med 2-3 webinarer om måneden. Det er hensigten, at der også i forbindelse med forhandlingerne om B2021 søges om midler i 2021-2022.

8. *Digitalt kompetenceløft til ledige - 0,9 mio. kr. - (BIF)*

Formålet med indsatsen er at løfte de lediges digitale kompetencer. Det foreslås, at der søges midler til at øge volumen i indsatsen bl.a. på de to digitale værksteder i Jobcenter København på Gammel Køge Landevej og Lærkevej. Pt. er der afsat 1 årsværk i 2020-21 hvert sted til eMentorer, som er digitale guides, samt 1 årsværk til koordinering af indsatsen. Opgaverne er vejledning af borgere i værkstedet, afholdelse af workshops, ligesom det er tanken, at der skal udvikles test, der kan måle borgernes digitale kompetencer. Det forventes, at der vil komme mange flere ledige, som mangler digitale kompetencer. Samtidig vil mange virksomheder netop have brug for medarbejdere, der kan understøtte et digitalt løft i en krisesituation for at kunne klare sig.

Det foreslås, at der afsættes 0,9 mio. kr. i 2020 med den hensigt at søge om en flerårig finansiering i forbindelse med B2021.

9. *Styrket byggesagsbehandling*

For at kunne behandle det stigende antal kommunale byggesager, som forventes på grund af suspenderingen af anlægsloftet i 2020, er der behov for flere ressourcer til behandling af flere kommunale byggesager. Det anbefales, at de ekstra ressourcer fortrinsvist bemandes af private aktører, så det giver et ekstra rygstød til økonomien. Der er mulighed for at udvide en eksisterende kontrakt med en privat byggesagsbehandler med op til 1,75 mio. kr. til håndtering af den stigende sagsmængde i 2020. Da der særligt er tale om et stigende antal interne sager i kommunen, anbefales det, at der endvidere tilføjes tre årsværk til håndtering af hastende sager, blandt andet til udvidelser af daginstitutioner og skoler (1,8 mio. kr.) og 1 årsværk specifikt til håndtering af byggesager i byudviklingsområder og vedrørende nye lokalplaner, der er på vej (0,6 mio. kr.) samt et halvt årsværk (0,3 mio. kr.) til en planlægger til den planlovmæssige behandling af byggesagerne.

Teknik- og Miljøforvaltningen behandler et stort antal vejsager, som er tæt forbundet med konkrete byggesager. En stigning i antallet af byggesager vil altså medføre et stigende antal vejsager. Det anbefales også her, at der anvendes private aktører, så det giver yderligere rygstød til økonomien og det private erhvervsliv, og da situationen forventes at have midlertidig karakter. Der kan således indkøbes rådgivertimer til at hjælpe med sagsforberedelsen samt udkast til svar, mangelbreve, afslag og tilladelser via eksisterende rammeaftaler (0,7 mio. kr.).

10. *"Kultur-uge/måned" i København i efteråret 2020 - 2 mio. kr. (ØKF/KFF)*

Med inspiration fra Kulturnatten og Golden Days og i samarbejde med turisme- og oplevelseserhvervet etableres en fælles markedsføringskampagne og evt. billetsamarbejde med Wonderful Copenhagen som tovholder. Formålet er at trække besøgende til hovedstadens kultur- og oplevelsesattraktioner og samtidig understøtte det eksisterende arbejde med at udvikle temabaserede besøgsruter i hele Greater Copenhagen, der senere kan markedsføres over for udenlandske turister.

11. *Udvikling af www.Brugbyen.dk - 0,5 mio. kr. (KFF)*
Brugbyen.dk kan åbnes op, så alle turisme-, kultur- og fritidsaktører kan få deres aktiviteter og events markedsført herigennem. I dag er det kun Københavns Kommunes institutioner, som kan lægge aktiviteter og events på BrugByen.dk.
12. *Event/pop-up happenings med Copenhagen Visitor Services partnere - 0,35 mio. kr. (KFF)*
 Copenhagen Visitor Service (CVS) kan sammen med de ca. 100 partnere og andre fra turisme- og kulturerhvervet udvikle pop-up events enten i CVS eller på pladser rundt i byen.
13. *Udvikling af nye digitale guider (Know Your Bro) på dansk - 0,5 mio. kr. (KFF)*
 Der udvikles ruter med fokus på det gamle København og historie. Her lægges vægt på en særlig formidling af Københavns historie, som ikke anses for almindelig kendt (ligestilling, demokrati, rettigheder eller lignende).
14. *Kultur fremstød i Kulturkvarteret - 0,5 mio. kr. (KFF)*
 De 19 kulturinstitutioner i Kulturkvarteret har i lys af Corona-situationen valgt at igangsætte et fælles turismefremstød fra maj 2020, der også skal aktivere det lokale næringsliv og turismeprofessionelle i området. Der er både tale om at samle igangværende tiltag og igangsætte nye - både fysisk og digitale tilbud. Formålet er at skabe synlighed om institutionerne og komme med alternative muligheder for at opleve Kulturkvarterets tilbud og udearealer.
- Kulturkvarterets 19 institutioner er blevet enige om at omprioritere deres budget og afsætte betydelige midler til markedsføring. Derudover ansøges om en pulje på 0,5 mio. kr. til udvikling og afvikling af de nye tiltag, der bliver udarbejdet.
15. *Kulturkvarteret som forsøgszone - hensigtserklæring (KFF)*
 Kulturkvarteret udlægges midlertidigt som en "forsøgszone", hvor man henover sommeren hurtigere vil kunne prøve ting af i det offentlige rum, som det ellers normalt tager længere tid at få behandlet. Slotsholmen kunne på den måde blive et forsøgslaboratorium for kommunens strategi om udvikling af byrummene til gavn for københavnere. Erfaringerne skal danne grundlag for efterfølgende langsigtede tiltag. Indsatsen kan igangsættes inden for eksisterende ramme.

Økonomi

Tabel 1 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder – LILLE PAKKE

Aktiviteter i forslaget 1.000 kr. 2020 p/l	Udvalg	Styrings- område	2020	2021	2022	I alt
Styrke omsætningen i turist- og oplevelsesbranchen						
1. Markedsføringspulje til Wonderful Copenhagen	ØU	Service	5.000	0	0	5.000
2. Øget tilskud til City of Congresses	BIU	Service	500	0	0	500
Attraktive rammevilkår						
3. Afgiftsfritagelse reklameskilte	TMU	Service	2.000	0	0	2.000
4. Tilbagebetaling af midler til Copenhagen Visitor Services partnere	KFU	Service	4.000	0	0	4.000
5. Udeservering på parkeringspladser - mindreindtægter på parkering	TMU	Service	1.770	0	0	1.770
5. Udeservering på parkeringspladser - afledt drift	TMU	Service	150	0	0	150
5. Udvidet tilladelse til udeservering på pladser og i parker	TMU	Service	865	0	0	865

5. Udvidet tilladelse til udeservering på pladser og i parker - afledt drift	TMU	Service	385	0	0	385
Service i alt			14.670	0	0	14.670
5. Udeservering på parkeringspladser - modregning af indtægter på parkering	TMU	Finansposter	-1.770	0	0	-1.770
Udgifter i alt (netto)			12.900	0	0	12.900

Ønskes den store pakke kræver det ekstra finansiering på 10,4 mio. kr.

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder - STOR PAKKE

Aktiviteter i forslaget <i>1.000 kr. 2020 p/1</i>	Udvalg	Styrings- område	2020	2021	2022	I alt
Lille pakke, jf. tabel 1.	-	-	12.900	0	0	12.900
Styrket digitalisering, byggesagsbehandling og udvikling af nye turisme- og kulturprodukter						
7. Fortsættelse af forløbet "Din Digitale Virksomhed"	BIU	Service	400	0	0	400
8. Digitalt kompetenceløft til ledige	BIU	Service	900	0	0	900
9. Styrket byggesagsbehandling	TMU	Service	3.810	1.350	0	5.160
10. Kultur-uge/måned i Greater Copenhagen 2020	ØU	Service	2.000	0	0	2.000
11. Udvikling af www.brugbyen.dk	KFU	Service	500	0	0	500
12. Events/pop-up med CVS	KFU	Service	350	0	0	350
13. Udvikling af nye digitale guider (Know Your Bro)	KFU	Service	500	0	0	500
14. Kulturfremstød i Kulturkvarteret	KFU	Service	500	0	0	500
Udgifter i alt (netto)			21.860	1.350	0	23.210

Bevillingstekniske oplysninger

Aktiviteter i forslaget <i>1.000 kr. 2020 p/1</i>	Udvalg	Styrings- område	Bevilling	2020	2021	2022	I alt
Styrke omsætningen i turist- og oplevelsesbranchen							
1. Markedsføringspulje til Wonderful Copenhagen	ØU	Service	Økonomisk forvaltning, service	5.000	0	0	5000
2. Øget tilskud til City of Congresses	BIU	Service	Administration	500	0	0	500
Attraktive rammevilkår							0
3. Afgiftsfritagelse reklameskilte	TMU	Service	Ordinær drift	2.000	0	0	2000
4. Tilbagebetaling af midler til Copenhagen Visitor Services partnere	TMU	Service	Ordinær drift	4.000	0	0	4000
5. Udeservering på parkeringspladser - mindreindtægter på parkering	TMU	Service	Parkering	1.770	0	0	1770
5. Udeservering på parkeringspladser - afledt drit	TMU	Service	Ordinær drift	150	0	0	150
5. Udvidet tilladelse til udeservering på pladser og i parker	TMU	Service	Ordinær drift	865	0	0	865

5. Udvidet tilladelse til udeservering på pladser og i parker - afledt drift	TMU	Service	Ordinær drift	385	0	0	385
7. Fortsættelse af forløbet "Din Digitale Virksomhed"	BIU	Service	Ordinær drift	400	0	0	400
8. Digitalt kompetenceløft til ledige	BIU	Service	Beskæftigelsesindsats	900	0	0	900
Styrket digitalisering, byggesagsbehandling og udvikling af nye turisme- og kulturprodukter og oplevelser i byen							0
9. Styrket byggesagsbehandling	TMU	Service	Ordinær drift	3.810	1.350	0	5160
10. Kultur-uge/måned i Greater Copenhagen 2020	KFU	Service	Kultur- og Fritid	2.000	0	0	2000
12. Udvikling af www.brugbyen.dk	KFU	Service	Kultur- og Fritid	500	0	0	500
13. Events/pop-up med CVS	KFU	Service	Kultur- og Fritid	350	0	0	350
13. Udvikling af nye digitale guider (Know Your Bro)	KFU	Service	Kultur- og Fritid	500	0	0	500
14. Kulturfremstød i Kulturkvarteret	KFU	Service	Kultur- og Fritid	500	0	0	500
Service i alt				23.630	1.350	0	24.980
Finansposter							
5. Udeservering på parkeringspladser - modregning af indtægter på parkering	ØU	Finansposter	Finansposter	-1.770	0	0	-1.770
Udgifter i alt (netto)				21.260	1.350	0	23.210

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende:

TM71a Styrket understøttelse af udeserveringer

Baggrund

Mange restauranter og caféer har gennem længere tid været nødsaget til at holde lukket eller har haft begrænsninger i deres muligheder for at holde åbent grundet de forebyggende retningslinjer fra myndighederne i forbindelse med håndtering af coronasmitte. Branchen er hårdt ramt af konsekvenserne deraf og har behov for en hjælpende hånd i forhold til de rammevilkår, Københavns Kommune stiller til deres rådighed.

Budgetnotatet fremlægger forslag til at udvide restaurations muligheder for udeservering. Foreløbigt vil Københavns Kommune indføre tiltagene i en midlertidig periode frem til 1. oktober 2020.

Indhold

Når restauranter og caféer igen kan holde åbent i København, vil der være behov for en række tiltag, der kan understøtte, at restauranter og caféer kan tilbyde samme, næsten samme eller øget kapacitet i udeserveringer. Der vil forventeligt i en tid fremover være retningslinjer som minimumsafstand mellem borde i udeserveringer og fortsat anbefaling af fysisk afstand, men også et ønske fra borgere om at bruge byen igen som turist i egen by.

Dette budgetnotat indeholder tre forskellige initiativer til understøttelse af de københavnske restauranter og caféer. Initiativerne er ikke gensidigt udelukkende, og der kan derfor afsættes midler til et, flere eller alle initiativer.

For hvert af de tre initiativer foreslås det at afsætte 0,2 mio. kr. til øget tilsyn med overholdelsen af vilkårene for udetilladelserne. Dette kan ske i form af midlertidige ansættelser (studerende) i perioden frem til 1. oktober.

Grundet aflysninger eller udskydelse af en række større arrangementer til efteråret 2020 eller senere, har Teknik- og Miljøforvaltningen – på den korte bane – mulighed for at allokere medarbejdere til at sagsbehandle ansøgninger om udeserveringer for alle initiativerne. Hvis initiativerne ønskes gennemført længere frem end til den 1. oktober 2020, vil det være nødvendigt at ansætte ét årsværk for hvert initiativ til sagsbehandlingen af udeserveringer på parkeringspladser. Dette vil kunne indgå i forhandlingerne om Budget 2021.

Initiativ 1 - Afspærring af parkeringspladser foran restauranter og caféers facade til brug for udeservering (0,2 mio. kr. til øget tilsyn samt 1,8 mio. kr. i tabte indtægter fra parkering)

Restaurationer kan sikres mere areal til udeservering ved at udnytte fortovsarealer og parkeringspladser foran restaurationernes facader. I de fleste tilfælde er fortovsarealerne foran facaden begrænsede, men ved at inddrage parkeringspladser langs fortovene vil udeserveringsarealerne kunne udvides betragteligt.

Udeservering på parkeringspladser og fortove er allerede en kendt og anvendt løsning på restaurationernes pladsproblemer, hvorfor nye ansøgninger om udvidelse af eksisterende udeserveringer hurtigt kan behandles i forvaltningen.

Udeservering på parkeringspladser vil kræve afspærring af serveringsarealet fra vejarealet. Forvaltningen har allerede en række retningslinjer for afspærringer i forbindelse med arbejder på offentlig vej, som kan anvendes til de nye afspærringer i byen. Udeserveringerne vil have mulighed for at anvende blomsterkasser eller anden midlertidig begrønning som afskærmning.

I forbindelse med ansøgning om udeservering på parkeringspladser vil ansøgerne blive påført øgede udgifter, idet Københavns Kommune hverken kan eller må stille kommunal afspærring op for erhvervslivet. Restaurationerne skal derfor selv sørge for opstillingen af godkendt afspærring.

Initiativet vil medføre et indtægtstab fra de parkeringspladser, der ikke kan anvendes til parkering. Coronaepidemien har allerede stor påvirkning på provenuet fra betalingsparkering. De beregnede mindreindtægter er derfor behæftet med usikkerhed. I beregningen af anslåede mindreindtægter er det forudsat, at 600 parkeringspladser i perioden vil blive afspærret, og at disse fordeler sig ligeligt mellem betalingszonerne. Dette vil normalt resultere i en gennemsnitlig mindreindtægt pr. plads, i fire måneder, på 5.900 kr. Som følge af den reducerede aktivitet under nedlukningsperioden antages denne enhedspris dog ikke at være retvisende, hvorfor der er anvendt en pris på 2.950 kr., svarende til halv effekt. Med disse forudsætninger vil initiativet medføre et indtægtstab på 1,8 mio. kr. i 2020. Dertil kommer 150 t. kr. til øget tilsyn.

Initiativ 2 - Afspærring af parker og pladser til brug for udeservering (1,1 mio. kr. i midlertidige/permanente byrumstiltag samt 0,2 mio. kr. til øget tilsyn)

Byens pladser og parker, hvor der på grund af forbuddet mod større forsamlinger ikke vil blive afholdt arrangementer i den kommende tid, vil også kunne benyttes til udeservering. Da pladserne stort set er fri for biltrafik, kræver denne løsning ikke lukning af veje eller inddragelse af parkeringspladser, og kommunen kan – efter politiets godkendelse – opsætte afspærring omkring pladserne og parkerne, eksempelvis Fælledparken, Amager Strandpark eller Valbyparken. I modsætning til ovennævnte initiativ om parkeringspladser må kommunen gerne opsætte afspærring i parker og på pladser, da det vil tjene som generel trafikafspærring.

Som afspærring i parkerne vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen, at opsætningen af hegnsfag med efeu vil være den bedste løsning til at fastholde områdernes grønne udseende. Et fag koster 1.650 kr. per meter og 100 kr. i drift om ugen. Herudover vil der skulle afsættes midler til renhold og retablering af områderne. Dette forventes at beløbe sig til 7,5 kr. pr. kvm. Det anslås, at den samlede økonomi vil beløbe sig til 165.000 kr. med afledt drift for perioden på 167.500 kr. for benyttelse af 1.000 kvm i parker og pladser.

For at skabe byrum, der skaber bedre rammer for udeservering, kan der på Københavns pladser opsættes blomsterkummer, som koster 35.000 kr. i gennemsnit ved indkøb og beplantning. Forvaltningen foreslår, at der investeres i 20 blomsterkummer med samlet økonomi på 0,7 mio. kr. Hertil er der afledt drift for perioden på 67.000 kr. Dertil kommer 150 t. kr. til øget tilsyn.

I modsætning til udvidelse af udeservering på fortove og parkeringspladser kræver udeservering på pladserne ikke, at restauranter og caféer har facade direkte ud mod pladsen. Dette forhold giver mulighed for, at flere forretningsdrivende kan gøre brug af udeservering. Det vil flere steder kræve, at forvaltningen tillader, at restauranter og caféer har en salgsdisk, pavillon eller lignende på selve pladsen. Da de fleste parker i Københavns Kommune er fredede, vil der skulle ansøges Slots- og Kulturstyrelsen/Fredningsnævnet for København om dispensation fra fredningsbestemmelserne for brug af parkerne til udeservering.

Udeservering er en kommerciel aktivitet, som Københavns Kommune skal opkræve markedsleje for, hvis der er tale om udeservering i de kommunale parker. Baggrunden er, at kommuner ikke må støtte virksomheder økonomisk, hvis disse tjener penge på fx udeserveringen. Forvaltningen har bedt advokatfirmaet Horten vurdere, hvorvidt kommunen inden for kommunalfuldmagtens rammer vederlagsfrit kan udlåne arealer i kommunens parker til caféer og restauranter med henblik på at sikre øget udeservering i perioden med COVID-19. Det er Hortens vurdering, at kommunen konkret har en så tungtvejende lovlig interesse i vederlagsfrit

at udlåne arealer i kommunens parker til caféer og restauranter, at det ikke anses for at udgøre kommunal erhvervsvirksomhed og dermed ikke er omfattet af forbuddet. Det begrundes i de bagvedliggende tungtvejende lovlige hensyn til borgernes sundhed og sikkerhed, samt hensynet til generelt at sikre livet i byen og byens erhvervsliv i en helt særlig situation med COVID-19.

For at undgå at kommunen yder ulovlig støtte til enkeltvirksomheder, skal kommunen dog sikre, at der gælder ens vilkår for alle caféer og restauranter, at de enkelte erhvervsdrivende får ansvaret for oprydning mv. på arealerne, og at ordningen ophører, så snart de ovenfor anførte hensyn til sundhed og liv i byen ikke længere kan begrunde ordningen.

Initiativet er skalérbart.

Initiativ 3 - Afspærring af hele gader til brug for udeservering (1,0 mio. kr. til afspærring, midlertidigt byrumsinventar og tilsyn samt 3,0 mio. kr. i tabte indtægter fra parkering)

Hvis der viser sig behov for endnu flere arealer reserveret til for eksempel udeserveringer, arrangementer og byliv generelt, kan forvaltningen, hvis der er et politisk ønske om dette, undersøge mulighederne for at indføre midlertidige hastighedsnedsættelser eller lukning af gader for biltrafik, idet lavere hastighed gør det mere sikkert – og dermed muligt – også at tillade udeservering på/langs kørebanerne. Dette vil samtidig bidrage til at fremme sikkerheden og trygheden for cyklister og gående på disse strækninger.

Teknik og Miljøforvaltningen vil generelt øge vejledningsindsatsen i forhold til at gøre opmærksom på muligheden for at tage gader i brug til eksempelvis udeservering og markedsdage.

De estimerede udgifter forbundet med afspærring af gader med betonklodser og skiltning beløber sig til 3.500 kr. pr. gade. Herudover er det muligt at opsætte cykelparkering, som vil have en udgift på 6.000 kr. pr. 5 stk. cykelparkeringspladser. Der er endvidere en udgift til trafikale analyser af nedlukning af gaderne med udgift 0,2 mio. kr. Der lægges op til, at 50 gader kan blive afspærret, og at der opsættes 250 cykelparkeringspladser. Dertil kommer 150 t. kr. til øget tilsyn. Den samlede estimerede økonomi beløber sig til 1,0 mio. kr. Initiativet kan skaleres både op og ned.

Initiativet vil medføre et indtægtstab fra de parkeringspladser, der ikke kan anvendes til parkering. Coronaepidemien har allerede stor påvirkning på provenuet fra betalingsparkering. De beregnede mindreindtægter er derfor behæftet med usikkerhed. I beregningen af anslåede mindreindtægter er det forudsat, at afspærrede gader fordeler sig ligeligt mellem betalingszonerne, og at der er 20 p-pladser pr. gade. Dette vil normalt resultere i en gennemsnitlig mindreindtægt pr. plads, i fire måneder, på 5.900 kr. Som følge af den reducerede aktivitet under nedlukningsperioden antages denne enhedspris dog ikke at være

retvisende, hvorfor der er anvendt en pris på 2.950 kr., svarende til halv effekt. Med disse forudsætninger vil initiativet medføre et indtægtstab på 3,0 mio. kr. i 2020.

Overordnede målsætninger og effekter

Målsætningen med forslagene er, at byens restauranter og caféer får stillet mere udendørsareal til rådighed for udeservering og får mulighed for at drive restauration på en måde, der er foreneligt med de retningslinjer, sundhedsmyndighederne forventes at have i den kommende tid med henblik på at forebygge udbredelsen af coronasmitte. Det vil have den effekt, at en række restauranter og caféer vil have mulighed for at kunne drive forretning i en ekstraordinær situation.

Økonomi

Initiativ 1 har estimerede driftsudgifter på 0,2 mio. kr., og medfører mindreindtægter på parkering på estimerede 1,8 mio. kr. i 2020. Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Initiativ 2 har estimerede driftsudgifter på 1,3 mio. kr. i 2020, heraf udgør afledt drift 0,4 mio. kr. Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Initiativ 3 har estimerede driftsudgifter på 1,0 mio. kr. i 2020 og medfører mindreindtægter på parkering på estimerede 3,0 mio. kr. i 2020.

Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/1)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Initiativ 1 - Udeservering på parkeringspladser	Service	1.920				1.920
Initiativ 1 - Statslig modregning af provenutab	Finansposter	-1.770				-1.770
Initiativ 2 - Udeservering på pladser og parker	Service	865				865
Initiativ 2 - Afledt drift	Service	385				385
Initiativ 3 - Udeservering på aflukkede gader	Service	3.850				3.850
Initiativ 3 - Statslig modregning af provenutab	Finansposter	-2.950				-2.950
Udgifter i alt		2.300				2.300

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har estimerede driftsudgifter på 0,2 mio. kr, og medfører mindreindtægter på parkering på estimerede 1,8 mio. kr. i 2020. Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Initiativ 2 har estimerede driftsudgifter på 1,3 mio. kr. i 2020, heraf udgør afledt drift 0,4 mio. kr. Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Initiativ 3 har estimerede driftsudgifter på 1,0 mio. kr. i 2020 og medfører mindreindtægter på parkering på estimerede 3,0 mio. kr. i 2020.

Reglerne for statens modregning af kommunes parkeringsindtægter bliver sandsynligvis ændret fra og med regnskabsår 2020. Ændringerne medfører, at merindtægter fra betalingsparkering ikke har finansiel betydning. Merindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Serviceudgifter</i>							
Initiativ 1 - udeservering på parkeringspladser	TMU	1000	150				150
Initiativ 1 - Provenutab	TMU	1010	1.770				1.770
Initiativ 2 - Udeservering på pladser og parker	TMU	1000	865				865
Initiativ 2 - Afledt drift	TMU	1000	385				385
Initiativ 3 - Udeservering på aflukkede gader	TMU	1000	900				900
Initiativ 3 - Provenutab	TMU	1010	2.950				2.950
Serviceudgifter i alt			7.020				7.020
<i>Finansposter</i>							
Initiativ 1 - Udeservering på parkeringspladser	ØU	2500	-1.770				-1.770
Initiativ 3 - Udeservering på aflukkede gader	ØU	2500	-2.950				-2.950
Finansposter i alt			-4.720				-4.720
Forslagets økonomi i alt			1.850				1.850

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativerne forventes ibrugtaget løbende fra juni til oktober 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni-oktober 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet og kræver ikke yderligere udvalgsbehandling.

Teknik- og Miljøudvalget behandler på møde den 11. maj indstilling omkring udvidelse af mulighederne for udeservering.

Bydel og adresse

Bydækkende						X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM71b Styrket byggesagsbehandling som følge af stigende investeringer i den kommunale byggeaktivitet i 2020

Baggrund

Regeringen har indgået en aftale med KL og Danske Regioner om at fremrykke investeringer for at give økonomien et ekstra rygstød. Anlægsloftet er derfor suspenderet i 2020. Det betyder en øget kommunal byggeaktivitet af blandt andet skoler og daginstitutioner, som afføder flere ansøgninger om byggetilladelse, der skal behandles i Teknik- og Miljøforvaltningen. Det estimeres, at der vil være en tredobling af de kommunale byggesager i 2020 i forhold til 2019.

Med dette budgetnotat søges midler til at håndtere den øgede sagsmængde og sikre rettidig udstedelse af bygge- og ibrugtagningstilladelser, så anlægsprojekterne kan blive igangsat i 2020.

Indhold

For at kunne behandle det stigende antal kommunale byggesager, som forventes på grund af suspenderingen af anlægsloftet i 2020, er der behov for flere ressourcer til behandling af flere kommunale byggesager:

- Det anbefales, at de ekstra ressourcer fortrinsvist bemandes af private aktører, så det giver et endnu større rygstød til økonomien. Der er mulighed for at udvide en eksisterende kontrakt med en privat byggesagsbehandler med op til 1,75 mio. kr. til håndtering af den stigende sagsmængde i 2020.
- Da der særligt er tale om et stigende antal interne sager i kommunen, anbefales det, at der endvidere tilføjes tre årsværk til håndtering af hastende sager, blandt andet til udvidelser af daginstitutioner og skoler (1,8 mio. kr.) og 1 årsværk specifikt til

håndtering af byggesager i byudviklingsområder og vedrørende nye lokalplaner, der er på vej (0,6 mio. kr.) samt et halvt årsværk (0,3 mio. kr.) til en planlægger til den planlovmæssige behandling af byggesagerne. De ekstra årsværk kan blandt andet indtræde i et samarbejde med kommunens øvrige forvaltninger tidligere i planlægningen af deres byggerier, de såkaldte tværgående byggeteams. Disse ser på specifikke projekter og har til formål at afklare, om der overhovedet kan bygges, og om der er forhold, der kan få betydning for den senere myndighedsgodkendelse, hvilket kan give en mere effektiv udnyttelse af kommunens samlede ressourcer.

- Teknik- og Miljøforvaltningen behandler et stort antal vejsager, som er tæt forbundet med konkrete byggesager. Ofte kan sagerne ikke afsluttes, og ibrugtagning ikke udstedes, før behandlingen af vejsagerne er afsluttet og godkendt. En stigning i antallet af byggesager vil altså medføre et stigende antal vejsager. Det anbefales også her, at der anvendes private aktører, så det giver yderligere rygstød til økonomien og det private erhvervsliv, og da situationen forventes at have midlertidig karakter. Der kan således indkøbes rådgivertimer til at hjælpe med sagsforberedelsen samt udkast til svar, mangelbreve, afslag og tilladelser via eksisterende rammeaftaler (0,7 mio. kr.).

Overordnede målsætninger og effekter

Forslaget vil sikre, at et stigende antal byggesager kan behandles, samtidig med at servicemålene for byggesagsbehandlingen bliver overholdt. Da nogle anlægsprojekter kræver byggetilladelse, vil forslaget understøtte fremrykning af anlægsinvesteringerne ved at undgå, at byggesagsbehandlingen bliver en flaskehals, og dermed være med til at sætte skub i økonomien.

Økonomi

Initiativet har estimerede driftsudgifter på 3,8 mio. kr. i 2020 og 1,4 mio. kr. i 2021. Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styringsområde	2020	2021	2022	2023	I alt
Udvidet kontrakt med privat byggesagsbehandler	Service	1.750				1.750
4 ekstra årsværk til behandling af interne byggesager	Service	1.350	1.350			2.700
Rådgiverbistand til behandling af vejsager	Service	710				710
Udgifter i alt		3.810	1.350			5.160

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede driftsudgifter på 3,8 mio. kr. i 2020 og 1,4 mio. kr. i 2021. Projektet forventes ibrugtaget i juni 2020.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Serviceudgifter</i>						
Udvidet kontrakt med privat byggesagsbehandler	1000	1.750				1.750
4 ekstra årsværk til behandling af interne byggesager	1000	1.350	1.350			2.700
Rådgiverbistand til behandling af vejsager	1000	710				710
Afledte serviceudgifter i alt		3.810	1.350			5.160

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget juni 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Ved Budget 2020 blev der afsat midler til byggesagsområdet med 13,0 mio. kr. i 2020, 7,5 mio. kr. i 2021 og 3,0 mio. kr. årligt fra 2022 og frem

(1.000 kr., løbende p/l)	2019	2020	2021	2022
Budget 2020		13.000	7.500	3.000
Afsatte midler i alt		13.000	7.500	3.000

TM61 Styrkede indsatser for delebiler, bydækkende

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om styrkede indsatser for delebiler til Overførselssagen 2019-2020.

Indhold

Strategi for delebiler i København 2017-2020 blev vedtaget af Teknik- og Miljøudvalget den 27. februar 2017 med et mål om, at der i 2020 skal være 750 delebiler med fast stamplads i Københavns Kommune. Antallet af delebiler med fast stamplads ligger i marts 2020 på ca. 230 i Københavns Kommune. Teknik- og Miljøforvaltningen forventer at fremlægge en drøftelsesindstilling om delebiler for Teknik- og Miljøudvalget den 27. april 2020.

Budgetnotatet indeholder følgende fire initiativer, som vil styrke indsatsen med delebiler:

Initiativ 1. Flere parkeringspladser til delebiler med fast stamplads (0,5 mio. kr.)

Borgerrepræsentationen har den 13. december 2012 vedtaget, at Teknik- og Miljøforvaltningen kan omdanne op til 300 almindelige parkeringspladser til parkeringspladser forbeholdt delebiler med fast stamplads. Forvaltningen vurderer, at etablering af 40 nye parkeringspladser til delebiler i 2020, og yderligere 60 nye parkeringspladser til delebiler i 2021 vil svare til efterspørgslen. Initiativet indeholder midler til etableringsomkostninger i form af skilte og afstrikning, samt det forventede provenutab forbundet med etablering af 100 reserverede delebilspladser i løbet af 2020 og 2021.

Budgetnotatet *TM25 Flere reserverede parkeringspladser til delebiler* er næsten identiske med dette initiativ, og derfor er dette initiativ og TM25 gensidigt udelukkende.

Initiativ 2. Integration af delebiler i lokale byrum (2,9 mio. kr.)

Det er påvist, at en delebil erstatter 5-10 privatbiler. Når en parkeringsplads omdannes til delebilplads, opfatter beboere det ofte således, at de mister parkeringsmulighed. Den direkte sammenhæng mellem delebiler og sparede parkeringspladser synliggøres ved at udvælge fire lokale steder, hvor parkeringspladser omdannes til parkeringspladser til delebiler, elbiler, bycykler og lokal minipark. Derved illustreres værdien af den plads, som frigøres til anden anvendelse igennem den reduktion af bilejerskabet, som delebiler medfører. Der er tale om to i blå parkeringszone i henholdsvis 2021 og 2022 og to i grøn parkeringszone i henholdsvis 2021 og 2022. Initiativet indeholder midler til lignende omdannelser af lokale byrum, samt til provenutab forbundet med omdannelser. Initiativerne udvikles og gennemføres gennem involvering af de lokale beboere og lokaludvalg. Modellen er baseret på et midlertidigt forsøg i Krusågade på Vesterbro i 2017, hvor omdannelsen af parkeringspladser blev kombineret med en samlet mobilitetspakke med tilbud om delebiler, bycykler og andre deletjenester. Hertil kom et særligt tilbud om kollektiv trafik til bilejere, der opmagasinerede deres bil. I evalueringen af forsøget var 75 % af de 162 tilmeldte deltagere enige i, at Københavns Kommune skulle fortsætte med lignende initiativer.

Initiativ 3. Tydelig markering i gaderum (0,7 mio. kr.)

En tydeligere markering af delebilpladser i gaderummet skal synliggøre tilbuddet og modvirke, at andre bilister ulovligt parkerer på de markerede pladser. Teknik- og Miljøforvaltningen indgår i en dialog med Vejdirektoratet og Danske Delebiler om mulighederne for tydeligere markeringer i gaderummet, herunder muligheden for implementering af et særligt delebilsymbol. Københavns Kommune vil gennemføre forsøg for at udvikle den mest effektive metode. Midlerne anvendes primært i 2020 og 2021 til fremme af den skiltnings- eller synliggørelsesløsning, der vurderes at fungere bedst.

Initiativ 4. Udvidelse af strategi til at omfatte delebiler uden fast stamplads mm. (0,5 mio. kr.)

Da *Strategi for delebiler i København 2017-2020* blev udarbejdet, var der endnu ikke viden om effekter af delebiler uden fast stamplads. Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har sidenhen analyseret effekter af disse delebiler, som publiceres i en rapport i februar 2020. Der er behov for at vurdere resultaterne og skabe et sammenligneligt overblik over miljø- og trængselseffekter for de to typer delebiler. Dette kan eventuelt suppleres med andre typer deling af bil, eksempelvis nabo-til-nabo-biler og samkørsel. Med initiativet skal der afsættes midler til tværgående analyser og juridiske afklaringer, så alle former for delebilisme kan indgå i en samlet strategi. Midlerne skal således primært anvendes til ekstern konsulentbistand.

Budgetnotatet *TM18 Klassificering af datagrundlag for en bredere indsats for delebiler* indeholder mange af de samme elementer som dette initiativ, og derfor er dette initiativ og TM18 gensidigt udelukkende.

Tabel 1 - Konsekvenser for bilparkeringspladser

	Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/ude nfor zone	Antal pladser, der nedlægges, anfør zone (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
Initiativ 1	Ukendt	Grøn og blå	40 i 2020 (20 i grøn, 20 i blå) 60 i 2021 (30 i grøn, 30 i blå)	79,8 % i grøn zone 92,7 % i blå zone	0
Initiativ 2	Ukendt	Grøn og blå	20 i 2021 (10 i grøn, 10 i blå) 20 i 2022 (10 i grøn, 10 i blå)	79,8 % i grøn zone 92,7 % i blå zone	0

Initiativ 1 har konsekvenser for bilparkering, da offentligt tilgængelige parkeringspladser omdannes til pladser, der kun kan anvendes af biler med delebillicens. Derfor medfører dette initiativ et provenutab pr. eksisterende parkeringsplads, der er beliggende i betalingsområdet.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne i dette budgetnotat understøtter målet i *Strategi for delebiler i København 2017-2020* om mindst 750 delebiler med fast stamplads i 2020.

Økonomi

Initiativerne i dette budgetnotat har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,9 mio. kr. i perioden 2020-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,7 mio. kr. i 2020, 0,7 mio. kr. i 2021, 0,3 mio. kr. i 2022 og 0,05 mio. kr. i 2023 og frem.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2020-2022 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 2 Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
Initiativ 1: Flere parkeringspladser til delebiler med fast stamplads	Service		200	300			500
Initiativ 1: Afledt drift	Service			5	5	5	15
Initiativ 1: Provenutab	Service		200	767	1.114	1.200	3.281
Initiativ 1: Statslig modregning af provenutab	Finansposter		-200	-767	-1.114	-1.200	-3.281
Initiativ 2: Integration af delebiler i lokale byrum	Anlæg	7. Øvrig		1.200	1.200		2.400

Initiativ 2: Projektstyring og afledt drift	Service			270	215	40	525
Initiativ 2: Provenutab	Service			153	446	480	1.079
Initiativ 2: Statslig modregning af provenutab	Finansposter			-153	-446	-480	-1.079
Initiativ 3: Tydelig markering i gaderum	Anlæg	7. Øvrig	100	400			500
Initiativ 3: Projektstyring og afledt drift	Service			95	70	5	170
Initiativ 4: Udvidelse af strategi til at omfatte delebiler uden fast stamplads	Service		500				500
Udgifter i alt			800	2.270	1.490	50	4.610

Risikovurdering

Generelt for alle fire initiativer

Da operatørerne tilpasser størrelsen af deres flåde til efterspørgslen på deres delebiler, vil udviklingen i delebilisme være behæftet med en vis usikkerhed. Det kan derfor ikke garanteres, at målet for delebiler uden fast stamplads nås. Realisering af projekter, der baserer sig på samarbejde og partnerskaber med eksterne aktører, indebærer en usikkerhed i forhold til aktørernes engagement og ressourcer. Imidlertid har lignende projekter vist, at interessen for at samarbejde med Københavns Kommune generelt er høj.

Initiativ 1, 2 og 3

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektets initiativer har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,9 mio. kr. i perioden 2020-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,7 mio. kr. i 2020, 0,7 mio. kr. i 2021, 0,3 mio. kr. i 2022 og 0,05 mio. kr. i 2023 og frem. Der er desuden et provenutab forbundet med projektet på 0,2 mio. kr. i 2020, 0,9 mio. kr. i 2021, 1,6 mio. kr. i 2022 og 1,7 mio. kr. i 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til ultimo 2022.

Reglerne for statens modregning af kommunes parkeringsindtægter bliver sandsynligvis ændret fra og med regnskabsår 2020, jf. aftalen om et nyt udligningssystem. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering ikke har finansiel betydning. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 3 - Anlægsudgifter, serviceudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
Initiativ 2: Integration af delebiler i lokale byrum	TMU	2000		1.200	1.200		2.400	2.400*
Initiativ 3: Tydelig markering i gaderum	TMU	2000	100	400			500	500*
Anlægsudgifter i alt			100	1.600	1.200		2.900	2.900*
<i>Serviceudgifter</i>								
- Skilte og striber (initiativ 1)	TMU	1000	200	300			500	
- Projektstyring mv. (alle initiativer)	TMU	1000	150	360	260		770	
- Vedligehold og afledt drift (initiativ 1, 2 og 3)	TMU	1000		10	30	50	90	
- Analyser og juridisk afklaring (initiativ 4)	TMU	1000	350				350	
Initiativ 1: Provenutab	TMU	1010	200	767	1.114	1.200	3.281	
Initiativ 2: Provenutab	TMU	1010		153	446	480	1.079	
Serviceudgifter i alt			900	1.590	1.850	1.730	6.070	
<i>Finansposter</i>								
Initiativ 1: Delebiler med fast stamplads	ØU	2500	-200	-767	-1.114	-1.200	-3.281	
Initiativ 2: Delebiler i lokale byrum	ØU	2500		-153	-446	-480	-1.079	
Finansposter i alt			-200	-920	-1.560	-1.680	-4.360	
Forslagets økonomi i alt			800	2.270	1.490	50	4.610	

Tabel 4 - Tidsangivelse, initiativ 1

Initiativ 1 forventes ibrugtaget juni 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende fra juni 2020

Tabel 5 - Tidsangivelse, initiativ 2

Initiativ 2 forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Maj 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende frem til december 2022

Tabel 6 - Tidsangivelse, initiativ 3

Initiativ 3 forventes igangsat løbende fra juni 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Maj 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Juni 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende fra juni 2020

Tabel 7 - Tidsangivelse, initiativ 4

Initiativ 4 forventes ibrugtaget december 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM69 Fuld realisering af 500 erhvervsparkeringspladser

Baggrund

Et flertal i Teknik- og Miljøudvalget har bestilt et budgetnotat vedrørende midler til at etablere de resterende erhvervsparkeringspladser i 2020 til Overførselssagen 2019-2020.

Det blev med Budget 2019 besluttet, at potentialet for at etablere 500 erhvervsparkeringspladser skal afdækkes. Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 28. oktober 2019, at disse skal tilvejebringes ved at anvende en model, hvor 300 nye parkeringspladser reserveres hele døgnet til erhverv, og 200 eksisterende 1-timers pladser konverteres til parkering forbeholdt erhverv i perioden kl. 7.00-17.00 og herefter åbnes for betalingsparkering. På den baggrund bestilte et flertal i Teknik- og Miljøudvalget et budgetnotat, der præciserer, hvad der mangler af midler for at udmønte de resterende erhvervsparkeringspladser i 2020.

I Budget 2019 blev der afsat 1 mio. kr. som anlægsbevilling til blandt andet screening og forundersøgelse af, hvor der kan etableres nye parkeringspladser. I Overførselssagen 2018-2019 blev der afsat 1,5 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020 i servicemidler til etablering af nye pladser. Det har ikke været muligt at anvende alle midlerne i 2019, da projektet blev godkendt sent på året. Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor ansøgt om at få overført mindreforbruget på 1,3 mio. kr. til 2020. Forvaltningens ansøgte overførsel er nærmere beskrevet i budgetnotatet *TM19 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af erhvervsparkeringspladser*. Overføres midlerne, udestår der dog stadig finansiering til etablering af 180 af de 500 erhvervsparkeringspladser.

Indhold

Teknik- og Miljøforvaltningen er i gang med at etablere de 500 parkeringspladser reserveret til erhvervslivets køretøjer med gule nummerplader. Konverteringen af de ca. 200 pladser i Indre By er

gennemført. Etablering af de resterende 300 nye erhvervsparkeringspladser kan i nogle tilfælde gøres ved simpel afmærkning, mens vejens udformning i andre tilfælde skal ombygges.

Såfremt mindreforbruget overføres fra 2019 til 2020, kan der for de allerede afsatte midler oprettes ca. 120 erhvervsparkeringspladser inden- og udenfor betalingsområdet. Ca. 70-75 af pladserne oprettes for allerede afsatte midler i 2020, mens 45-50 kan oprettes for det overførte mindreforbrug såfremt overførslen godkendes.

Dermed udestår der 180 pladser for at opnå en fuld realisering af de i alt 500 besluttede erhvervsparkeringspladser.

Efter Teknik- og Miljøudvalget vedtog modellen for, hvordan pladserne skal tilvejebringes, har Teknik- og Miljøforvaltningen været i dialog med politiet og Vejdirektoratet om hjemmel til at oprette de 180 nye pladser. Politiet kan ikke godkende Teknik- og Miljøforvaltningens forslag til at etablere nye pladser i vejkryds, alene ved brug af afmærkning på kørebanen, men forlanger i stedet fysiske fortovsudbygninger (se illustration jf. bilag 1). Det betyder, at et større antal pladser, end forudsat ved beslutningen af projektet, skal tilvejebringes ved ombygning af vejen.

Da ombygning af vejens fysiske udformning er meget omkostningsfuldt, er de allerede afsatte midler ikke tilstrækkelige til at dække omkostningerne til etablering af de sidste 180 pladser. Desuden vil ca. halvdelen af de 180 pladser blive etableret i områder, hvor belægningsgraden er under 80%, og hvor behovet for særskilte erhvervsparkeringspladser vil være begrænset. Dette skyldes, at placeringer der egner sig til ombygning af vejen, er begrænsede i områder med høj belægning.

Ved ombygning tilvejebringes nye parkeringspladser ved, at der etableres fortovsudbygninger (hovedsageligt i vejkryds), hvilket indebærer omkostninger til at grave ud, flytte kantsten, lægge nyt fortov samt anden belægning og bortlede regnvand ved brug af eksempelvis brønde. Forvaltningen vurderer på den baggrund, at udmøntning af de resterende erhvervsparkeringspladser beløber sig til 16,5 mio. kr. Økonomien ved etableringen af de 180 pladser er dermed blevet fordyret på baggrund af dialog med politiet og Vejdirektoratet.

Økonomi

Oprettelsen af 180 nye erhvervsparkeringspladser har estimerede anlægsudgifter på i alt 16,5 mio. kr. i 2020. Projektet forventes ibrugtaget i marts 2021. Projektet har en estimeret beskæftigelseseffekt på 19,8 årsværk (1 mio. kr. i anlæg = 1,2 årsværk).

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Etablering af erhvervsparkeringspladser	Anlæg	11.000	5.500			16.500
Udgifter i alt		11.000	5.500			16.500

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er meget kompliceret, og der er derfor afsat 15 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Dette skyldes, at lokaliteterne, der skal bygges om, er endnu ikke detailprojekteret, og der kan dukke fordyrende komplikationer op i forbindelse med projekteringen. Økonomien er allerede blevet fordyret på baggrund af dialog med politiet og Vejdirektoratet, som har medført, at et større antal pladser skal ske ved fysiske ombygninger, end forudsat ved godkendelsen af projektet.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 11,0 mio. kr. i 2020 og 5,5 mio. kr. i 2021. Projektet forventes ibrugtaget i marts 2021. Der er desuden et merprovenu forbundet med projektet på 2,1 mio. kr. i 2021 og 3,1 mio. kr. i 2022 og frem, hvilket skyldes øgede indtægter fra betalingsparkering.

Reglerne for statens modregning af kommunes parkeringsindtægter bliver sandsynligvis ændret fra og med regnskabsår 2021. Ændringerne medfører, at merindtægter fra betalingsparkering ikke har finansiel betydning. Merindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 2 - Anlægs- og serviceudgifter

Udgifter (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Anlægsudgift						
Udførsel	2000	11.000	5.500			16.500
Anlægsudgifter i alt		11.000	5.500			16.500
Indtægter fra betalingsparkering	1010		-2.053	-3.080	-3.080	-8.213
Statslig modregning af indtægter ud over grundbeløb	Finans- poster		2.053	3.080	3.080	8.213
Forslagets økonomi i alt		11.000	5.500	0	0	16.500

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat juni 2020 og ibrugtaget marts 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Juni 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Juni 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Marts 2021

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	Styrsings- område	2018	2019	2020
Budgetaftale 2019	Anlæg		1.000	
Overførselssagen 2018-19	Service		1.500	1.500
Afsatte midler i alt			2.500	1.500

Bilag 1. Illustrationer

Nedenstående billeder viser forskellen mellem henholdsvis fortovsudbygning og afmærkning af hjørne med spærreflader. Politiet stiller krav om, at flere af erhvervsparkeringspladserne skal tilvejebringes ved at bruge fortovsudbygning.

Dette billede viser en fysisk fortovsudbygning af hjørnet til udnyttelse af 5-meter reglen.

Dette billede viser afmærkning af hjørne med spærreflader. I dette tilfælde for at understrege 10-meter reglen.

TM51 Etablering af tre ubemandede toiletter og udvidet åbningstider af toilet med opsyn på Israels Plads

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om etablering af tre ubemandede toiletter i henholdsvis Amager Strandpark ved Strandstation 4, på/ved Basargrunden/Nørrebro Station, på/ved Tåsinge Plads, og udvidet åbningstider for toilettet med opsyn på Israels Plads til Overførselssagen 2019-2020.

Indhold

Teknik- og Miljøudvalget blev den 27. september 2019 orienteret om den igangværende konkursbegæring af virksomheden, der gennem en rammeaftale med Københavns Kommune, producerer og leverer københavner-toiletterne. Teknik- og Miljøforvaltningen er i gang med at udarbejde et EU-udbud på en rammeaftale med en ny leverandør. Forvaltningen forventer, at en aftale med en ny leverandør vil være indgået i sensommeren 2020. Derefter vil der skulle produceres og leveres nye toiletter. Toiletterne vil derfor tidligst kunne opsættes i 2021. Ligeledes vil prisen for toilettet kunne ændre sig med en ny rammeaftale. I tilfælde af at prisen per toilet ændrer sig markant med en ny rammeaftale og får konsekvenser for budgetønsket, vil forvaltningen vende tilbage til Teknik- og Miljøudvalget.

Til Overførselssagen 2019-2020 er der bestilt et budgetnotat om etablering af fire ubemandede toiletter i Amager Strandpark (*TM55 Etablering af fire toiletter i Amager Strandpark*). Forvaltningen gør opmærksom på, at ønsket om et toilet ved Strandtorvet i Amager Strandpark indgår i begge budgetnotater. Derfor vil de to notater være gensidige udelukkende i forhold til dette forslag. Hvis begge budgetnotater bliver vedtaget, vil der skulle produceres mange toiletter, og de forventede ibrugtagningstidspunkter vil skulle revurderes.

Initiativ 1. Etablering af tre ubemandede toiletter (3,6 mio. kr. i anlæg i 2021)

Der etableres tre ubemandede toiletter. Et københavnertoilet består af ét unisextoilet i et stort handicapvenligt rum. Det er muligt at skalere initiativet. Et københavnertoilet koster 1,2 mio. kr. i anlæg og 0,3 mio. kr. i afledt drift. Bliver der afsat midler til budgetnotatet, vil Teknik- og Miljøforvaltningen vende tilbage til Teknik- og Miljøudvalget i juni 2020 med de konkrete placeringer af de nye toiletter i forbindelse med indstillingen om placering af de fire toiletterne, der blev bevilliget i Budget 2020.

Bemærkninger til de ønskede placeringer

På/ved Basargrunden/Nørrebro Station

I forbindelse med Budget 2020 blev der afsat midler til opsætning og drift af i alt fire københavnertoiletter, hvoraf et skal opsættes i Kulbaneparken. I forbindelse med Teknik- og Miljøudvalgets udmøntning af Budget 2020 den 18. november 2019 besluttede udvalget at placere et københavnertoilet i Amager Strandpark og et ved Nørrebro Station. I Budget 2015 blev der afsat midler til forbedring af de kommende metrostationsforpladser, med blandt andet etablering af handikaptoiletter ved flere af de nye metrostationer, herunder Nørrebro Station. Toiletet forventes etableret i løbet af første halvår af 2021.

Amager Strandpark ved Strandstation 4

Fredning af Amager Strandpark giver mulighed for at opføre en strandstation på strandtorvet. Strandstationer er ikke nærmere defineret i fredningen, udover at de har til formål at betjene strandgæsterne. Toiletter betjener strandgæsterne, og kan derfor i fredningssammenhæng defineres som værende strandstationer. I den eksisterende lokalplan for Amager Strandpark er der fastlagt klare bestemmelser for strandstationernes ydre fremtræden. Det betyder blandt andet, at strandstationer skal udformes, så de fremtræder som integrerede dele af klitlandskabet, og facaderne skal udformes i samme form og materiale som de eksisterende strandstationer. Disse bestemmelser er videreført til det reviderede lokalplanforslag for Amager Strandpark som forventes vedtaget endeligt af Borgerrepræsentationen i første halvår af 2020. Teknik- og Miljøudvalget vedtog lokalplanen på deres møde den 30. marts.

Hvis lokalplanen vedtages endeligt med bestemmelser om strandstationernes ydre fremtræden, vil opsætningen af et københavnertoilet på strandtorvet forudsætte en dispensation fra lokalplanen. Derudover vil etableringen af et københavnertoilet på strandtorvet i forhold til fredningen kræve godkendelse af de høringsberettigede organisationer, som er repræsenteret i strandparkens parkbrugerråd. Hvis der ikke opnås enighed blandt organisationerne, vil det kræve en dispensation fra Fredningsnævnet til opførelse af toiletter på strandtorvet. Muligheden for at opnå en dispensation, hvis de

høringsberettigede organisationer ikke støtter op om det, vurderes at være usikre.

Forvaltningen foreslår derfor i stedet, at der placeres et københavertoilet på den gamle strand langs Amager Strandvej, hvor det i henhold til fredningen er muligt at opføre mindre bygninger til brug for de parksøgende og for parkpersonalet efter godkendelse af fredningsnævnet. De forventede bestemmelser i den kommende nye lokalplan for Amager Strandpark vil ligeledes muliggøre københavertoiletter dette sted. Vedtages dette budgetønske og fastholdes Teknik- og Miljøudvalgets beslutning fra mødet den 18. november 2019, vil der skulle findes placeringer til tre toiletter ved Nørrebro Station og to toiletter i Amager Strandpark.

På/ved Tåsinge Plads

Forvaltningen vurderer, at det er muligt at opstille et københavertoilet i det foreslåede område. Der skal dog foretages en nærmere teknisk vurdering i forhold mulighederne for den konkrete placering.

Initiativ 2. Udvidet åbningstider for toilettet med opsyn på Israels Plads (0,1 mio. kr. i service fra 2021 og frem)

Siden 2012 er besøgstallet på toilet med opsyn ved Torvehallerne på Israels Plads steget markant fra knap 100.000 besøgende i 2012 til ca. 720.000 besøgende i 2019. Åbningstiden har siden 1. maj 2016 været kl. 8-22 alle dage, og toilettet holder kun lukket på de helligdage, hvor Torvehallerne holder lukket. 90 % af toiletbesøgene ligger i tidsrummet kl. 11-20. 6% ligger i timerne kl. 10-11 og kl. 20-21. De sidste 4 % ligger i timerne kl. 8-10 samt 21-22.

Skal toilettets åbningstid udvides, foreslår forvaltningen en udvidelse med én time fra 22-23 torsdag til og med søndag i perioden maj-september, hvor der er mest udeliv i byen, og hvor toilettet er særligt velbesøgt. En udvidelse af åbningstiden med en time fra torsdag til fredag i sommerhalvåret vil koste 0,1 mio. kr. i årlig afledt drift.

Alternativet ville være at udvide åbningstiden med én time torsdag, til og med søndag hele året. Dette vil koste 0,2 mio. kr. i årlig afledt drift.

Overordnede målsætninger og effekter

Tiltaget øger antallet af offentlige tilgængelige toiletfaciliteter til gavn for københavnere og besøgende af København.

Økonomi

Initiativ 1 har estimerede samlede anlægsudgifter på 3,6 mio. kr. i 2021 til etablering af tre københavertoiletter. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter for 0,3 mio. kr. i 2021 og 0,6 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Initiativ 1 forventes ibrugtaget juli 2021.

Initiativ 2 har estimerede samlede driftsudgifter på 0,1 mio. kr. fra 2020 og frem til udvidet åbningstid på toiletet med opsyn på Israels Plads fra torsdag til og med fredag i perioden maj-september. Initiativ 2 forventes ibrugtaget maj 2020.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2020 p/l)</i>	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Initiativ 1. Tre københavertoiletter	Anlæg		3.600			3.600
Initiativ 1. Afledt drift	Service		280	560	560	1.400
Initiativ 2 Udvidet åbningstid til kl. 23 på toiletet med opsyn på Israels Plads fra maj-september	Service	78	78	78	78	312
Udgifter i alt		78	3.958	638	638	5.312

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter i forhold til kloak og forsyningsmulighederne. Opførelse af nye toiletter i Amager Strandpark kræver Fredningsnævnets godkendelse. Det forventes ikke at give anledning til komplikationer ved placering af toiletter på den gamle strand. Dog skal den kommende lokalplan for Amager Strandpark godkendes inden der kan gives byggetilladelse og fredningsnævnet skal godkende toiletterne og disses placeringer på den gamle strand. En ny lokalplan for Amager Strandpark forventes politisk behandlet i Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen i første halvår 2020.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har estimerede samlede anlægsudgifter på 3,6 mio. kr. i 2021 til etablering af tre københavertoiletter. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter for 0,3 mio. kr. i 2021 og 0,6 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til renhold af to toiletter, graffiti afrensning, vedligehold, el og vand. Der skal ikke tilføres afledte driftsudgifter til toilettet i Amager Strandpark, da forvaltningen i forvejen har budget til drift af de eksisterende toiletter i de lukkede toiletbygninger langs Amager Strandvej. Med lukningen af toiletbygning på Amager Strandvej er driftsmidlerne anvendt til at øget drift af toiletterne på strandstationerne, som har oplevet øget brug efter lukningen af toiletbygningerne langs Amager Strandvej. Hvis der etableres et nyt toilet på den gamle strand, forventer forvaltningen, at det vil mindske presset på toiletterne på strandstationerne, således at den afledte drift fra de tre lukkede toiletbygninger kan benyttes til drift af et nyt toilet langs Amager Strandvej.

Initiativ 2 har estimerede samlede driftsudgifter på 0,1 mio. kr. fra 2020 og frem til udvidet åbningstid på toiletet med opsyn på Israels Plads fra torsdag til og med fredag i perioden maj-september.

Initiativ 1 forventes ibrugtaget december 2021. Initiativ 2 forventes ibrugtaget maj 2020.

Tabel 2 - anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>							
Initiativ 1. Tre københavertoiletter	2000		3.600			3.600	3.600*
Anlægsudgifter i alt			3.600			3.600	3.600*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
Initiativ 1. Afledt drift	1000		280	560	560	1400	
Initiativ 2 Udvidet åbningstid til kl. 23:00 på toilet med opsyn på Israels Plads fra maj-september		78	78	78	78	312	
Afledte serviceudgifter i alt		78	358	638	638	1.712	

Tabel 3 - Tidsangivelse - initiativ 1

Projektet forventes ibrugtaget juli 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juli 2021

Tabel 4 - Tidsangivelse - initiativ 2

Projektet forventes ibrugtaget løbende fra maj 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende maj 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende								
Bispebjerg		Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave		Valby	Amager Øst	X
Nørrebro	X	Østerbro	X	Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Med Budget 2014 blev der afsat 7,0 mio. kr. til etablering af handicapvenlige toiletter i byen. Med Overførselssagen 2014-2015 blev der afsat 0,5 mio. kr. til et sæsontoilet. Med Budget 2016 blev der afsat 2,2 mio. kr. i samlet anlæg til opsætning af to københavertoiletter. Med Budget 2018 blev der afsat 2,5 mio. kr. til renovering af toiletter og 1,3 mio. kr. i drift i 2018 og 1,5 mio. kr. i drift fra 2019 og frem til løbende

vedligehold og reparationer. I forbindelse med Budget 2020 blev der afsat 2,6 mio. kr. i 2021 og 3,3 mio. kr. i 2022 til opsætning af i alt fire offentlige københavnertoiletter. Herudover er der fra i 2023 og frem afsat 1,2 mio. kr. pr. år til den afledte drift af alle fire københavnertoiletter.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2014	7.000						
Overførselssagen 2014-15		500					
Budgetaftale 2016			2.200				
Budgetaftale 2018					5.300		
Budget 2020							5.900
Afsatte midler i alt	7.000	500	2.200		5.300		5.900

TM3 Overførelse af uforbrugte midler til rydningsindsats af ulovlige efterladenskaber på landarealet og rabatten langs Refshalevej

Baggrund

I Overførelsessagen 2018-2019 blev der afsat 0,7 mio. kr. i 2019 i servicemidler til rydning af henlagt affald og effekter på det kommunale landareal langs Refshalevej i sammenhæng med Miljø- og Fødevareministeriets rydning af Erdkehlgraven i efteråret 2019. I en orientering til Økonomiudvalget den 29. august 2019 fremgår det af Miljø- og Fødevareministeriets seneste status, at processen for rydningen er blevet rykket, så den først skal finde sted i 2020. Teknik- og Miljøforvaltningen ønsker på den baggrund at få midlerne overført fra 2019 til 2020, så oprydningsindsatsen af det kommunale landareal langs Refshalevej i sammenhæng med statens rydning af Erdkehlgraven i 2020 kan gennemføres.

Indhold

Miljø- og Fødevareministeriet og Københavns Kommune præsenterede den 8. februar 2019 en aftale om, at Laboratoriegraven, Erdkehlgraven og Tømmergraven skal lovliggøres. Miljø- og Fødevareministeriet har indledt en lovliggørelsesproces, som indebærer, at de eksisterende ulovlige bebyggelser samt forankringer af fartøjer og anlæg på vandarealet, kaldet Fredens Havn, vil blive ryddet, hvis ejerne ikke selv fjerner deres anlæg. I overførelsessagen 2018-2019 blev der afsat 0,7 mio. kr. i 2019 til den kommunale rydningsindsats i sammenhæng med Miljø- og Fødevareministeriets rydning af Erdkehlgraven. Ministeriet har imidlertid besluttet at rykke rydningen fra efteråret 2019 til forventeligt at finde sted fra marts til juni 2020. Jf. principperne for overførelse i forbindelse med regnskabet 2019, er der ikke automatisk overførselsadgang for midlerne.

Teknik- og Miljøforvaltningen anmoder derfor om, at midlerne bliver prioriteret overført som øvrige overførelser fra 2019 til 2020.

På Refshalevej, der løber langs de berørte vandarealer, er der i rabatten mellem vandkanten og op til selve vejen efterladt og placeret store mængder affald. Det drejer sig blandt andet om efterladte containere, biler uden nummerplader, byggemateriale, skure mv. I forbindelse med en rydning af Fredens Havn vil en ekstraordinær indsats på Refshalevej på strækningen fra Børnehuset på Christiania til krydset Refshalevej/Krudtløbsvej sikre, at alt henlagt affald på den nævnte landstrækning bliver fjernet. Forvaltningen ønsker at gennemføre en komplet oprydning af hele det kommunale areal koordineret med rydning af vandarealet, så arealerne fremover ikke indbyder til at henlægge og efterlade storskrald og andre efterladenskaber.

I forbindelse med en rydningsindsats vil forvaltningen gennemføre en påbudsproces i forhold til de ulovligt opstillede genstande, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen varsler et påbud om fjernelse med 14 dages varsel, hvorefter forvaltningen fjerner genstandene. Forvaltningens samlede rydningsindsats på landarealet vil bestå i at indsamle og bortskaffe, hvad der ulovligt er opstillet i rabatten langs Refshalevej. Genstande, der ikke kan betragtes som affald, vil blive bortskaffet og herefter opmagasineret i seks måneder efter rydningen.

Overordnede målsætninger og effekter

Rydningsindsatsen af Refshalevej bidrager til, at arealet vil fremstå mere rent og indbydende.

Økonomi

I Overførselssagen 2018-2019 blev der afsat 0,7 mio. kr. på service i 2019 til oprydning og bortskaffelse af det efterladte storskraldaffald og andre efterladenskaber. Midlerne søges overført til 2020. Indsatsen forventes afsluttet i juni 2020.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2020 p/l)</i>	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Rydningsindsats af dele af landarealet af Refshalevej	Service	718				718
Udgifter i alt		718				718

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at indsatsen er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 10 % af driftsomkostningerne til uforudsete udgifter. Forvaltningen vurderer, at de to største risici ved projektet er, at der kan ske en øget udvikling i antallet af ulovligt opstillede genstande og efterladenskaber på Refshalevej frem til rydningstidspunktet, og en del af de efterladte genstande kan være smurt ind i olie eller andre farlige kemikalier. Det vil kræve en særlig indsats i forhold til sorteringsarbejdet af denne type affald.

Bevillingstekniske oplysninger

Indsatsen har estimerede driftsudgifter på i alt 0,7 mio. kr. i 2020.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Serviceudgifter						
Rydningsindsats af dele af det kommunale landareal på Refshalevej	1000	718				718
Serviceudgifter i alt		718				718

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes i brugtaget juni 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet i brugtagningstidspunkt	Juni 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

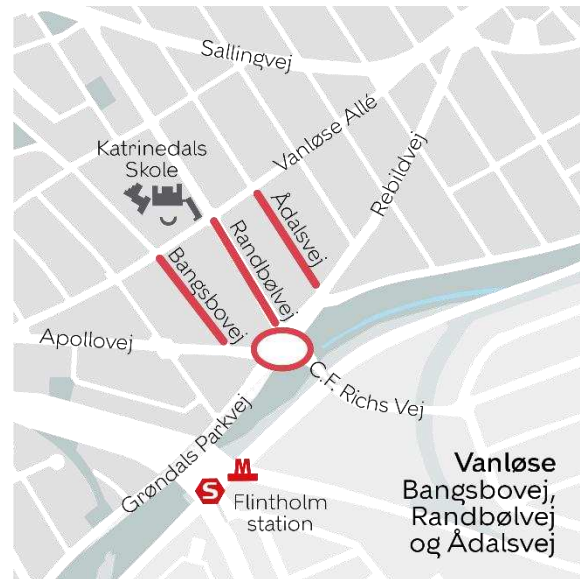
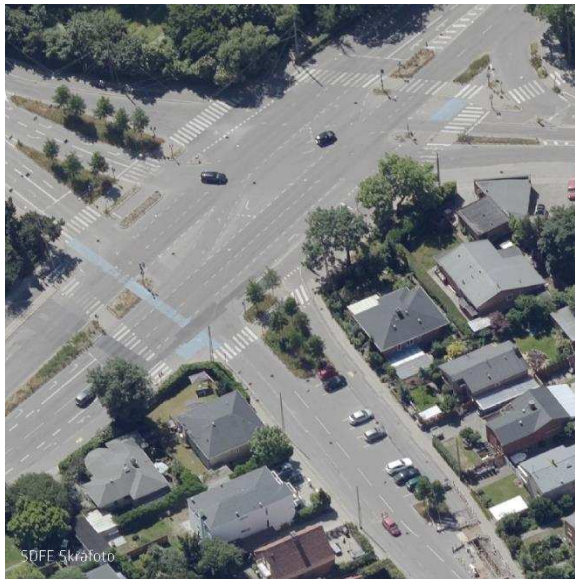
Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	X
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Der blev i Overførselssagen 2018-2019 afsat 0,7 mio. kr. i servicemidler til rydning af henlagt affald og effekter på det kommunale landareal langs Refshalevej i sammenhæng med Miljø- og Fødevarerministeriets rydning af Erdkehlgraven i efteråret 2019. Indsatsen blev ikke gennemført, da Ministeriet har udsat rydningen af Erdkehlgraven til 2020.

(1.000 kr., løbende p/l)	2015	2016	2017	2018	2019
Overførselssagen 2018-2019					700
Afsatte midler i alt					700

TM38 Randbøllevej, Vanløse - genåbning

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat om en genåbning af Randbøllevej til Overførselssagen 2019-2020. Der søges om midler til genåbningen.

Teknik- og Miljøudvalget behandlede den 6. marts 2018 en indstilling vedrørende kommunal overtagelse af private fællesveje omkring Randbøllevej, Vanløse, hvor det blev besluttet, at Randbøllevej skal genåbnes. Forvaltningen udarbejdede på den baggrund et budgetnotat om genåbning af Randbøllevej til Overførselssagen 2017-2018, men der blev ikke afsat midler.

Indhold

I forbindelse med busprojektet for Flintholm Station (Budget 2010) blev Randbøllevej i 2014 lukket for udkørsel i krydset til Rebildvej/Grøndals Parkvej på Ring 2. Lukningen for udkørsel fra Randbøllevej blev udført som en fysisk afspærring med vinkelparkering mellem to græsarealer, hvor der er placeret ni træer.

Med dette budgetnotat søges der om midler til en fuld genåbning af Randbøllevej. En fuld genåbning af Randbøllevej indebærer en ombygning af krydset mellem Randbøllevej og Rebildvej/Grøndals Parkvej, C.F. Richs Vej og Apollovej, så udkørsel fra Randbøllevej igen gøres egnet til dobbeltrettet trafik. Det betyder blandt andet etablering af cykelbaner i krydset, flytning af kantsten og omprogrammering af signalprogrammerne.

Randbøllevej genåbnes ved at fjerne de to helleanlæg med ni træer, der udgør afspærringen. I den modsatte side af krydset ved C.F. Richs Vej er der i dag to helleanlæg med i alt otte træer. Forvaltningen vil i projekteringen af ombygningens af krydset prioritere trafikikkerhed og fremkommelighed, og forvaltningen vil desuden søge at bevare flest

mulige af de otte træer ved C.F. Richs Vej. Inden Randbølvej blev lukket for udkørsel i 2014, var der ingen helleanlæg i krydset ved C.F. Richs Vej. Samlet kan der blive behov for at fælde op til 17 træer ved genåbningen af Randbølvej.

En fuld genåbning af Randbølvej vil medføre en forringelse af bussernes fremkommelighed, hvorfor en merudgift for busdrift på 0,4 mio. kr. årligt er medregnet i økonomien.

Tabel 1 - Konsekvenser for træer

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes	Alder	Antal efter projekt	Tilvækst / reduktion	Art og størrelse
17	Op til 17	6 år (2014)	0-8	-9 til -17	El

Tabel 2 - Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges, anfør zone (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatnings-parkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
9	Udenfor zone	3	63%-71%	0

Der er ingen konsekvenser for antallet af cykelparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Midler til genåbning af Randbølvej vil sikre, at Teknik- og Miljøudvalgets beslutning (TMU 6. marts 2018) om at genåbne Randbølvej gennemføres.

Projektet har en estimeret beskæftigelseseffekt på 7,3 årsværk (1 mio. kr. i anlæg = 1,2 årsværk).

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 6,7 mio. kr. i perioden 2020-2021. Der vil være øgede udgifter til busdrift på 0,2 mio. kr. i 2021 og 0,4 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i december 2021.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2020 og 2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styringsområde	Kategori- sering af anlægs- ønsker	Udvalg	2020	2021	2022	2023	I alt
Genåbning af Randbølvej	Anlæg	7. Øvrig	TMU	875	5.775			6.650

Øgede udgifter til busdrift	Service		ØU		225	425	425	1.075
Udgifter i alt				875	6.000	425	425	7.725

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er kompliceret, da det er et voldsomt trafikbelastet kryds på O2, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Dele af anlægget vil påvirke trafikafviklingen og fremkommeligheden på Ring 2 under udførelse. Bl.a. vil det ikke være muligt at opretholde den optimale signalafvikling i krydset under ombygningen. Behov for borgerinddragelse kan påvirke tidsplanen.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 6,7 mio. kr. i perioden 2020-2021. Der vil være øgede udgifter til busdrift på 0,2 mio. kr. i 2021 og 0,4 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2021.

Tabel 4 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000	875	875			1.750	1.750*
- Udførelse	TMU	2000		4.900			4.900	
Anlægsudgifter i alt	TMU		875	5.775			6.650	1.750*
<i>Serviceudgifter</i>								
- Øgede udgifter til busdrift	ØU	1000		225	425	425	1.075	
Serviceudgifter i alt	ØU			225	425	425	1.075	

Tabel 5 - Tidsangivelse

Projektering og udbud af anlægsprojektet forventes igangsat maj 2020. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat august 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	April 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	August 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Projektet kan ikke fysisk igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Krydset mellem Randbølvej og Rebildvej/Grøndals Parkvej.

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	X	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

NORD

RANDBØLVEJ

REBILDVEJ

GRØNDALS PARKVEJ

APOLLOVEJ

C.F. RICHSVEJ

Fotovinkel

KRYDSET VED RANDBØLVEJ

Vanløse

Oversigtskort

BILAG 1

KF36 Mere badning i havnen fra og med sommeren 2020

Baggrund

De Københavnske idrætshaller, herunder også svømmehaller er lukkede. Hertil kommer, at meget også tyder på, at COVID-19 krisen vil betyde, at færre danskere rejser udenlandsk denne sommer. Tilsammen medfører det med al sandsynlighed et større pres på bade faciliteterne i Københavns Havn.

For at imødegå dette pres kan man etablere flere badesteder i havnen fra og med sommeren 2020.

Det skal bemærkes, at ønsker man at etablere flere badesteder skal der ske en opdatering af varslings systemet, der er forankret i Teknik- og Miljøforvaltningen. Dette er et element i nærværende budgetnotat.

Indhold

Budgetønsket indeholder forslag om tre nye badesteder, udvidelse af to eksisterende badezoner, en mobil dyppezonen, en dykkerzone, badekampagne, lukning af havnebadene kl. 22 samt De Sejlene Havneværter. De samlede udgifter til at realisere alle forlagene estimeres til 3,7 mio. kr. på anlæg i 2020. Herudover afsættes 530 t. kr. i 2020 og 680 t. kr. i 2021 og frem på service til kampagne, afledt drift af badestederne og badevandsvarsling.

Det skal bemærkes, at der er en række forudsætninger, der skal være opfyldt før de enkelte projekter kan realiseres – jf. afsnittet Risikovurdering og proces.

Ny badezone ved Kyssetrappen (900 t. kr.)

Der kan placeres en badezone ved Kyssetrappen, da denne placering ved Ofelia Plads allerede er godkendt af Teknik- og Miljøforvaltningen og er meldt ind til EU-systemet. Skal der være en badezone her, fordrer det ponton-løsning, da der er meget skibstrafik i området.

EM2020-badezonen, som kommunen har givet tilskud til, realiseres ikke i indværende år, da begivenheden, som det ser ud nu og her, er udskudt til 2021. Man vil i givet fald skulle i ny dialog med DBU om, hvordan de afsatte midler til en badezone omkring Ofelia Plads mest hensigtsmæssigt anvendes.

Udvidelse af eksisterende badezoner (1,3 mio.)

Der er mulighed for at udvide Badezone Sandkaj og Badezone Søndre Refshale Bassin. Stederne er allerede godkendt til badning, og der er badevandsvarsling. Sandkaj er blevet meget populær, hvilket gør at der er efterspørgsel efter stor kapacitet i badezonen.

Etablering af nye badesteder (850 t. kr.)

Hvis der skal oprettes nye badezoner i 2020, vil Cafe La Banchina og Havnegade være de mest realistiske muligheder for en hurtig løsning. Det kræver, at Teknik- og Miljøforvaltningen godkender lokationen i forhold til varslings systemet. Desuden skulle nye badesteder formeldt indberettes til EU-systemet inden 1. april 2020.

Mobil løsning (250 t. kr.)

Kulturhavn Festivalen arbejder på at lave en prototype på en mobil dyppezone, som kan anvendes midlertidigt under Kulturhavn Festivalen i september 2020. Hvis man opgraderer denne dyppezone til en mere holdbar konstruktion, kan den efterfølgende bruges som en "badeø" ved Badezone Kalvebod Bølge.

Dykkerzone i Sydhavnen (300 t. kr.)

Der er stor interesse for at kunne dykke i havnen. Dette skal foregå klart adskilt fra anden aktivitet i havnen. Ved sidste års Kulturhavn Festival blev en midlertidig dykkerzone afprøvet i Teglværshavnen. Denne dykkerzone kunne genetableres i stil med en badezone.

Lukning af havnebadene kl. 22 (105 t. kr. på anlæg og 180 t. kr. på service i 2020)

Med Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning den 26. februar 2020 forudsættes det, at havnebadene lukkes kl. 22. Dette kan realiseres ved, at eksisterende adgangsdøre opgraderes til at kunne fjernbetjenes og kodes til at åbne/lukke automatisk, samt at der opsættes højttalere på anlægget til advisering af borgere forud for lukning. Der afsættes midler til rundering af anlæggene efter behov på samme måde, som der i dag runderes på andre selvbetjente anlæg. Kultur- og Fritidsforvaltningen gør i øvrigt opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt ikke er udfordringer omkring brugen af havnebadene udenfor tidsrummet med livredderbemanding.

Sandkaj er i dag en badezone. Vælger man at omkategorisere Badezonen Sandkaj til et havnebad jf. budgetnotat *KF19 Udvidet åbningstid på havnebadene og øget tryghed i havnen*, skal man være opmærksom på, at Sandkaj ikke kan blive lukket af med hegn og adgangsdør, da dette ikke er opsat. Det vil imidlertid være muligt at kalde borgerne op af vandet via højttalere.

Ønsker man at opsætte hegn og adgangsdør på Sandkaj, skal man være opmærksom på, at det bl.a. forudsætter grundejernens godkendelse. Der afsættes ikke midler til dette med budgetnotatet.

Badekampagne (100 t. kr. på service i 2020)

I sommeren 2019 lancerede Københavns Kommune og By & Havn en fælles kampagne om badning i havnen. Formålet var at informere københavnere om, hvor man må bade i havnen, og hvorfor man kun må bade i de etablerede badesteder. Kampagnens primære budskab er: Brug havnens ni badesteder - det er sikkert og rent.

Ved at fortsætte kampagnen i den kommende badesæson kan der arbejdes videre med at udbrede budskabet om god badeskik samt fortsætte arbejdet med øget tryghed i havnen. By & Havn har oplyst at de vil afsætte 100 t. kr. til at finansiere halvdelen af udgifterne til badekampagnen i 2020. Med budgetnotatet afsættes Københavns Kommune tilsvarende 100 t. kr. til kampagnen.

De Sejlende Havneværter (0 kr. på service i 2020)

I sommeren 2019 lancerede Københavns Kommune og By & Havn "De Sejlende Havneværter". Havneværterne hjælper gæster i og ved havnen til en mere sikker adfærd. Havneværternes opgaver inkluderer bl.a. at informere borgere i havnen om lovlig badning og at udføre mindre service- og tilsynsopgaver på badeanlæggene i havnen. I sæsonen 2019 fik såvel badekampagne som havneværter en meget positiv modtagelse af både medier og af havnens brugere.

Hvis man ønsker at fortsætte arbejdet med øget tryghed i havnen, kan man forlænge "De Sejlende Havneværter" i den kommende sommer. By & Havn har oplyst at ville afsætte 150 t. kr. som bidrag til havneværterne i 2020.

Da svømmehallerne forbliver lukkede i sommeren 2020 pga. COVID-19, er der ikke brug for midler til De Sejlende Havneværter i 2020. Drift af De Sejlende Havneværter i badesæsonen vil normalvis kræve 250 t. kr. i service.

Opdatering af varslingsystem

Københavnernes ønske om at bruge havnen mere skaber et naturligt ønske og behov for flere badesteder. Etablering af flere badesteder betyder, at nye badesteder kommer stadig tættere på de steder i havnen, hvor der sker overløb fra kloak ved kraftig regn. For at kunne sikre korrekt og rettidig varsling, stiller dette større krav til badevandsvarslingen.

Overvågning af badevandskvalitet hører under Teknik- og Miljøforvaltningen, mens etableringen af varslingsystemer på badestederne varetages af Kultur- og Fritidsforvaltningen. De to forvaltninger skal derfor samarbejde om at etablere et effektivt og pålideligt system, som sikkert varsler badende om badevandskvaliteten. Det er forvaltningernes vurdering, at det nuværende system kun akkurat kan bruges sikkert på de nuværende badesteder, men at der er behov for et nyt samlet system ved etablering af yderligere badesteder.

Et nyt system skal så vidt muligt være digitalt og vil kunne håndtere den nære afstand mellem badesteder og overløb på et stort antal badesteder. Det skal indeholde nye måleteknikker til overløbsovervågning, som kan varsle i tilstrækkelig god tid, en opdatering af signalsystemerne på badestederne og så vidt muligt også kunne varsle for giftige alger. Dette sikrer, at badende bliver varslet pålideligt og synligt, når der er sundhedsfarer ved at bade. Det er en investering i en automatisk løsning, så man fremover kan sikre varsling på langt flere badesteder.

Det samlede system vil have udgifter til implementering på 1 mio. kr. samt driftsudgifter på 100 t. kr. i 2021 og 200 t. kr. i 2022 og frem. Der er behov for, at Teknik- og Miljøforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen, samt ejeren af overløbene, HOFOR, sammen ser på den fremtidige drift og styring af varslingsystemet med henblik på at opdatere det nuværende badevandsvarslingsystem. Kultur- og Fritidsforvaltningen kommer med i styregruppen for udvikling af det nye system, hvor man også vil se på snitfladerne i forhold til den praktiske udførelse.

Nødvendige tilladelser

For at etablere et badested skal Teknik- og Miljøforvaltningen, By & Havn, kajejer, grundejer, samt Søfartsstyrelsen og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen give tilladelse. En realisering af en badezone afhænger således af, at mange forskellige parter accepterer projektet. Og som angivet skal nye badesteder indberettes inden 1. april til EU-systemet.

Forventet adfærdsmæssig effekt

Flere badesteder i havnen medfører, at flere københavnere kan bade sikkert i Københavns Havn. Kombinationen af nye badesteder og oplysningskampagner om god badeskik i havnen betyder forhåbentligt, at flere kommer til at bade sikkert i havnen.

Økonomi

Der regnes med etablering af 1 ponton-badezone ved Ofelia Plads, udvidelse af to eksisterende badezoner, samt etablering af 2 nye badezoner, en mobil dyppezone og en dykkerzone.

Der er på nuværende tidspunkt dialog med interessenterne ved Ofelia Plads om udformning og konkret placering af en badezone ved Kyssetrappen. By & Havn har afvist den traditionelle løsning med banetov. I stedet er foreslået en lidt dyrere løsning med pontoner, som giver bedre adskillelse mellem de badende og bådene i havnen.

Med budgetnotatet afsættes i 2020 en anlægsbevilling på op til 3,7 mio. kr. til etablering af en ponton-badezone ved Kyssetrappen, udvidelse af 2 andre badezoner, lukning af havnebadene kl. 22 samt etablering af to nye badezoner, en mobil dyppezone og en dykkerzone. Der afsættes ligeledes 100 t. kr. på service til realisering af en badekampagne samt 180 t. kr. til lukning af havnebadene kl. 22 i 2020. Fra 2021 og frem vil der være et behov for en varig driftsbevilling på 680 t. kr. om året. Driftsudgiften for hvert nyt sted består af TMF-drift på 25 t. kr. pr. år og KFF-drift (E&S) på 75 t. kr. pr. år for nye badezoner og dykkerzonen. Ved oprettelse af 4 nye badesteder inkl. mobil dyppezone og en dykkerzone giver det en årlig drift på 500 t. kr. Hertil koster det 180 t. kr. årligt i drift at lukke havnebadene kl. 22.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder.

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings-område	2020	2021	2022	I alt
Ny badezone ved Kyssetrappen	Anlæg	900			900
Udvidelse Badezone Sandkaj	Anlæg	550			550
Net til Sandkaj, hvis det laves til havnebad*	Anlæg	400			400
Udvidelse Badezone Sdr. Refshale Basin	Anlæg	350			350
Ny badezone ved Cafe La Banchina	Anlæg	200			200
Ny badezone ved Havnegade	Anlæg	650			650
Ny mobil dyppezone	Anlæg	250			250
Dykkerzone i Teglværkshavnen	Anlæg	300			300
Opgradering af varslingsystem (TMF)	Anlæg	1.000			1.000
Lukning af havnebade kl. 22	Anlæg	105			105
Afledt drift, TMF og KFF (100 t. pr sted)	Service	250	500	500**	1.250
Afledt drift, varslingsystem (TMF)	Service		100	200	300
Lukning af havnebade kl. 22	Service	180	180	180	540
Badekampagne 2020	Service	100			100
De Sejlene Havneværter	Service	0			0
Udgifter i alt		5.235	780	880	6.895

* Hvis badezonen ændres til et havnebad, kræver det et ekstra net i udvidelsen af badezonen.

** Der vil fra 2021 være en årlig drift på 500 t. kr. for drift og badevandsvarsling.

Risikovurdering og proces

Nye badesteder skal godkendes af blandt andet By & Havn og Teknik- og Miljøforvaltningen og skal normalt indberettes til EU-systemet inden 1. april 2020. Der er dog en mulighed for at etablere badning ved Kyssetrappen, da dette sted allerede er godkendt af Teknik- og Miljøforvaltningen.

Desuden kan man udvide nogle af de eksisterende faciliteter. Der vil desuden blive set på, om nye steder kan oprettes. Dette budgetnotat angiver, hvilke realistiske muligheder der er på kort sigt.

Den nævnte placering af en ny badezone ved Kyssetrappen er ikke godkendt af kajejeren Ofelia Plads. By & Havn er positive over for en bademulighed ved Kyssetrappen, men den endelige placering og udformning er ikke godkendt. Placeringen er principgodkendt af Teknik- og Miljøforvaltningen.

Udvidelse af badezonerne ved Sandkaj og Søndre Refshale Bassin skal godkendes af både By & Havn og de private kajejere og forudsætter, at materiel kan leveres og monteres med kort varsel fra leverandøren.

Etablering af nye badezoner ved Cafe La Banchina og ved Havnegade skal godkendes af henholdsvis Refshaleøen og By & Havn.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Øvrige anlægsprojekter, 1 ny badezone og udvidelse af 2 andre badezoner:

Anlæg og afledt drift (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/Udgift (I/U)	2020	2021	2022	I alt	*
Anlægsudgifter								
Ny badezone ved Kyssetrappen	KFU	2060	U	900			900	*
Udvidelse Badezone Sandkaj	KFU	2060	U	550			550	*
Net til Sandkaj, hvis det laves til havnebad*	KFU	2060	U	400			400	
Udvidelse Badezone Sdr. Refshale Bassin	KFU	2060	U	350			350	
Ny badezone ved Cafe La Banchina	KFU	2060	U	200			200	
Ny badezone ved Havnegade	KFU	2060	U	650			650	
Ny mobil dyppezonen	KFU	2060	U	250			250	
Dykkerzone i Teglværkshavnen	KFU	2060	U	300			300	
Opgradering af varslingsystem	TMU	2000	U	1000			1000	
Lukning af havnebade kl. 22	KFU	2060	U	105			105	
Anlægsudgifter i alt				4.705			4.705	*
Vedligehold og afledt drift								
Vedligehold E&S, KFF (75 t.kr. pr sted)	KFU	1060	U	187,5	375	375	937,5	
Afledt drift TMF (25 t. kr. pr. sted)	TMU	1000	U	62,5	125	125	312,5	
Badekampagne	KFU	1060	U	100			100	
Lukning af havnebade kl. 22	KFU	1060	U	180	180	180	540	
De Sejlende havneværter	KFU	1060		0			0	
Afledt drift varslingsystem	TMU	1000	U		100	200	300	

Afledte serviceudgifter i alt				530	780	880	2.190	
--------------------------------------	--	--	--	-----	-----	-----	-------	--

* Hvis badezonen ændres til et havnebad, kræver det et ekstra net i udvidelsen af badezonen.

** Der vil fra 2021 være en årlig drift på 500 t. kr. for drift og badevandsvarsling.

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her) X											
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave		Valby		Amager Øst			Udenbys
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest			
Adresse og matrikelnummer											

Høring

Anlægsprojekter i TEo/ByK/KEID. Ejendomsdrift & Service er hørt i forbindelse med samme budgetforslag til Budget 2020.

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler (BR)

(1.000 kr., løbende p/l)	2016	2017	2018	2019
Budgetaftale 2016	1.400			
Overførselssagen 2018-19				660
Afsatte midler i alt	1.400			660

TM33 Bispebjerg Kirkegård, Bispebjerg - indgang

Foto Københavns Kommune

Scenarie 2: Ny indgang på hjørnet af Skoleholdervej/ Frederiksborgvej. Terrænforskel 2 meter, murhøjde 4 meter

Scenarie 1: Ny indgang fra Frederiksborgvej 110 meter fra hjørnet. Terrænforskel 0,4 meter, murhøjde 2,4

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om en ny indgang i muren omkring Bispebjerg Kirkegård fra hjørnet af Frederiksborgvej/Skoleholdervej til Overførselssagen 2019-2020.

Der er i Budget 2020 afsat midler til genopbygning af muren omkring Bispebjerg Kirkegård, men ikke til en løsning, der omfatter en ny indgang i muren ved hjørnet Frederiksborgvej /Skoleholdervej.

Indhold

Ved hjørnet mellem Frederiksborgvej/Skoleholdervej er der stor terrænforskel mellem Bispebjerg Kirkegård og de to veje på ca. to meter. En indgang med port til kirkegården vil på grund af denne terrænforskel og af komfortmæssige krav kræve, at der etableres en rampe og trappe. Dette indebærer jord- og anlægsarbejde med estimerede omkostninger på 3,5 mio. kr.

Teknik- og Miljøforvaltningen har som en alternativ løsning undersøgt muligheden for at flytte indgangen ca. 110 meter længere op ad Frederiksborgvej, jf. ovenstående kort, hvor terrænspringet er ca. 0,4 meter. Denne indgang vil være placeret ca. i midten mellem hjørnet ved Skoleholdervej/Frederiksborgvej og hovedindgangen til Bispebjerg Kirkegårdsmur på Frederiksborgvej. Indgangen vil desuden udgøre en slags forlængelse af Bispeparken på den anden side af Frederiksborgvej.

Løsningen omfatter en mindre rampe og en port i muren og har estimerede omkostninger på 0,4 mio. kr. til projektering og udførelse.

Denne løsning vurderes at være mere ukompliceret at etablere og præsenteres i notatet som "Scenarie 1", idet der i bestillingen, ud over placering, efterspørges en relativt enkel/billig løsning. Den dyrere løsning, jf. ovenfor, som bedst opfylder den ønskede lokalisering af indgangen, præsenteres som "Scenarie 2".

Begge løsninger vil kunne etableres i forbindelse med den øvrige genopbygning af muren, som afsluttes medio 2021.

Scenarie 1 har ingen konsekvenser for træer og buske. Scenarie 2 har konsekvenser for enkelte store træer og buske på kirkegården – nøjagtigt antal er dog på nuværende tidspunkt uafklaret. Ingen af de foreslåede løsninger har konsekvenser for cykel- og bilparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Begge løsninger med nye indgange vil skabe bedre tilgængelighed, indkig og forbindelse mellem Bispebjerg Kirkegård og byområdet Nordvest og imødekomme et stort lokalt ønske om en yderligere indgang til Kirkegården.

Økonomi

Dette budgetnotat indeholder to mulige scenarier:

Scenarie 1:

En etablering af port/indgang i muren ca. 110 meter oppe ad Frederiksborgvej har estimerede omkostninger på 0,4 mio. kr. i perioden 2020-2021. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,04 mio. kr. i 2021 og 0,1 mio. kr. fra 2022 og frem til blandt andet snerydning, rensning af adgangsveje, vedligehold af porten med mere. Projektet forventes ibrugtaget september 2021.

Scenarie 2:

Etablering af ny port/indgang fra hjørnet af Frederiksborgvej/Skoleholdervej har inklusive rampe, trappe og terrænregulering estimerede omkostninger på i alt 3,5 mio. kr. i perioden 2020-2021.

Projektet forventes ibrugtaget september 2021. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,04 mio. kr. i 2021 og 0,1 mio. kr. fra 2022 og frem til blandt andet snerydning, rensning af adgangsveje, vedligehold af porten med mere.

Tabel 1.a - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder - Scenarie1-Indgang i mur 110 meter oppe ad Frederiksborgvej

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Ny indgang fra Frederiksborgvej	Service	100	250			350
Varigt vedligehold ved ny indgang fra Frederiksborgvej	Service		40	120	120	280
Udgifter i alt		100	290	120	120	630

Tabel 1.b - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder - Scenarie2-Indgang i mur ved hjørnet af Frederiksborgvej/Skoleholdervej

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Ny indgang, inkl. rampe, trappe og terrænregulering, fra hjørnet af Frederiksborgvej	Service	1.200	2.300			3.500
Varigt vedligehold ved ny indgang fra hjørnet af Frederiksborgvej/Skoleholdervej	Service		40	120	120	280
Udgifter i alt		1.200	2.340	120	120	3.780

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

For begge scenarier gælder det, at der er synergi forbundet med at etablere en ny indgang i forbindelse med genopbygning af muren, som der blev bevilliget midler til i Budget 2020. Dette både i form af omkostningsbesparelser ved at kunne planlægge og arbejde på genopbygning/etablering af muren i ét samlet forløb.

Bevillingstekniske oplysninger

En etablering af port/indgang i muren 110 meter oppe ad Frederiksborgvej (Scenarie 1) har estimerede omkostninger på 0,4 mio. kr. i perioden 2020-2021. Projektet forventes ibrugtaget september 2021.

Tabel 2.a - Serviceudgifter - Scenarie 1

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Serviceudgifter</i>						
Ny indgang fra Frederiksborgvej	1000	100	250			350
Varigt vedligehold ved ny indgang fra Frederiksborgvej	1000		40	120	120	280
Serviceudgifter i alt		100	290	120	120	630

Etablering af ny indgang fra hjørnet af Frederiksborgvej/Skoleholdervej (Scenarie 2) har estimerede omkostninger på i alt 3,5 mio. kr. i perioden 2020-2021. Projektet forventes ibrugtaget september 2021. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,04 mio. kr. i 2021 og 0,1 mio. kr. fra 2022 og frem.

Tabel 2.b - Serviceudgifter - Scenarie 2

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Serviceudgifter</i>						
Ny indgang, inkl. rampe, trappe og terrænregulering, fra hjørnet af Frederiksborgvej/ Skoleholdervej	1000	1.200	2.300			3.500
Varigt vedligehold ved ny indgang ved hjørnet af Frederiksborgvej/ Skoleholdervej	1000		40	120	120	280
Serviceudgifter i alt		1.200	2.340	120	120	3.780

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet (uanset valg af løsning) forventes ibrugtaget september 2021 - som en del af den overordnede renovering af kirkegårdsmuren.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	September 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	X	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro		Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til en indgang ved Bispebjerg Kirkegård, men i Budget 2020 blev der afsat midler til genopbygning af kirkegårdsmuren.

(1.000 kr., løbende p/l)	2016	2017	2018	2019
Budget 2020				
Afsatte midler i alt				8.820

TM16 Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen

Baggrund

I Budget 2020 afgav aftaleparterne en hensigtserklæring om at henvise finansieringen af idéoplæg til at omdanne Bispeengen til Overførselssagen 2019/2020. Bispeengen angiver projektområdet, som Bispeengbuen løber igennem. Bispeengbuen, som ejes af staten, står overfor en større renovering. I oktober 2019 har Transportministeriet oplyst, at renoveringen er udskudt fra 2022/2023 til 2031/2032. Dermed har kommunerne ikke en skarp deadline for færdiggørelsen af idéoplægget i forhold til dialogen med staten.

Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune og kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune besluttede i juni 2019 (Borgerrepræsentationen den 20. juni 2019) at pålægge forvaltningerne i de to kommuner i fællesskab at gå i dialog med staten for at afklare processen for en eventuel nedrivning af Bispeengbuen og tunnellægning af vejen. Forvaltningerne skal også udarbejde et idéoplæg for at omdanne området ved Bispeengbuen med henblik på at etablere en å-park. Kommunernes beslutning blev truffet på baggrund af en analyse og business case, som afdækker økonomien ved etablering af en vej-tunnel og ved salg af byggeretter samt trafikale effekter som følge af tunnelens dimensionering. Midlerne til analyse og business case blev afsat i forbindelse med Overførselssagen 2017-2018.

Indhold

Formålet med idéoplægget for området ved Bispeengbuen er at give kommunerne et fælles beslutningsgrundlag i forhold til, hvordan området kan omdannes, hvis Bispeengbuen rives ned. Idéoplægget skal derfor belyse og konkretisere mulighederne for at skabe attraktive byudviklingsarealer, fredeliggøre området med rekreative grønne byrum, binde områderne bedre sammen, håndtere regnvand og skybrudshændelser samt belyse og konkretisere mulighederne for genåbning af Ladegårds Å som å-park.

Idéoplæggets to faser

Der søges om midler til at udarbejde et idéoplæg i to faser. Idéoplægget skal danne grundlag for fremtidig programmering og projektforslag for udviklingen af området. Processen foregår i tæt samarbejde med Frederiksberg Kommune. Kommunerne vil i fællesskab indgå i dialog med staten om en eventuel nedrivning af vejbroen Bispeengbuen.

Fase 1 (ultimo 2020 – medio 2021) inkluderer dialogproces med lokale interessenter, borgere og brugere. Der udarbejdes skitserende analyser, som udmønter sig i visioner for området belyst i to hovedscenarier. Dette forventes forelagt politisk i henholdsvis Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune medio 2021. På den baggrund skal de to kommuner tage stilling til en *vision* for omdannelsen af området.

Fase 2 (medio 2021 – medio 2022) skal gennem en fortsat dialogbaseret proces munde ud i et konkret velillustreret idéoplæg for den vision, det politisk er besluttet at arbejde videre med. Projektet forventes forelagt politisk i de to kommuner medio 2022. Resultatet forventes at indgå som grundlag for forhandlingerne om Budget 2023 i de to kommuner med henblik på finansiering af den videre projektering.

Siden juni 2019 er der kommet forslag fra lokale aktører om at rive Bispeengbuen delvist ned. Bispeengbuen består af to parallelle broer. Hvis den ene bro rives ned, vil den anden bro skulle håndtere den samlede trafik med to spor i hver retning. Idéoplægget vil forholde sig til dette forslag, hvor den ene bro rives ned, men kan indenfor de nuværende økonomiske rammer ikke belyse konsekvenserne af denne løsning.

Samarbejde med Frederiksberg Kommune og dialog med staten

Der skal desuden udarbejdes forslag til, hvordan finansieringsmodellen kan optimeres. Herunder skal det i dialog med staten afklares, hvilke konsekvenser de fremtidige ejerforhold eventuelt vil have for finansieringen af overfladen og tunnelen, eksempelvis hvis det sker via et interessentskab. Et interessentskab vil kræve lovændring/særlovgivning. Transportministeriet har primo oktober 2019 oplyst om, at en overtagelse af hele strækningen fra Mosesvinget/Pilesvinget frem til Borups Plads kan drøftes mellem Københavns Kommune og Transportministeriet. I den forbindelse blev de samlede udgifter til drift og vedligehold af Bispeengbuen justeret fra en nutidsværdi på 220 mio. kr. og til en nutidsværdi på 202 mio. kr. Nutidsværdien tager højde for, at udgifterne og indtægter falder over tid.

Idéoplæg og dialogproces samt dialog med staten foregår i samarbejde med Frederiksberg Kommune, som finansierer ca. halvdelen af projektet.

Tidsplan for idéoplæg

Fase 1	
Medio 2020	Valg af ekstern rådgiver til idéoplæg Dialog med staten (fortsætter projektet igennem)

	Tilrettelæggelse af dialogproces Påbegyndelse af analysearbejde
Nov. 2020 - Maj 2021	Dialogproces og interessentinddragelse Analysearbejde
Jun. 2021	Endeligt oplæg til visioner skitseret i to hovedscenarier til politisk behandling
Aug. 2021	Vision forelægges beslutning i Teknik- og Miljøudvalget og By- og Miljøudvalget i Frederiksberg
Fase 2	
Sep. 2021 - Feb. 2022	Udarbejdelse af idéoplæg: Dialogproces og analysearbejde med konkretisering og visualisering af omdannelse.
Apr. 2022	Endeligt idéoplæg forelægges Teknik- og Miljøudvalget og By- og Miljøudvalget i Frederiksberg

Overordnede målsætninger og effekter

Målet er, at de to politiske udvalg i Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune får forelagt visioner afspejlet i hovedscenarier til politisk behandling medio 2021, og at det færdige idéoplæg forelægges udvalgene medio 2022.

Idéoplægget understøtter *Arkitekturpolitik for København*, som blandt andet har fokus på at udvikle byrum ud fra et helhedssyn og med afsæt i lokal egenart, lokal viden og behov.

Projektet har en estimeret beskæftigelseseffekt for begge kommuner på 3,6 årsværk.

Økonomi

Idéoplægget har anlægsudgifter for i alt 3,0 mio. kr. i perioden 2020-2022. Frederiksberg Kommune bidrager med 1,5 mio. kr. til projektet og Københavns Kommune bidrager med 1,5 mio. kr.

Der vil i arbejdet med idéoplægget blive anvendt både ekstern rådgivning og interne ressourcer. Det vurderes, at analysen overvejende skal udføres af eksterne parter.

Table 1 - Overview of desired activities on all management areas

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Idéoplæg og analyser	Anlæg	80	880	200		1.160
Dialogproces	Anlæg	50	240	50		340
Udgifter i alt		130	1.120	250		1.500

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Nærværende idéoplæg bliver koordineret med skybrudsmasterplanen for området. Masterplanen afhænger af beslutningerne vedrørende Bispeengbuen, og de skal derfor indarbejdes i masterplanen. Masterplanen afventer i øjeblikket input fra Frederiksberg Kommune og er derfor sat i bero til oktober 2020. Fra oktober forventes det i at udarbejdelsen af masterplanen vil tage omkring et år.

Bevillingstekniske oplysninger

Idéoplægget har estimerede anlægsudgifter for Københavns Kommune på i alt 1,5 mio. kr. i 2020, 2021 og 2022.

Frederiksberg Kommune bidrager med 1,5 mio. kr., som allerede er bevilliget. Idéoplægget forventes færdigt maj 2022.

Table 2 - Construction and service costs

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
Anlægsudgift							
Idéoplæg	2000	80	880	200		1.160	1.160*
Dialogproces	2000	50	240	50		340	340*
Udgifter i alt		130	1.120	250		1.500	1.500*

Table 3 - Time schedule

Idéoplægget forventes igangsat medio 2020 og forventes afsluttet maj 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Maj 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Maj 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	X	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

I Budget 2014 og Budget 2015 blev der afsat midler til en forundersøgelse af tunnelering af Åboulevard, hvori en nedrivning af Bispeengbuen indgik som element. I Overførselssagen 2017-2018 blev der afsat midler til et beslutningsoplæg for Bispeengbuens fremtid.

(1.000 kr., løbende p/l)	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2014	400	600			
Budgetaftale 2015		1.400			
Overførselssagen 2017-18					200
Afsatte midler i alt	400	2.000			200

TM49 Belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om belysning mellem Cykelslangen og Bryggebroen til Overførselssagen 2019-2020.

Indhold

Københavns Kommune har i forbindelse med ekspropriation af arealet til Cykelslangen fået tinglyst en servitut om, at arealet mellem Cykelslangen og Bryggebroen kan anvendes som offentlig sti i henhold til vejlovgivningen. Hele Arealet på Havneholmen mellem Cykelslangen og Bryggebroen er dog stadig privat ejet af blandt andre Aller Media. Dette skyldes at der ligger en p-kælder under arealet, som er privatejet af Aller Media, og da man ikke kan eje grundarealer i etager, er det Aller Media, der er ejer af matriklen.

Det er Københavns Kommune, der har vedligeholdelsesforpligtigelsen på den offentlige sti, ligesom kommunen også skal betale for eventuel belysning. Servitutten pålægger desuden kommunen, at vedligeholdelsesarbejder på den offentlige sti skal koordineres med de private ejere af parkeringskælderen.

Belysning på arealet mellem Cykelslangen og Bryggebroen kan enten etableres som spotbelysning placeret på cykelstiens helle, eller ved etablering af en lysmast ved hver bro. Begge løsninger kan afholdes indenfor samme projektøkonomi.

Grundet de komplekse ejerforhold skal den endelige løsning afklares med Aller Media, og er betinget af at der kan opnås konsensus. Såfremt der bevilges midler til initiativet, vil Teknik- og Miljøforvaltningen gå i nærmere dialog med Aller Media om hvilken af løsningerne, der kan implementeres. Hvis der ikke opnås en løsning, føres midlerne tilbage til kommunekassen.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet sikrer en mere trafiksikker cykelforbindelse mellem Cykelslangen og Bryggebroen.

Projektet har en estimeret beskæftigelseseffekt på 0,3 årsværk (1 mio. kr. i anlæg = 1,2 årsværk).

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i perioden 2020-2021. De afledte driftsudgifter afholdes inden for Teknik- og Miljøudvalgets ramme, på grund af beløbets beskedne størrelse. Projektet forventes ibrugtaget i marts 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker*	2020	2021	2022	2023	I alt
Belysning ml. Cykelslangen og Bryggebroen	Anlæg	7. Øvrig	200	50			250
Udgifter i alt			200	50			250

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8% af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Der er dog en mindre risiko i forbindelse med anlægsfasen, da belysningen skal placeres ovenpå Aller-bygningens parkeringsanlæg. Da det kan vise sig for vanskeligt at etablere forsyning og fundament til hellen, kan der alternativt etableres en lysmast ved hver bro. Da arealet er privat ejet, afhænger projektet samtidigt af, at der indgås en aftale med Aller.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i 2020-2021. De afledte driftsudgifter afholdes inden for Teknik- og Miljøudvalgets ramme, på grund af beløbets beskedne størrelse. Projektet forventes ibrugtaget i marts 2021.

Tabel 2 - anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>							
- Projektering	2000	40				40	40
- Udførelse	2000	160	50			210	210
Anlægsudgifter i alt		200	50			250	250

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat september 2020 og ibrugtaget marts 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Maj 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	September 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Marts 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

SU6 Ren luft i børnelivszoner i København

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat om ren luft i børnelivszoner til Overførselssagen 2019-2020. Budgetnotatet er udarbejdet af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen.

Børn indånder relativt set mere luft end voksne, fordi de trækker vejret hurtigere og er mere aktive end voksne. Det betyder, at børn får flere skadelige stoffer fra luftforurening ned i lungerne.

Samtidig færdes københavnske skolebørn ofte i byen i den periode af døgnet, hvor mange biler kører på gaderne, eksempelvis når de skal i børnehave om morgenen eller hjem fra SFO om eftermiddagen. Hvis turen til institution, skole eller fritidsaktiviteter samtidig er langs en trafikeret vej eller på en rute med mange lyskryds, kan det give anledning til høj eksponering af luftforurening.

Med midler fra dette budgetnotat undersøger Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen, hvor i byen børn bliver særligt udsat for sundsskadelig luftforurening. Med udgangspunkt i det stedspecifikke kommer forvaltningerne med forslag til tiltag, som kan beskytte børnene.

Der er evidens for, at eksponering for luftforurening skader børns helbred. Børn er mere modtagelige over for negative effekter af luftforurening end voksne. Mens lunger, hjerner og immunsystem er under udvikling, kan luftforurening forstyrre udviklingsprocesserne. Børn er således en sårbar gruppe ift. sundhedskonsekvenserne af luftforurening, og det er vigtigt at beskytte dem, så skadevirkningerne af luftforureningen kan forebygges og mindskes.

Indhold

Det foreslås, at der foretages en vurdering af børns eksponering for luftforurening i børnelivszoner i København. Formålet er at pege på steder i byen, hvor børn bliver eksponeret for sundhedsskadelig luftforurening med henblik på at kunne pege på tiltag, der bedre kan beskytte de københavnske børn mod sundhedskonsekvenser af luftforurening. Denne indsats skal understøtte den eksisterende indsats vedrørende øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening i København med et særligt fokus på børn.

En børnelivszone er et meget lokalt nærområde, hvis afgrænsning bestemmes af de fysiske og strukturelle faciliteter i området, som benyttes af børn.

Fx daginstitutioner, skoler, fritidsforeninger, legepladser, grønne områder, idrætsfaciliteter etc. afhængig af børnenes alder. En ophobning af faciliteter på et geografisk afgrænset område er således med til at definere den konkrete børnelivszone fx en skole på den ene side af vejen, en børnehave og et bibliotek rundt om hjørnet, og en legeplads længere nede af vejen. Det kan fx være området omkring Blågård Skole, hvor der også er grønne områder og flere institutioner i umiddelbar nærhed.

Der skal således identificeres zoner i byen, hvor en høj koncentration af børn (fx i aldersgrupperne 1-5 år og 6-12 år) har deres daglige færden tæt på gaden, i nærheden af institution, skole, SFO, legeplads eller lignende. Dette suppleres med viden om og indsigt i, hvordan børnene, der færdes i zonen, eksponeres for sundhedsskadelig luftforurening. Formålet er at udpege steder i byen, hvor mange børn færdes, og hvor de samtidig er udsat for luftforurening. På den måde identificeres børnelivszoner, fx gader og pladser, hvor det, i forhold til sundheden for de børn der færdes der, kan være hensigtsmæssigt at iværksætte nye tiltag med henblik på at reducere deres eksponering for luftforurening.

I forbindelse med arbejdet vil der også blive foretaget en vurdering af, hvilke tiltag og foranstaltninger, der kan træffes med henblik på at mindske de sundhedsskadelige konsekvenser af børns eksponering for forurenende partikler mv. Arbejdet kan foretages af ekstern konsulent med ekspertise på området. Der udarbejdes i forbindelse med arbejdet og afrapportering en række principper for og anbefalinger og forslag til konkrete tiltag til det videre arbejde med henblik på at sikre sundhedsfremmende og bæredygtige byrum – også for børn.

Organisering

Projektledelsen er placeret i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, og koordinering af projektet mellem Sundhed- og Omsorgsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen vil foregå i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen vedrørende øget viden om de sundhedsskadelige konsekvenser af luftforurening.

Arbejdet organiseres i følgende trin jf. tabel 1 nedenfor:

1) *Kortlægning af børnelivszoner i byen*: Ansvar for udvikling af koncept for børnelivszoner placeres i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og gennemføres i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen. Intern dataindsamling og -bearbejdning af børnelivszoner placeres i Teknik- og Miljøforvaltningen og gennemføres i samarbejde med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

2) *Vurdering af børns eksponering for sundhedsskadelig luftforurening og forslag til initiativer og tiltag.* Dele af arbejdet kan foretages af ekstern part, og placeres i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og gennemføres i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen. Aktiviteten vil inkludere forslag til tiltag og foranstaltninger mhp. at mindske børns eksponering for sundhedsskadelig luftforurening i børnelivszo-ner, og forslag til initiativer og tiltag vil følge resort.

3) *Samlet afrapportering inkl. principper og anbefalinger og forslag til konkrete tiltag til det videre arbejde med sundhedsfremmende og bæredygtige byrum for børn.* Forvaltningerne afrapporterer samlet og i henhold til resort.

Tabel 1 - Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Projektledelse, koordinering mv. SUF	Service	485	0	0	0	485
Projektdeltagelse, koordinering mv. TMF	Service	385	0	0	0	385
Dataindhentning, -bearbejdning og udarbejdelse af kort med børnelivszo-ner. TMF	Service	150	0	0	0	150
Indsamling af data, analyse, dokumentation, vurdering og anbefalinger. SUF	Service	650	0	0	0	650
Udgifter i alt		1.670	0	0	0	1.670

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter.

Initiativet skal koordineres i forhold til de igangværende Mobilitetsanalyser på baggrund af hvilke, der vil blive udarbejdet forslag til en ny vejnettsplan, som forventes politisk behandlet primo 2021. Dette arbejde vil kunne munde ud i, dels en reduktion af biltrafikken i byen med derpå følgende mindsket luftforurening, og samtidig frigive plads til andre funktioner i byrummet, herunder evt. grønne barrierer.

Kortlægningen vil tage udgangspunkt i det tidligere arbejde på området for sundhed og luftforurening, og resultaterne forventes at have god synergi til andre indsatser ift. luftforurening og sundhed, og herunder sundhedspolitikken samt også arbejdet i ekspertgruppen for sundhed og luftforurening.

Derudover vil kortlægningen tage højde for 'Kommuneplan 2019', således at der er overensstemmelse med den linje, der er lagt. Kortlægningen vil derudover så vidt muligt lade sig inspirere af andet kortlægningsarbejde fx fra 'Arealplan for grønne områder' samt analyser til grund for kommuneplanen. Analyse af ren luft i børnelivszoner (jf. budgetnotat TM77 *Ren luft i børnelivszoner*) kan også spille ind i kortlægningen i København

I forbindelse med kortlægningen, vil igangsatte anlægsprojekter blive screenet i forhold til evt. at indpasse en grøn afskærmning mod luftforurening.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Udgifter til service

(1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Projektledelse, koordinering mv. SUF	SOU	Sundhed	485	0	0	0	485
Projektdeltagelse, koordinering mv. TMF	TMU	1000	385	0	0	0	385
Dataindhentning, -bearbejdning og udarbejdelse af kort med børnelivszoner. TMF	TMU	1000	150	0	0	0	150
Indsamling af data, analyse, dokumentation, vurdering og anbefalinger. SUF	SOU	Sundhed	650	0	0	0	650
Udgifter i alt			1.670	0	0	0	1.670

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og projektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til et lignende projekt hverken i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen eller i Teknik- og Miljøforvaltningen. I 2019-2022 er der afsat midler til øget viden om sundhedskonsekvenser af luftforurening (Budget 2019). Disse midler er placeret både i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen.

TM62 Øget biodiversitet - etablering af utæmmet bynatur

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om øget biodiversitet - etablering af mere utæmmet bynatur til Overførselssagen 2019-2020.

Indhold

Dette budgetnotat indeholder en række initiativer, som kan være med til at øge naturkvaliteten og dermed oplevelsesværdien for borgerne, og samtidig understøtte den eksisterende biodiversitet. Initiativerne vil hver især give plads til den utæmmede natur i byen med udgangspunkt i, om initiativerne er placeret i naturparker eller i parker og områder, som har mere havepræg.

Initiativerne tager udgangspunkt i forskningsbaserede rapporter som blandt andet "*Virkemiddelkatalog for natur - De vigtigste mål i biodiversitetsforvaltningen og deres tilhørende virkemidler*" udgivet af Aarhus og Københavns Universitet (2019) og forvaltningens udviklingsplaner som for eksempel udviklingsplanen for Utterslev Mose (2018), som er udarbejdet i samarbejde med lokale borgere, parkbrugerråd bestående af grønne organisationer og lokaludvalg.

Budgetnotatet indeholder en række initiativer, som kan igangsættes uafhængigt af hinanden.

Initiativ 1. Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer (0,2 mio. kr. til etablering i 2020)

Mange bestøverinsekter har brug for blomster for at få føde, der både består af nektar og pollen. Stor tæthed af blomsterressourcer i byen er med til at understøtte bier og insekter. Hvis der vælges blomster fra hjemmehørende arter, vil de understøtte mange flere insekter. Under og omkring byens gadetræer kan nuværende grusarealer plantes til med stauder, der kan levere pollen og nektar til byens insekter. Der afsættes midler til etablering af 10 blomstrende staudebede med hjemmehørende

arter under 10 gadetræer på Frederikssundsvej. Der vil blive etableret et lavt fodhegn omkring bedet, for at beskytte bedene mod færdsel.

Initiativ 2. Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker (0,4 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering)

Blomstrende træer og buske er rige nektar- og pollen ressourcer for byens insekter. I byens parker er mange busketter, der tidligere har været blomsterrige, groet til i for eksempel snebær og ahorn, der skygger og derfor ikke tilbyder samme rige variation i blomstring og bær, eller tillader urter at spire frem i skovbunden. Ved at rydde eksisterende busketter med flader af buske, der hverken blomstrer rigt eller har mange bær, vil det være muligt at genskabe en mere naturlig variation i parkernes busketter og skovbryn. Det forudsætter 0,4 mio. kr. i en fireårig periode til rydning af monokulturelle busketter, og reetablering og plantning af nye småtræer og buske i parkerne.

Initiativ 3. Understøttelse af vilde bier i byskoven (0,1 mio. kr. til etablering i 2020)

Bier er en vigtig del af danske økosystemer, men de vilde bier er i kraftig tilbagegang. Tilbagegangen af biarter skyldes mangel på redesteder og mangel på føde. Omkring Byskoven på Selinevej findes der særlige forhold, der gør, at der er gode forhold for mange arter af vilde bier. Det skyldes den kombinationen af tørre, sydvendte skrænter, bar jord og blomsterrigdom, som findes her. I 2018 blev der i området registreret 31 arter af vilde bier, heraf nogle sjældne arter som for eksempel tornbien, der har rede i tomme sneglehuse. Ved at tilbyde en bred vifte af redemuligheder understøttes flest mulige af de sjældne vilde bier i Byskoven. Der kan etableres bihoteller af tagrør til den sjældne Tagrørsmaskebi. Sammen med Naturskolen indsamles og udlægges sneglehuse til tornbien. Der opsættes fuglekasser til Hushumblebier og bihoteller til murerbier. Afskrælning af vegetationen på mindre arealer, på skråninger og udlægning af dødt træ vil også gavne bierne. For at kunne tilgodese så mange biarter som muligt fra begyndelsen skal der afsættes 0,1 mio. kr.

Initiativ 4. Fra reguleret grøft til naturligt vådområde i Degnemosen/Bellahøjparken (0,1 mio. kr. i 2020 til etablering)

I den nordlige del af Degnemosen er der en ældre grøft med en kantsikring. Ved at fjerne denne kantsikring, vil området i den lavt liggende del af parken udvikle sig til et naturligt vådområde med elletræer. Området har potentiale til at udvikle sig til en ellesump, som er en skovtype der findes på våd jordbund. Ellesumpe er en af de skovtyper i Danmark, der har den højeste biodiversitet. En mindre ellesump i Degnemosen vil derfor øge kvaliteten af naturen omkring Degnemosen og kan på sigt blive hjemsted for en rigere flora, svampe og tilknyttede insekter og smådyr. Udgiften dækker optrækning og bortskaffelse af kantsikring, etablering af gennemløb i asfaltsti fra trykkilde samt uforudsete udgifter i forbindelse med genskabelsen af den naturlige hydrologi i området.

Initiativ 5. Fuglekrat i Københavns naturområder (0,2 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering)

I Utterslev Mose og på Amager Fælled har bevoksningerne mange steder samme alder, hvilket betyder, at bevoksningen ikke tilbyder den variation som mange fugle og insekter trives med. Ved at klippe og beskære buskene i naturområderne, er der mulighed for at give mere lys til jordbunden til glæde for insekter og blomster.

Der afsættes 0,05 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til optrækning og nedklipping af krat i rotation i byens naturområder, med særlig fokus på at fjerne ikke hjemmehørende arter i de våde områder, hvor rydninger vil have særlig gavnlig effekt på dyre- og planteliv. Døde træer og buske efterlades i kvasbunker til smådyr, insekter og svampe.

Initiativ 6. Blomstrende overdrev på Brønshøjholmbakken i Utterslev Mose (0,1 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering)

På Brønshøjholmbakken er der i dag en slået græsplæne med potentiale for at skabe en artsrig naturtype kaldet overdrev. De lysåbne naturtyper, som eng, hede og overdrev er i tilbagegang i Danmark på grund af tilgroning. Ikke langt fra Brønshøjholmbakken findes Langholmen med et rigt overdrev med en række urter, der hører naturligt hjemme i området. Ved at indsamle frø på Langholmen og udså dem på Brønshøjholmbakken, er det muligt at understøtte den genetiske biodiversitet i plantearterne, der findes i området og samtidig forbedre levevilkårene for områdets insekter og fugle. I 2021 kan det første område på ca. 0,5 ha (5000 m²) etableres. Området placeres på toppen af bakken og ned ad sydsiden, fordi der her forventes at være de tørreste og bedste forhold, for at få et overdrev etableret. Det anbefales, at området udvides årligt i perioden 2021-2023 med ca. 2500 m², hvortil de etablerede arter og blomster kan sprede sig. Indsamlede frø fra Langholmen kan suppleres med frø fra vilde arter indsamlet i Danmark.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne bidrager til at opfylde *Strategi for Bynaturs* målsætning om at styrke biodiversitet og øge kvaliteten af naturen.

Økonomi

Initiativ 1 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i 2020 til etablering af blomsterbede omkring 10 gadetræer.

Initiativ 2 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,4 mio. kr. i 2020-2023 til at rydde eksisterende busketter med monokulturelle flader af buske.

Initiativ 3 har estimerede driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2020 til etablering af redemuligheder til understøttelse af vilde biarter ved Byskoven.

Initiativ 4 har estimerede driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2020 til etablering af naturligt vådområde i Degnemosen/Bellahøjparken.

Initiativ 5 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering af fuglekrat i naturområder.

Initiativ 6 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,1 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering af blomstrende overdrev på Brønshøjholmbakken i Utterslev Mose.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2020 p/l)</i>	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	I alt
Initiativ 1. Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer.	Service	200				200
Initiativ 2. Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker	Service	100	100	100	100	400
Initiativ 3. Understøttelse af vilde bier i byskoven	Service	100				100
Initiativ 4. Fra reguleret grøft til naturligt vådområde i Degnemosen/Bellahøjparken	Service	100				100
Initiativ 5. Fuglekrat i byens naturområder	Service	50	50	50	50	200
Initiativ 6. Etablering af blomstrende overdrev på Brønshøjholmbakken i Utterslev Mose	Service	50	30	30	30	140
Udgifter i alt		600	180	180	180	1.140

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i 2020 til etablering af blomsterbede omkring 10 gadetræer. Den afledte drift vil kunne afholdes indenfor forvaltningens eksisterende ramme.

Initiativ 2 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,4 mio. kr. i 2029-2023 til at rydde eksisterende busketter med monokulturelle flader af buske. Den afledte drift vil kunne afholdes indenfor forvaltningens eksisterende ramme.

Initiativ 3 har estimerede driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2020 til etablering af redemuligheder til understøttelse af vilde biarter ved Byskoven. Den afledte drift vil kunne afholdes indenfor forvaltningens eksisterende ramme.

Initiativ 4 har estimerede driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2020 til etablering af naturligt vådområde i Degnemosen/Bellahøjparken. Den afledte drift vil kunne afholdes indenfor forvaltningens eksisterende ramme.

Initiativ 5 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering af fuglekrat i naturområder.

Initiativ 6 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,1 mio. kr. i perioden 2020-2023 til etablering af blomstrende overdrev på Brønshøjholmbakken i Utterslev Mose.

Den afledte drift er beregnet på baggrund af udbudspriser eller erfaringspriser i alle initiativer. Initiativerne forventes ibrugtaget løbende fra juni 2020. Den endelige effekt af initiativerne forventes først at kunne ses i foråret 2021, hvor eksempelvis den nye beplantning vil blomstre og bierne vil benytte sig af bihotellerne

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Serviceudgifter						
Initiativ 1. Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer.	1000	200				200
Initiativ 2. Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker	1000	100	100	100	100	400
Initiativ 3. Understøttelse af vilde bier i byskoven	1000	100				100
Initiativ 4. Fra reguleret grøft til naturligt vådområde i Degnemosen/Bellahøjparken	1000	100				100
Initiativ 5. Fuglekrat i byens naturområder	1000	50	50	50	50	200
Initiativ 6. Etablering af blomstrende overdrev på Brønshøjholmbakken i Utterslev Mose	1000	50	30	30	30	140
Serviceudgifter i alt		600	180	180	180	1.140

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativerne forventes ibrugtaget løbende fra juni 2020

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagning	Løbende juni 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM41 Strømsstik

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat om strømstik til Overførselssagen 2019-2020. Budgetønsket går på etablering af strømstik alle de steder, hvor der oftest gives tilladelse til at opstille generatorer ved arrangementer, eller alternativt på de pladser, hvor der afholdes flest arrangementer.

Indhold

Strømstik sørger for, at arrangementer kan forsynes med strøm fra kommunens elforsyningssskabe frem for eksempelvis generatorer. Der er strømstik på 75 ud af 132 arrangementspladser i Københavns Kommune. Der er aftalt strømstik på en række af de nye metroforpladser til Cityringen, herunder Trianglen/Cirkuspladsen, Enghave Plads, Gl. Strand og Kongens Nytorv, der fremover eller allerede i dag kan anvendes som arrangementspladser. De er endnu ikke etableret af metroselskabet, og der pågår dialog om dette. Det er ikke alle 75 pladser med strømstik, der har strømstik med tilstrækkelig kapacitet, og enkelte steder er strømstikket i dårlig stand og trænger til modernisering.

På baggrund af ønsket om at etablere flere strømstik, fremlægges der i dette budgetnotat to scenarier, der omhandler etablering af nye strømstik og modernisering af eksisterende strømstik i byen. Scenarie 1 omhandler etablering/modernisering af strømstik på de steder i København, hvor der oftest gives tilladelse til at opstille generatorer i forbindelse med arrangementer, da der enten ikke er noget strømstik, eller kapaciteten i det tilgængelige strømstik er utilstrækkeligt. Scenarie 2 omhandler etablering/modernisering af strømstik de steder i København, hvor der afholdes flest arrangementer, uagtet om der også opstilles generatorer.

Enkelte lokationer fremgår af begge scenarier, men udover disse er scenarierne ikke gensidigt udelukkende.

Begge scenarier er skalerbare, og der kan afsættes midler til alt lige fra ét strømstik til mange.

Prisen på etablering af nye eller modernisering af eksisterende strømstik afhænger af lokale forhold på de konkrete steder og/eller pladser i byen, der udpeges. Det vil eksempelvis blive dyrere, hvis der skal føres strøm frem til strømstikket, eller hvis strømeffekten i det enkelte strømstik skal øges, hvilket ofte vil kræve, at der føres nye ledninger/rør til strømstikket. Det kan også kræve belægningsarbejde og et tilslutningsbidrag til Radius, som opkræves, når der etableres ny elforsyning og udvidelse af eksisterende elforsyning. Der er således forskellige faktorer, der kan fordyre etablering eller opgradering af strømstik, og den forventede pris pr. strømstik varierer derfor mellem 100.000 kr. og 800.000 kr.

Herudover vil etablering og opgradering af strømstik medføre et øget vedligeholdelsesbehov, som estimeres til 7.000 kr./årligt per strømstik. Både omkostningerne til at etablere nye og modernisere eksisterende strømstik samt vedligeholdelsesomkostningerne skal indregnes i taksterne for selvbetjente og ikke selvbetjente strømstik.

I henhold til reglerne for beregning af taksterne skal både direkte og indirekte omkostninger medregnes, så taksterne afspejler de reelle omkostninger forbundet med ydelsen. Vedligeholdelsesomkostningerne forventes indregnet i taksterne fuldt ud fra 2022. Forvaltningen er ved at undersøge om omkostningerne til etablering og modernisering af strømstik eventuelt kan afskrives løbende, så de indregnes i taksterne over en længere årrække for at undgå større udsving.

Scenarie 1. Steder med ønske om opstilling af generator ifm. arrangementer (3,0 mio. kr.)

Erfaringsmæssigt er der gennem de seneste år blevet opstillet generatorer i forbindelse med større arrangementer på pladserne nedenfor. Ud for hver plads er omkostningerne til etablering/modernisering af strømstik angivet.

Lokalitet	Pris	Aktivitet
Kultorvet	100.000 kr.	Modernisering af strømstik for at gøre dem vandtætte og/eller etablere selvbetjente strømstik
Nytorv	100.000 kr.	Opgradering af kapacitet
Peblingesøen/Sortedams Dosseringen	100.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Fælledparken, Klosterfælleden	550.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Rådhuspladsen	550.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Amager Strandpark	800.000 kr.	Opgradering af kapacitet

Kongens Nytorv	800.000 kr.	Opgradering af kapacitet
I alt	3.000.000 kr.	

Der opstilles også generatorer på andre lokationer, men omfanget vurderes at være for begrænset til at begrunde etablering af et strømstik.

På nuværende tidspunkt er der allerede strømstik på Kultorvet, Nytorv, Peblingsøen (Under Dronning Louises Bro), Rådhuspladsen og Amager Strandpark, men kapaciteten i strømstikkene er ikke tilstrækkelig til at forsyne større arrangementer, som eksempelvis koncerter med strøm. Derfor suppleres strømstikkene med generatorer på disse steder. På Kongens Nytorv er strømstikkene endnu ikke genetableret efter endt metrobyggeri, men forvaltningen har anmodet Metroselskabet om at genetablere disse i forbindelse med færdiggørelsen af Kongens Nytorv. Her vurderes der dog også behov for yderligere kapacitet, hvorfor lokationen fremgår af tabellen ovenfor.

Scenarie 2. Pladser, hvor der oftest afholdes arrangementer (4,7 mio. kr.)

Teknik- og Miljøforvaltningen har opgjort de pladser, hvor der afholdes flest arrangementer. De følgende 15 pladser er de mest efterspurgte blandt arrangører (i prioriteret rækkefølge efter antal arrangementer). Ud for hver plads er omkostninger til etablering/modernisering af strømstik angivet.

Lokalitet	Pris	Aktivitet
Rådhuspladsen	550.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Gammeltorv	175.000 kr.	Modernisering af strømstik ift. kapacitet
Bertel Thorvaldsens Plads	175.000 kr.	Etablering af strømstik samt forsyningsbidrag
Fælledparken, Blegdamsfælleden	550.000 kr.	Opgradering af strømstik
Christiansborg Slotsplads	175.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Valby Tingsted	175.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Amager Strandpark	800.000 kr.	Opgradering af strømstik
Vanløse Torv	175.000 kr.	Modernisering af strømstik for at gøre dem vandtætte
Kultorvet	100.000 kr.	Modernisering af strømstik for at gøre dem vandtætte og/eller etablering af selvbetjente strømstik
Kongens Nytorv	800.000 kr.	Modernisering af strømstik
Fælledparken, Klosterfælleden	550.000 kr.	Etablering af nyt strømstik
Toftegårds Plads	100.000 kr.	Opgradering til et selvbetjent strømskab
Den Røde Plads	100.000 kr.	Opgradering af kapacitet

Nytorv	100.000 kr.	Opgradering af kapacitet
Købmagergade, ved Rundetårn	175.000 kr.	Etablering af strømsstik samt forsyningsbidrag
I alt	4.700.000 kr.	

Det er muligt at udvælge enkelte af ovenstående lokationer til et alternativt scenarie.

Overordnede målsætninger og effekter

Indsatserne bidrager til, at flere arrangementer, der afholdes i Københavns Kommune, kan forsynes gennem Kommunens elforsyningssskabe, og dermed bliver mere bæredygtige, da de forsynes med miljøvenlig strøm.

Scenarie 1 har en estimeret beskæftigelseeffekt på 3,6 årsværk. Scenarie 2 har en estimeret beskæftigelseeffekt på 5,6 årsværk (1 mio. kr. i anlæg = 1,2 årsværk).

Økonomi

Scenarie 1 har estimerede anlægsudgifter på 3,0 mio. kr. i 2020. Projektet forventes ibrugtaget i september 2020.

Table 1 - Scenarie 1, Oversigt over aktiviteterne på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
Etablering og modernisering af strømsstik	Anlæg	7. Øvrig	3.000				3.000
Udgifter i alt			3.000				3.000

Scenarie 2 har estimerede anlægsudgifter på 4,7 mio. kr. i 2020. Projektet forventes ibrugtaget i september 2020.

Table 2 - Scenarie 2, Oversigt over aktiviteterne på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
Etablering og modernisering af strømsstik	Anlæg	7. Øvrig	4.700				4.700
Udgifter i alt			4.700				4.700

Bevillingstekniske oplysninger

Scenarie 1 har estimerede anlægsudgifter på 3,0 mio. kr. i 2020. Projektet forventes ibrugtaget i september 2020.

Table 3 - Scenarie 1, anlægsudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Etablering og modernisering af strømsstik	2000	3.000				3.000
Anlægsudgifter i alt		3.000				3.000

Scenarie 2 har estimerede anlægsudgifter på 4,7 mio. kr. i 2020. Projektet forventes ibrugtaget i september 2020.

Tabel 4 - Scenarie 2, anlægsudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt
Etablering og modernisering af strømstik	2000	4.700				4.700
Anlægsudgifter i alt		4.700				4.700

Tabel 5 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget september 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	September 2020

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet. Der er dog blevet etableret strømstik i forbindelse med konkrete projekter i byen, hvor budgettet til strømstikkene er fundet inden for projekternes allerede afsatte bevilling.